

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

**Pobožnost,
duhovnost i svetost
u svagdanu**

**Očenaš - molitva
Isusovih učenika**

Tko si ti

**Međugorje me
probudilo iz letargije**

Gospina hodočasnica

**Međugorje kao
žrtva lažnih vijesti**

Borba i hod za istinu

Budite vjerni vjeri naše Crkve

Tko je moj bližnji?

**Duhovne obnove
u Međugorju**

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima |
Teološki podlistak | Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divine

Draga djeco! Danas vas kao majka pozivam na obraćenje. Ovo vrijeme je za vas, dječice, vrijeme tišine i molitve. Zato, u toplini vašeg srca nek zrno nade i vjere raste i vi ćete, dječice, iz dana u dan osjetiti potrebu da više molite. Vaš će život postati uredan i odgovoran. Shvatit ćete, dječice, da ste ovdje na zemlji prolazni i osjetit ćete potrebu da budete bliže Bogu i s ljubavlju ćete svjedočiti vaše iskustvo susreta s Bogom koje ćete dijeliti s drugima. Ja sam s vama i molim se za vas, ali ne mogu bez vašeg 'Da'. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Medugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Šivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Medugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Poštovani, zbog značajnog povećanja poštarine, morali smo, na žalost, povećati i visinu godišnje pretplate (12 brojeva) na naš mjesečnik. Od 2019. godine godišnja pretplata za BiH iznositi će 30 KM, za Hrvatsku 130 HRK, za europske zemlje 40 €, za Švicarsku 60 CHF, za USA, Kanadu i Južnu Ameriku 80 USD te Australiju 120 AUD.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici Arhiv ICMM

Gospina škola

Pobožnost, duhovnost i svetost u svagdanu, FRA T. PERVAN

Očenaš - molitva Isusovih učenika, FRA I. DUGANDŽIĆ

Tko si ti, FRA M. ŠAKOTA

Gospina hodočasnica, FRA Z. BENKOVIĆ

Međugorje kao žrtva lažnih vijesti, B. SKOKO

Borba i hod za istinu, P. TOMIĆ

Međugorje me probudilo iz letargije, G. FAZZINI

U drači na Brdu ukazanja susreli smo živoga Boga, A. BUNTIĆ

Događanja

Meditacija

Majčino selo, M. DOMEJ

Budite vjerni vjeri naše Crkve, I. GRBAVAC

Tko je moj bližnji?, FRA K. LOVRIĆ

Duhovne obnove u Međugorju

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Bog je u srce žene ostavio komadić raja, M. MILETIĆ

Obnovimo svoje očinstvo u Bogu – izvoru svakog očinstva!,

K. MILETIĆ

Teološki podlistak

Liturgija i liturgijski odgoj u djelu Romana Guardinija,

FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Oholost i njezina družina M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

„Učinite sve što vam rekne!“

Korizma je vrijeme posebne pripreme za blagdan Uskrsa. Mnogi će započeti svoj korizmeni hod upravo euharistijskim slavljem i obredom pepeljanja. S crkvenih propovjedaonica čut će se riječi koje pozivaju na post i pokoru, na djela milosrđa i odricanja, na pobožnost i molitvu. Pepeo posut po glavi kršćana bit će poziv na poniznost i okajavanje vlastitih grijeha. Taj čin će podsjetiti čovjeka da mu smrt prijete bez prestanka i da se mora često preispitivati, činiti pokoru i zadovoljštinu.

Pomoći će nam Krist i ove korizme da oplačemo i rane na koje krvari naša Crkva, da damo zadovoljštinu za štetu koju one nanose zdravlju duše mnogih vjernika. Ipak, svojim će nam primjerom On pokazati da su sve kušnje kratka vijeka i da će biti prevladane, da zlo ne može potrajati, a tama nadvladati svjetlo. Njegova ljubav i praštanje bit će lijek svim našim ranama, lutanjima i propustima. U tom činu nesebične ljubavi skupit će se opet sva prošlost, sva sadašnjost i budućnost.

Kristova otkupiteljska ljubav raširit će se nad ovim svijetom i pokazati mu put vječnog spasenja, a svakom pojedincu ujediniti srce i dušu u ljubavi i dobroti.

Upravo bez ljubavi i dobrote koje nam Krist daruje, ne ćemo moći pronaći ispravan smisao života. Ljubav je jedina moguća kvaliteta koja može konstruktivno stati na put mržnji kada ona uzme maha. Krist je trideset godina vodio skroviti život: bio je radnik, radnički sin, stanovnik mala i „beskorisna“ sela u podjarmljenoj zemlji. „Može li iz Nazareta doći išta dobro?“ – upitao je Njegov učenik Natanael prije nego ga je upoznao. Jednom riječju – Isus je bio „običan“. Toliko običan da su se – kada Mu je došlo vrijeme započeti s javnom službom – njegovi suseljeni sablažnjavali uvjereni kako sin Josipa drvodjelje nikako ne može biti Mesija.

Sve ovo pomalo nalikuje i na priču o našem Međugorju koje se skrilo među gorama i za koje svijet nije znao. Ovdje je nebeska Majka ponovila i ponavlja: „Učinite sve što vam rekne!“ Upravo odavde upućen nam je glasan poziv, koji se čuje do krajeva zemlje, da pomirimo svoju dušu i srce s Bogom i bližnjima, da zemljom procvatu vjera i mir! To je jednako ljekovito i blagotvorno kao kada bolesnik u vrućici i agoniji primi odgovarajući lijek. To su srcem osjetili mnogi naši ljudi i međugorski hodočasnici, osobito poslije ispovijedi kad su ustajući s koljena ustali na novi i bolji život. Dan za danom, uz velike žrtve, u nesklonu vremenu i okolnostima, izbjegavajući zlo i rastući u krjeposti nastavljaju činiti dobro.

Zasigurno se i Majka Marija, Kraljica Mira, raduje svima koji će se ovdje u Međugorju pomiriti s Bogom i svojom savješću. Prignimo pred Križem koljena, molitvom obnovimo duše, a u svoju svakodnevnicu vratimo nadu i radost konačne pobjede. Krist je s nama – po svom svetom Križu otkupio je svijet! Držimo se hrabro i dostojanstveno.

Neka se Njegova milost izlije na nas i ove korizme, da nam i Uskrs – temelj naše vjere – bude radosniji i sretniji.

POBOŽNOST, DUHOVNOST I SVETOST U SVAGDANU

Bogotražiteljica, mističarka i umna žena Simone Weil (1909.-1943.) bijaše iznimna pojava u prvoj polovici dvadesetoga stoljeća. Sjetili smo je se u božićnom prilogu našega glasila. Kao Židovka bježala je iz Francuske pred nacistima, skrasila se u New Yorku, mogla ondje dobiti sveučilišnu stolicu, biti predavač filozofije, ali se toga svjesno odrekla. Vratila se natrag u Europu kako bi dijelila u svemu nevoljnu sudbinu svoga naroda, s njim suosjećala, do kraja, u agoniji koju je proživljavao pod nacističkim režimom. Preminula je ne navršivši ni 34. godinu života, dakle, u naponu snage, u Isusovoj dobi; do kraja iscrpljena, izgladnjela, od sušice koju je „zaradila“ izgladnjivanjem. Oduševljavala se kršćanstvom, Kristom, ali je ostala negdje na pragu Crkve. Spomenuli smo kako je, kad je već bila na izmaku snaga, uoči same smrti, zamolila prijateljicu da je dovede pod slavinu, pusti vodu po njezinoj glavi i izgovori riječi krštenja, Presvetoga Trojstva, u čije se ime krštavamo. Tako je prema svjedočanstvu prijateljice ipak stupila u Kristovu Crkvu.

FRA TOMISLAV
PERVAN

CIJELOGA SVOGA ŽIVOTA BILA JE ISTINSKA BOGOTRAŽITELJICA. Komunicirala s dominikancem Jean-Marie Perrinom. U jednom pismu spominje svoja tri „bliska dodira s katoličkim vjerovanjem“. Najprije spominje kako je 1935. sudjelovala u Portugalu za jedne večernje procesije sa svijećama za slavlja mjesnoga zaštitnika te se osvjedočila kako je

kršćanstvo vjera poniženih i prezrenih, potlačenih i robova, siromaha i onih s ruba društva. Godine 1937. boravi u Asizu, u crkvi Santa Maria degli Angeli, u Porcijunkuli. U pismu veli, tu ju je „nešto prisililo, nešto jače od nje, da prvi put u životu padne na koljena“. Godine 1938. bila je za Uskrs u benediktinskoj opatiji Solesmes, slušala gregorijansko

pjevanje te pritom osjetila „čistu, savršenu radost“. Susreće engleskog hodočasnika koji joj pruža pjesmu G. Herberta, te bilježi, da, dok ju je jednom recitirala, „Krist se k njoj i na nju spustio i zahvatio je do kraja“. Pišući svoju duhovnu autobiografiju, kako naziva svoja pisma P. Perrinu, ta iskustva, ti doživljaji bijahu za nju, u duhovnom smislu,

jedina zbiljska duhovna iskustva njezina života koja su joj uistinu značila i vrijedila te bila za nju od egzistencijalnoga značenja. Događila su se unutar ozračja i surječja katoličke duhovnosti. Pitamo se, što je to specifično katoličko u katoličkoj duhovnosti?

BOG SE UTJELOVIO - DUHOVNOST UTJELOVLJENJA

U katoličkoj duhovnosti bitno je što smo isticali dok smo pisali o R. Guardiniju. Naime, Boga treba tražiti, ne u idejama, mislima, nego u utjelovljenom Logosu, u povijesti. Kršćanstvo je vjera utjelovljenja i u žarištu svih naših promišljanja jest povijesno utjelovljenje Logosa, druge božanske osobe. Prema utjelovljenju Logosa, prema događaju i povijesti Isusa Krista, smjera sveukupna objava. Božja se ljubav očitovala u bogočovjeku Isusu Kristu, u cijelosti, bez zadržke. U pravom smislu riječi „katolički“, tj. sveopće, u otvorenosti prema svima, ali ujedno i u beskrajnoj otvorenosti prema onom što se nudi u Božjoj ljubavi kojom smo kao ljudi obdareni.

Bog djeluje u povijesti, ne trebamo ga tražiti nigdje drugdje. Istina je konkretna, Bog je konkretan u svome djelovanju u Isusu Kristu, snagom Duha Svetoga njegovo se djelovanje nastavlja ovdje i danas u Crkvi. U tome inkarnacijskom principu korijen je naše duhovnosti i pobožnosti, posvećivanja i svetosti.

Kršćanstvo nije bijeg iz svijeta ni od stvorene stvarnosti, nije ono prijezir tijela ni svijeta, jer je

upravo tijelo postalo dijelom božanstva u tijelu uskrsloga Gospodina. Veliki vonBalthasar izrazio se kako su sve ostale religije svijet koji se zapućuje prema Bogu, dok se u kršćanstvu Bog zapućuje u smjeru svijeta i čovjeka, a kršćani slijede taj Božji smjer, u vjeri. Katolicizam je oblik kršćanstva koji u svojoj ozbiljnosti slijedi taj smjer do gorčine i patnje, ali u konačnici blaženog svršetka. Druge kršćanske zajednice groze se katoličkoga radikalizma. Ostaju negdje na pola puta.

TIJELO - STOŽINA SPASENJA

Istočne Crkve ostaju u prostoru bogoslužja, sakralnoga, svetoga, druge se gube u spiritualizmu, koji se želi izdići iznad materije, neke pak ostaju u ozračju sekularizma koji se opire posvećivanju materije, poput nekih zajednica iz reformacije. Isus je jasno rekao, bolesnici trebaju liječnika. Želi li liječnik biti ono što mu ime i zvanje kažu, tj. liječnik koji liječi, ne s odmaka, onda liječnik nije čistunac, ne pristupa pacijentima „u rukavicama“, nego se svjesno onečišćuje, dotiče bolesnika, gubavca, nevoljnika, kao Isus. Takav je Isusov i samaritanski pristup čovjeku. Takav je bio Isus, takvi bi trebali biti kršćani slijedeći Učitelja. Bez straha od dodira nevoljnika, gubavca.

Neke se kršćanske zajednice gotovo stide Boga koji se do te mjere upušta u Adamov glib i prlja svoje ruke.

Bog djeluje u povijesti, ne trebamo ga tražiti nigdje drugdje. Istina je konkretna, Bog je konkretan u svome djelovanju u Isusu Kristu, snagom Duha Svetoga njegovo se djelovanje nastavlja ovdje i danas u Crkvi. U tome inkarnacijskom principu korijen je naše duhovnosti i pobožnosti, posvećivanja i svetosti.

Pavao će reći, tijelo je vaše hram Duha Svetoga koji u vama prebiva pa stoga „proslavite Boga u svome tijelu“ (1 Kor 6,19), jer „svet je Hram Božji, a to ste vi“ (1 Kor 3,17). Zato je i mogao uzviknuti crkveni pisac Tertulijan (+220) kako je „caro cardo salutis“ – „tijelo stožina, osovina spasenja“ (odatle „kardan“ ili „kardinal“ – stožernik); spasenje dakle ima i svoju tjelesnu, tvarnu protežnicu, pa se stoga i sakramenti u Crkvi, kao izvori spasenja, vežu uz tvari. Spasenje u tvari, duh u tijelu, stoga naša katolička duhovnost ima sakramentalne crte.

Bog koji je u Isusu Kristu postao čovjekom, u Duhu Svetome snagom vidljivih znakova, sakramenata, posreduje se vjerniku u klasičnim simbolima tradicije, u prostoru Crkve. Izvor katoličke duhovnosti crpe svoju snagu kad se u sebe asimiliraju datosti vjere, kad se pounutrašnji njihovo značenje za mene i svijet. Odatle i množina katoličkih oblika duhovnosti. Što se god prima, prima se na način primatelja. Svatko ima svoj osobni pristup, svoje osobno iskustvo.

DUHOVI - MNOŠTVO, NE JEDNOLIČNOST

Putovi i način kako shvatiti i prakticirati svoju vjeru mnogobrojni su, sukladno kulturi, ozračju, obrazovanju, religioznom urastanju u tajne vjere. Stoga imamo pluralizam katoličkih oblika duhovnosti. Svima njima žarište je bogočovjek Isus Krist, koga nam nude Pismo i tradicija, sakramenti i crkveno vjerovanje. Duh Sveti stvara odnose

Svi imamo naravnu majku koja nas je rodila i duhovnu Majku koja nas rađa u vjeri. Katolicima je Marija svagdanji poticaj za život u Duhu i svetosti. Bez otklizavanja u jeftini „sentiš“, što se nerijetko zbiva u pobožnostima prema Mariji.

i zajedništvo, odnosi mogu postojati samo ondje gdje se prihvaća drukčijost drugoga, bližnjega, u pluralizmu. Duhovi su se, naime, dogodili u mnoštvu okupljenih iz raznih krajeva onodobnoga svijeta. Luka nabraja gotovo dvadesetak regija iz kojih potječu sabrani Židovi za blagdan Pedesetnice u Jeruzalemu.

Duhovi su događaj i vanjsko uprizorenje „kat-holon“ – katolištva, sveopćega. Čovjek se treba cijelim svojim bićem, duhom, dušom i tijelom, ucijepiti u golemo zajedništvo Crkve, svjesni da smo svi udovi istoga tijela, i oni u središtu, ali i oni s ruba. Spremnost s drugima dijeliti vlastito iskustvo, kad se pojedinac otvori cjelini, kad s drugima dijeli što je u sebe upio i shvatio od tajne Isusa Krista u Duhu Svetome.

POSVEĆIVATI CJELOKUPNOST ŽIVOTA

Drugi vatikanski sabor istaknuo je kako se Sin Božji svojim utjelovljenjem poistovjetio i stupio u zajedništvo sa svakim čovjekom. I tu imamo općenitost, univerzalizam, katolištvo. Utjelovljenje znači prihvat i otkupljenje svega svijeta. Punina Božjeg spasenja ima u zreniku puninu i cjelinu stvorene zbiljnosti. Sva zbiljnost, ukoliko se veže uz Boga, nosi u sebi sakramentalnu strukturu. To je ono na što je mislio Guardini kad se izrazio kako nam Bog dolazi ususret na svemu. Stvorenje je krcato Bogom, on ključa, izvire iz svih pora stvorenoga, i iz lijepa ali i manje lijepa. Bog hoće da ga u svemu slavimo i od nas traži poklonstveni stav i odgovor u predanju.

Na to smjera i riječ „kon-templacija“, obuhvatiti pogledom („kon“),

sažeti pred sobom cjelinu, u jedno žarište, i kroz to gledati, promatrati Gospodina kao smisao naših misli i molitava. Na to smjeraju sakramenti u Crkvi, ali i sakramentali i blagoslovinne – naime, obuhvatiti sve i tumačiti u duhovnom smislu. Promatrati sve sa zrenika Kristove proslave, Uskrsa, iz čega izvire sredstva spasenja, sakramenti. Sabor u Konstituciji o svetoj liturgiji naglašava kako „bogosluzje sakramenata i blagoslovina pruža mogućnost istinski raspoloženim vjernicima da im se gotovo svaka zgoda života posvećuje božanskom milošću koja proistječe iz pashalnoga otajstva muke, smrti i uskrsnuća Krista, od koga svi sakramenti i blagoslovinne crpe svoju moć. Nema ni jedne čestite uporabe tvornih dobara koja se ne bi mogla usmjeriti čovjeku na posvećenje i Bogu na hvalu“ (br. 61). Čovjek je jedinstvo duha, duše i tijela. Treba to jedinstvo u Duhu oblikovati, tomu služi sve, od euharistije, preko vanjskih vidljivih znakova, znaka križa, svijeća, tamjana, blagoslovljene vode, poklona pred Presvetim itd. Stoga je upravo katolištvo tijekom stoljeća uvijek isticalo ljepotu, estetiku, u svemu, u bogosluzju, liturgijskoj odjeći, svetom posudu, graditeljstvu, umjetnosti, glazbi. Uvijek je glasilo geslo: Gospodinu samo i jedino najljepše!

MARIJA – TEMELJNI LIK I UZOR VJERNIKA

Sve treba (uz) dizati duh čovjekov prema tajni Utjelovljenja, a put do utjelovljenja uvijek vodi preko Marije. Ona je neizostavni dio našega Vjerovanja, naše duhovnosti, ima svoje čvrsto mjesto u vjerničkom, poglavito katoličkom životu. Malo o njoj znamo iz izvora objave, ali je značajna u našoj osobnoj duhovnosti.

Na Mariji se daje odčitati kako Bog uključuje čovjeka u svoje otkupiteljsko djelo. Bog nas bez nas ne može niti hoće spasiti. Želi uključiti pojedinca u djelo, u su-djelovanje. Bog je postao čovjekom u Isusu Kristu. Treba zahvaliti volji Oca i snazi Duha Svetoga, ali za to djelo trebao je i krilo Djevice, njezin pristanak, njezinu vjeru. Na Mariji odčitavamo kako Bog oblikuje čovjeka, uvijek u suradnji s njim. Nikada bez čovjekova osobnoga pristanka. Poštuje on čovjekovu slobodu i pristanak, ali i mogućnost odbijanja. Svatko je kadar od-govoriti ili uskratiti odgovor. Marija je prista-

Na Mariji se daje odčitati kako Bog uključuje čovjeka u svoje otkupiteljsko djelo. Bog nas bez nas ne može niti hoće spasiti. Želi uključiti pojedinca u djelo, u su-djelovanje. Bog je postao čovjekom u Isusu Kristu. Treba zahvaliti volji Oca i snazi Duha Svetoga, ali za to djelo trebao je i krilo Djevice, njezin pristanak, njezinu vjeru.

Cijela je Crkva tisućljetno stablo u čijim su temeljima Krist i apostoli zajedno s Marijom. Na tom smo stablu mi lišće koje traje jedno ljeto u slijedu vremena. Stablo nas sve nadživljuje. Hoćemo li crpsti snagu iz stabla, iz dubina, ili ćemo biti osušeni suvarci koje se baca u oganj, živeći površno, od „surfanja“ po internetu, ne crpeći živodajnu snagu iz dubina, iz žilja?

la. Time nam može biti zagovornicom. Marija ne stavlja Bogu granice, nego se do kraja Gospodinu raz-otkriva, cijelim svojim bićem.

Marija nas prati, a da toga nismo ni svjesni, od Knjige Postanka do Knjige Otkrivenja. Marija – Nova Eva, nova majka živih i života, namjesto nesretne Eve (Post 3,20). Donijela je svijetu Spasitelja, začetnika novoga života, koji je uništio smrt i darovao život vječni. Svi imamo

naravnu majku koja nas je rodila i duhovnu Majku koja nas rađa u vjeri. Katolicima je Marija svagdanji poticaj za život u Duhu i svetosti. Bez otklizavanja u jeftini „sentiš“, što se nerijetko zbiva u pobožnostima prema Mariji.

TREBA IĆI U DUBINU I VISINU

U vremenu smo premreženosti kad se u sekundama možemo povezati s cijelim svijetom, premostiti zemaljske i zračne prostore. Ali, što je s vremenom? Čini se da smo zaboravili tu vremensku protežnicu ili je nijećemo. Zaboravili smo dveri vremena, povijesti i prošlosti, gdje se sve bitno odvijalo za naš život i u našem životu. Zapravo to jedino ostaje, to ima trajnost, ne zastarijeva, nije ni mlado ni staro, nego dolazi k nama onkraj vremena i prostora, u bezbrojnim zrcaljenjima vječnosti u vremenu. Uvijek mlado i svježje, kao izvor-voda.

Cijela je Crkva tisućljetno stablo u čijim su temeljima Krist i apostoli zajedno s Marijom. Na tom smo stablu mi lišće koje traje jedno ljeto u slijedu vremena. Stablo nas sve nadživljuje. Hoćemo li crpsti snagu iz stabla, iz dubina, ili ćemo biti osušeni suvarci koje se baca u oganj, živeći površno, od „surfanja“ po internetu, ne crpeći živodajnu snagu iz dubina, iz žilja?

Zadržimo li se samo na „trenutku“ u kome živimo, prijećimo stablo u daljnjem rastu, zamračujemo ljepotu onoga što se visoko izvija prema Nebu. Duh, duhovnost, pobožnost, osjećati s Crkvom veliko je upozorenje i prometni znak upozorenja da ne živimo površno. Jer, to bi bila naša osobna, ali i kolektivna tragedija od koje nas Gospodin želi sačuvati.

M

Leonardo Boff

Majčinsko
lice Božje

Leonardo Boff

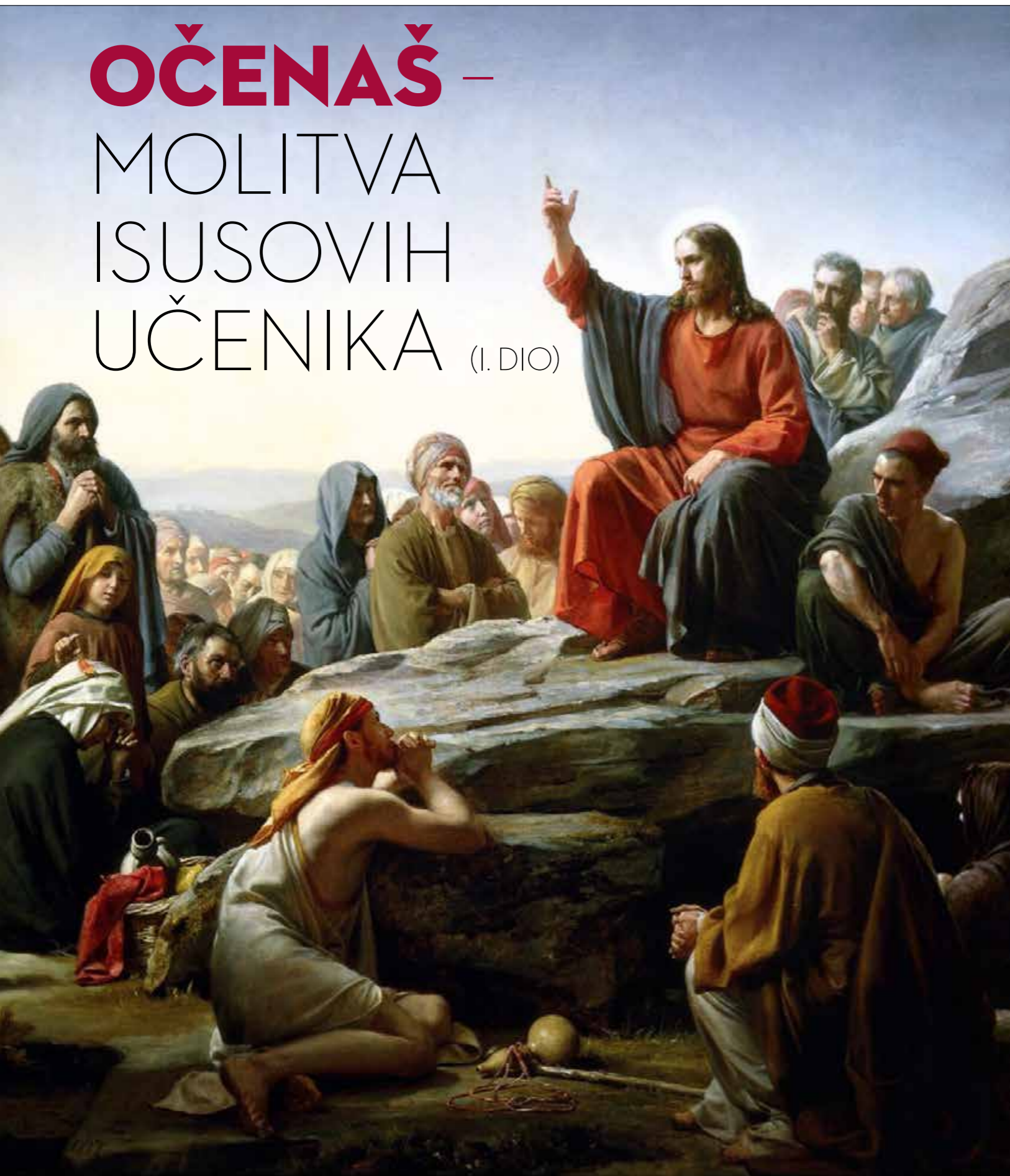
MAJČINSKO LICE BOŽJE

„U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.“

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

OČENAŠ – MOLITVA ISUSOVIH UČENIKA (I. DIO)

Isus je već svojim čestim povlačenjem na molitvu zasigurno bio poticaj učenicima da i sami mole. Uz to, hrabrio ih je da u molitvi budu postojani i ustrajni i da ne sumnjaju u uslišanost svoje molitve. Pripovijedajući o prijatelju koji će i usred noći ustati i izići u susret prijatelju koji ga moli za pomoć, Isus želi reći da se Otac nebeski ne da ni od koga nadmašiti u darežljivosti (Lk 11,5-13). Ako je sirota udovica svojom upornom molbom u stanju smekšati bezbožnog suca, koliko će više ustrajni molitelj ganuti Božju dobrotu da mu se smiluje (Lk 18,1-8). No puno je važnije što im je u tekstu Očenaša ostavio uzor prave molitve. Luka je zabilježio da je Isus tu uzvišenu molitvu učenicima povjerio na njihov vlastiti zahtjev, nakon što su promatrali kako on sam moli: *Kako je molio na nekom mjestu pa prestao, reče mu jedan od njegovih učenika: 'Gospodine, nauči nas moliti, kao što je i Ivan naučio svoje učenike!'* (Lk 11,1).

FRA IVAN
DUGANĐIĆ

„VI MOLITE OVAKO...!“

Matej je, donoseći tekst Očenaša u sklopu velikog Govora na gori, toj molitvi već dao prvo značajno tumačenje. Cijeli Govor na gori naime želi pokazati što je nova pravednost koju Isus očekuje od svojih, a koja mora biti *veća od pravednosti književnika i farizeja* (Mt 5,20). Što to znači? Nakon što je na primjeru šest najvažnijih zapovijedi Mojsijeva zakona pokazao kako to treba konkretno izgledati (5,21-48), Matej posebno naglašava što znači nova pravednost u davanju milostinje, prakticiranju posta i molitve. S obzirom na molitvu prvo naglašava kako molitva Isusovih učenika ne smije imati ništa zajedničko s licemjernom molitvom židovstva toga vremena: *Kad molite, ne budite kao licemjери koji se vole upadno moliti...A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata te se pomoli Ocu svom u tajnosti...* (Mt 6,5-6)

ISUS KOJI JE U SVOM ŽIVOTU UJEDINIO DJELOVANJE I MOLITVU UČI I SVOJE UČENIKE DA I ONI TAKO ČINE. KAO ŠTO JE ON IMAO SINOVSKI ODNOS PREMA OCU NEBESKOM, TAKO I NJEGOV UČENIK VEĆ U PRVOM ZAZIVU OČENAŠA IZRAŽAVA TAJ ODNOS. MOLEĆI TAKO, ON POTVRĐUJE KAKO NIJE DOVOLJNO SAMO U BOGA VJEROVATI ILI O NJEMU GOVORITI, VEĆ JE VAŽNO S NJIME RAZGOVARATI.

Ona mora biti drukčija i od panskog praznog nabiranja brojnih riječi kako bi se božanstvo prisililo da reagira: *Kad se molite, ne izgovarajte isprazne riječi kao pogani, koji umišljaju da će biti uslišani zbog svoga nabiranja. Nemojte ih, dakle, oponašati, jer i prije nego ga zamolite, zna Otac Vaš što vam je potrebno.* (6,7-8) Tek nakon tih dvaju značajnih upozorenja kakva ne smije biti molitva Isusovih učenika, Matej donosi tekst Očenaša kao obrazac nove molitve i u isto vrijeme kao uzor svake prave molitve. Budući da je Gospa od samog početka podržala moljenje vjeronanja i 7 Očenaša što su vidio prakticirali na poticaj pobožnih žena i budući da je ta molitva našla svoje mjesto na kraju svake večernje mise, dobro je ozbiljnije se pozabaviti sadržajem Očenaša, kako bi naše moljenje bilo što bolje.

OČE NAŠ, KOJI JESI NA NEBESIMA!

U prvom zazivu Očenaša povezana je Božja blizina čovjeku i njegova uzvišenost na nebu. Isusov učenik smije Boga zvati svojim Ocem, iako znade da je on uzvišen nad sva nebesa. To je sadržano i u pozivu što ga svećenik u slavlju euharistije upućuje vjernicima pred molitvu Očenaša: „Spasonosnim zapovijedima potaknuti i božanskim naukom poučeni usudujemo se govoriti.“ Dakle, obraćati se Bogu tim riječima nije nešto što se po sebi razumije, već je to povlastica i milost. Smijemo stupiti pred uzvišenog Boga samo zato što smo potaknuti od njegova Sina Isusa i poučeni da je on dobar Otac koji ne će odbiti svoju djecu, ako mu se obraćaju u njegovo ime.

Već je veliki teolog crkvene starine Tertulijan Očenaš nazvao „sažetkom čitavog evanđelja“. Isus koji je u svom životu ujedinio djelovanje i molitvu uči i svoje učenike da i oni tako čine. Kao što je on imao sinovski odnos prema Ocu nebeskom, tako i njegov učenik već u prvom zazivu Očenaša izražava taj odnos. Moleći tako, on potvrđuje kako nije dovoljno samo u Boga vjerovati ili o njemu govoriti, već je važno s njime razgovarati. Veliki kritičar kršćanstva Voltaire, upitan kako je s njegovim odnosom s Bogom, odgovorio je ironično: „Pozdravljamo se, ali ne razgovaramo“, čime je i nehotice izrazio razliku između pravog vjernika i čovjeka koji se doduše nije izričito odrekao Boga, ali nema potrebe s njim u molitvi razgovarati.

Posve drukčije i vrlo jasno odgovara veliki židovski filozof religije prošloga stoljeća Martin Buber, upitan vjeruje li u Boga: „Kad bi vjerovati u Boga značilo o njemu govoriti u trećem licu, mogao bih reći da ne

vjerujem. Ali ako vjerovati u Boga znači obraćati mu se u drugom licu i s njime razgovarati, ja mogu reći da vjerujem u Boga.“ Taj umni čovjek htio je time naglasiti da je prava vjera moguća samo u obliku molitve. Današnji čovjek često o Bogu govori samo kao o zadnjem uzroku postojanja ili najdubljoj zakonitosti svemira, a ne kao o osobnom Bogu Biblije, i zato mu je teško moliti. Mnogi pokušavaju molitvu zamijeniti tišinom, razmišljanjem, meditacijom, pri čemu traže sklad sa samim sobom i s prirodom, ali ne i susret sa živim Bogom kojega nam je Isus objavio kao dobrog Oca.

Molitva je uvijek znak žive vjere, kao što je disanje znak života. Treba priznati da u svim protivnostima života nije lako izgraditi i sačuvati sliku o Bogu kao dobrom Ocu. Možda će to nekome uspjeti tek nakon gorkog iskustva, kao u onoj Isusovoj prisposobi o izgubljenom sinu (usp. Lk 15,11-32). Možda će tek nakon bolnih iskustava shvatiti beskraju dobrotu nebeskog Oca koji ne ograničava slobodu svome djetetu ni onda kad znade da će ga odvesti na stranputicu, ali mu ne uskraćuje ni mogućnost povratka u očinsku kući kad shvati svoju pogriješku. To može samo Bog koji je ljubav (usp. 1 Iv 4,16). Zato nas već prva rečenica Očenaša usmjeruje prema bitnom, prema Ocu koji je ljubav, i podsjeća da naš jedini pravi odgovor može biti u ljubavi. Zato je prava molitva uvijek slavljenje i zahvaljivanje: „Usudujemo se govoriti...“

Što se događa ako se Očenaš moli površno ili posve prezire, netko je pokušao upozoriti parodijom na te molitve. Ta parodija glasi: „Oče, koji si protjeran na nebo, tvoje ime je obeščašćeno. Sva tvoja dobrota je

zlorabljen. Tvoja volja je pogažena, tvoja ljubav osramoćena. Na nebu si slavljn, a na zemlji zadavljen. Kruh naš će nam se upljesniviti jer nas naša krivica davi i jer na zemlji nema nikoga osim grješnika. Jer grješni smo svi. Nismo samo podlegli napasti nego smo je javno i besramno njegovali. A zlo je bilo neograničeno. Hoće li Ti otkupljenje još uopće uspjeti? Oče, molit ću za to. Tako neka bude! Amen.“

Kad kršćanin moli „budi volja tvoja“, nije to ravnodušno prihvaćanje poteškoća u smislu stoičke filozofije. Iza toga stoji kršćansko uvjerenje i iskustvo da je jedino tako moguća prava promjena čovjeka i svijeta.

SVETI SE IME TVOJE!

Ime u Bibliji ima svoje duboko značenje. Bog sam Mojsiju objavljuje svoje ime: „Ja sam koji jesam“ (Izl 3,13). Mnogi stručnjaci za hebrejski jezik i način semitskog izražavanja kažu da bi izvornom tekstu bolje odgovarao prijevod: „Ja sam koji sam za vas tu“. Dakle, neizmerno sveti i uzvišeni Bog spustio se tako nisko i ušao u povijest jednog malog naroda. Taj narod je oslobodio ropstva i namijenio mu jedinstvenu ulogu u povijesti spasenja, koju će moći odigrati samo ako bude svet kao što je njegov Bog. Zato Jahve govori Mojsiju: *Govori svoj zajednici Izraelaca i reci im: Sveti budite! Jer sam svet ja, Jahve, Bog vaš!* (Lev 19,2). Izraelcima je Božje ime bilo sveto i nisu ga se usuđivali izravno izgovarati, već su ga zamjenjivali izrazima kao što su: Gospodin, Bog nad bogovima, Bog nad vojskama, Svesilni, Svevišnji...

No s vremenom sve se to okreće u potpunu suprotnost. Svojom nevjernošću Bogu izabrani narod gubi svoju vlastitu svetost i obeščasti svjetost svoga Boga. To je bio i glavni razlog da je Jahve svoj narod prepustio na milost i nemilost moćnim Babilon-

cima koji razaraju Jeruzalem i hram, a jedan dio naroda odvede u ropstvo. No oni i tamo nastavljaju obeščasti njegovo sveto ime, pa Bog poručuje po proroku: *Među svim narodima u koje dospješe, oskvrnjahu moje sveto ime, jer o njima se govorilo: 'To je Jahvin narod, a morade otići iz zemlje Jahvine!' I meni se sažali moje sveto ime što ga dom Izraelov obeščasti u narodima među koje dođe.* (Ez 36,20sl)

Zahvaljujući velikom Jahvinu milosrđu prema svom narodu, to ne će ostati konačno stanje. Bog će se sam pobrinuti da narodu stvori novo srce i nov duh, kako bi s njime mogao sklopiti novi savez u kojemu će mu ponovno biti vjeran. Po istom proroku Bog naglašava da

sve to čini radi svetosti svog imena: *Što činim, ne činim radi vas, dome Izraelov, nego radi svetoga imena svojega, koje vi oskvrnuste među narodima u koje dođoste. Ja ću posvetiti ime svoje veliko koje vi oskvrnuste posred naroda u koje dođoste! I znat će narodi da sam ja Jahve.* (36,22sl) Isus je zasigurno imao pred očima tu istu stvarnost kad se svojoj uzvišenoj molitvi obraća Ocu riječima: *Ja sam objavio ime tvoje ljudima koje si mi dao iz svijeta* (Iv 17,6), moleći istovremeno Oca da učenike čuva u svome imenu (17,11sl) i da ih posveti istinom (17,17). Objava imena Božjega po Isusu i posvećenje ljudi istinom samo su dvije strane jedne te iste stvarnosti: spasenja svijeta. Zato kršćanin, kad god moli „sveti se ime tvoje“, djelotvorno se uključuje u to spasenjsko djelovanje koje još traje.

Treba li uopće posebno isticati što nasuprot ovom znači bogohulna psovka koju nažalost prakticiraju mnogi koji sebe smatraju kršćanima? To nije samo znak nekulture, kako se voli reći, već puno više znak nevjere ili ugasle vjere. Božje ime može psovati samo onaj kome Bog nije svetinja i u čijem srcu vlada tama grijeha. Dobro je stalno imati na umu odnos molitve i psovke: tko istinski moli,

taj sigurno ne će psovati, a tko psuje, taj može teško moliti, osim da doživi obraćenje. Zato je dobro uvijek se zapitati: koliko je iskrenosti u zazivu „Oče naš“ i s kojom ozbiljnošću izgovaram „sveti se ime tvoje“, ako psujem Božje ime? Nije li to teška životna laž i zabluda?

DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE!

Evangelist Marko bilježi da je Isus svoju propovijed započeo riječima:

U prvom zazivu Očenaša povezana je Božja blizina čovjeku i njegova uzvišenost na nebu. Isusov učenik smije Boga zvati svojim Ocem, iako znade da je on uzvišen nad sva nebesa. To je sadržano i u pozivu što ga svećenik u slavlju euharistije upućuje vjernicima pred molitvu Očenaša: „Spasonosnim zapovijedima potaknuti i božanskim naukom poučeni usuđujemo se govoriti.“ Dakle, obraćati se Bogu tim riječima nije nešto što se po sebi razumije, već je to povlastica i milost.

vrijednosti za koje se isplati živjeti i sve žrtvovati. To je kao kad čovjek iznenada nađe zakopano blago na njivi ili dragocjeni biser (Mt 13,44-46). Istina, to se može činiti sitnim kao zrno gorušice, ali će narasti u veliko stablo (Mk 4,30-32). Učenici su poslani da idu sijati sjeme riječi Božje, ali da istodobno i mole „dođi kraljevstvo tvoje“, jer njegova sudbina ne ovisi samo o sijaču već o onom tko daje da raste, dakle o Bogu (Mk 4,13-20). Ta molitva u sebi povezuje sadašnjost i budućnost Crkve. Isusov učenik djeluje i moli da Radosna vijest već sada slavi pobjedu nad silama zla, i da na kraju vremena bude potpuna.

BUDI VOLJA TVOJA!

Ovaj zaziv logično proizlazi iz prethodnoga. Apostol kaže: *Ovo je naime volja Božja: vaše posvećenje.* (1 Sol 4,3) To je drugi izraz za kraljevstvo Božje. A budući da se čovjek ne može svidjeti Bogu bez njega, potrebno je moliti da se u našem životu vrši volja Božja. Zato na kraju Govora na gori stoji ozbiljno upozorenje: *Ne će svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!' ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji vrši volju mog nebeskog Oca.* (Mt 7,21) Suprotnost tome je uporno traženje da se vrši volja moja, da Bog usliša ono što ja mislim da je za mene dobro. Jedan duhovni pisac donosi zanimljiv primjer. Jedna mlada djevojka mu iznenada postavlja pitanje: „Molite li rado Očenaš?“ i nastavlja: „Ja ne, i to zbog jedne rečenice. Ja ne mogu izgovoriti: Budi volja tvoja“. Na moje pitanje zašto, odgovor je glasio: „Onda on može sa mnom činiti što god hoće.“ Što na to reći? Vrlo plitka i zapravo posve promašena slika Boga. Umjesto kao na dobrog Oca, ta mlada osoba na Boga gleda kao na okrutna tiranina.

Tko ozbiljno i iskreno moli da se vrši volja Božja, stavlja se Bogu na raspolaganje da mu posluži kao sredstvo spasenja svijeta, svjestan Isusove riječi da je volja Oca nebeskoga da se nitko ne izgubi (Mt 18,14). I Isus je ispunio svoje poslanje podlažući se posve volji Očevoj. Po tome se prepoznaju i oni koji su njegovi, pa on kaže: *Jer tko god vrši volju Božju, on mi je brat, sestra i majka.* (Mk 3,35) Biti vjeran volji Božjoj nije jednostavno. Povijest Crkve puna je primjera kako se kršćanin često suočava s kušnjama koje traže i žrtvu vlastita života. U tim kušnjama nastala je i čuvena uzrečica u prvim kršćanskim stoljećima koja su obilovala mučenicima: „Krv mučenika sjeme je novih kršćana.“ Kad kršćanin moli „budi volja tvoja“, nije to ravnodušno prihvaćanje poteškoća u smislu stoičke filozofije. Iza toga stoji kršćansko uvjerenje i iskustvo da je jedino tako moguća prava promjena čovjeka i svijeta.

U idućem broju: *OČENAŠ – MOLITVA ISUSOVIH UČENIKA (II)*

Jacques Philippe

9 DANA ZA RADOST U MOLITVI

„Molitva nam pomaže sačuvati dimenziju besplatnosti. Smisao za besplatnost danas je veoma ugrožen jer se o svemu razmišlja u kategorijama isplativosti, učinkovitosti, dostignuća. Prava ljubav ne može se zatvoriti u kategoriju nečega korisnog. Čudesno je to, da kada naučimo biti s Bogom, naučili smo biti i s drugima.“

Knjigu možete naći u Suvenirmici Informativnog centra MIR Međugorje.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

NEKA ŽENA IMALA JE ČUDAN SAN. BILA JE UZETA U NEBO I NALAZILA SE PRED BOŽJOM SUDAČKOM STOLICOM.

„Tko si ti?“ – upita je Bog.
„Ja sam gradonačelnikova žena“ – odgovori ona.
„Nisam te pitao čija si žena, nego tko si ti?“
„Ja sam majka četvero djece.“
„Nisam te pitao čija si majka, nego tko si ti?“
„Ja sam učiteljica.“
„Nisam te pitao što si po zanimanju, nego tko si ti?“
Tako je to išlo dalje. Bez obzira što bi odgovorila, činilo se da nije dala zadovoljavajući odgovor.
„Ja sam kršćanka.“
„Nisam te pitao koje si vjere, nego tko si ti?“
„Ja sam uvijek pomagala siromahu i potrebnom.“
„Nisam te pitao što si činila, nego tko si ti?“
Kad se probudila, odluči pronaći tko je ona.

„Tko si ti?“ – bilo je pitanje koje su svećenici, leviti i farizeji postavili Ivanu Krstitelju kad su došli k njemu iz Jeruzalema u pustinju, s onu stranu Jordana. Poznati i priznati Ivan, kojemu mnoštva hrle iz udaljenih krajeva, spomenutim krugovima ipak nije potpuno jasan. Doduše, o njemu su se naslušali mnogih priča, da je Krist (Mesija), da je moćan kao Ilija i gorljiv kao neki od proroka, ali njegov stvarni identitet još je uvijek pod upitnikom.

U stjecanju jasnoće o Ivanovu identitetu spomenute grupe pristupaju na dva načina: Jedan je mišljenje koje su ljudi imali o Ivanu, a drugi je Ivanovo mišljenje o sebi. Svećenike i levite zanima je li Ivan onaj za koga ga ljudi drže, je li dakle, Krist, Ilija ili prorok? Ivan im odgovara da njegov identitet nije u mišljenju ljudi o njemu.

Nakon toga u raspravu se uključuju farizeji koji pitanje Ivanova identiteta traže na drukčiji način: „Što kažeš sam o sebi?“ Drugim riječima, tko si ti u svojim očima? Što misliš o sebi?

MI SMO DJECA BOŽJA! TO JE NAŠ IDENTITET! OTKRIVANJE IDENTITETA ZAPOČINJE NA KRŠTENJU I TRAJE ČITAV ŽIVOT. SVAKA EUHARISTIJA NAM SE NUDI KAO PRILIKA DA OTKRIVAMO SVOJ IDENTITET. PRIMANJEM TIJELA KRISTOVA OTKRIVAMO TKO SMO MI I TKO SU DRUGI LJUDI.

Foto: Archiv ICMVM

Otkrivši identitet u Bogu, shvatit ću da sam ja nebo, a sve drugo (riječi, misli i osjećaji) da su oblaci. Oblaci ne mogu sakriti ni zacrniti nebo, jer nebo je iznad. Oblaci dolaze i odlaze, a nebo ostaje slobodno.

U prvom slučaju Ivan je rekao tko on nije, a ovdje daje pozitivan odgovor: „Ja sam glas koji više u pustinji: ‘Poravnite put Gospodnji!’“ U jednoj rečenici Ivan otkriva svoj identitet. On je jednostavno i samo – glas.

Možda ćemo se začuditi kako je Ivan za sebe rekao da je samo glas koji prenosi riječ. Zar to nije preskromno za čovjeka koji je bio toliko tražen i cijenjen?

No, iz Ivanova odgovora slutimo da je on potpuno ispunjen time što je glas, da nije nesretan zbog toga što nije Krist ni Ilija ni prorok. Nadalje, uočavamo da nakon što je spoznao da je manji od „onoga koji dolazi nakon njega“, Ivan nema kompleks manje vrijednosti. Naprotiv, kao da se diči time što je u sjeni Velikoga.

No, iako se otvoreno smatra manjim od Mesije, Ivan se ne osjeća perifernim ni nevažnim. Naprotiv, svjestan je da je njegova uloga (biti glas) jako važna. Toliko je važna i jedinstvena da nema potrebu biti nešto ili netko drugi niti se „kititi“ nekim drugim titulama i mišljenjima.

Slično Ivanu i Pavao sebe otkriva pred Isusom i služi se skromnim slikama o sebi i svom identitetu. Tražeći odgovor na pitanje tko je, Pavao shvaća da je „izabrana posuda“ koja treba nositi Kristovo ime do na kraj svijeta i da je „sužanj“, odnosno „rob Isusa Krista“.

Preskočimo mnogo stoljeća pa poslušajmo što naša suvremenica Majka Terezija kaže o sebi: „Po rođenju sam Albanka. Po državljanstvu Indijka. Katolička sam redovnica. U onome što radim pripadam čitavu svijetu, ali moje srce pripada u cijelosti Isusu.“

I Majka Tereza sebe je upoznala pred Isusom i svoj identitet otkrila približavajući se Njemu. Budući da je njezino srce u cijelosti pripadalo Isusu, sve što je radila bilo je za Njega. To je dobro primijetio indijski ministar socijalne skrbi koji joj je rekao: „I vi i ja se bavimo socijalnim radom, ali postoji velika razlika između vas i nas. Mi to činimo za nešto, a vi to činite za nekoga.“

Život Majke Terezije bio je u potpunosti život za Isusa. Sve što je činila bilo je za njega i po njemu. Istina, pomagala je ljudima u potrebi, siromašnima i onima koji trpe, ali pomažući takvima, držala je da tako pomaže i služi Isusu. S druge strane, svoje pomaganje drugima nije smatrala svojim činima nego Isusovim preko nje. Zato je sebe gledala kao sredstvo kojim se Isus služi prema drugima. Na primjedbu jednog reportera da je sve što ona radi predivno i čudesno, Majka Terezija je odgovorila: „Znate, ja sam samo obična olovka u ruci Boga koji upravo sada kani napisati ljubavno pismo čitavu svijetu.“

Slična slika kojom je opisivala svoj identitet i identitet svojih sestara bila je cijev. „Poput cijevi, moramo jednostavno dopustiti Božjoj milosti da prolazi.“

TKO SMO MI? ŠTO JE NAŠ IDENTITET?

Ivan apostol nam otkriva tko smo: „Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: Djeca se Božja zovemo, i jesmo... Ljubljeni, sad smo djeca Božja i još se ne očitova što ćemo biti.“ (1Iv 3,1-2) Isto tako i Pavao: „A budući da ste sinovi, odošla Bog u srca vaša Duha Sina svoga koji kliče: ‘Abba! Oče!’ Tako više nisi rob nego sin; ako pak sin, onda i baštinik po Bogu.“ (Gal 4,6-7)

Mi smo djeca Božja! To je naš identitet! Otkrivanje identiteta započinje na krštenju i traje čitav život. Svaka euharistija nam se nudi kao prilika da otkrivamo svoj identitet. Primanjem tijela Kristova otkrivamo tko smo mi i tko su drugi ljudi. Augustin nam u tome pomaže objašnjavajući nam što se događa kada primamo euharistijski kruh u misi: „Primam ono što jesam – tijelo Kristovo, da postanem ono što primam – tijelo Kristovo.“

I Kraljica Mira nam pomaže otkriti svoj identitet: „Radujte se u ljubavi, dječice, da ste u očima Božjim nepo-

novljivi i nezamjenljivi, jer ste Božja radost u ovom svijetu.“ (25. 10. 2015.)

Najvažnije je otkriti tko smo pred Bogom. Kad otkrijem svoj pravi identitet, radost se u meni budi. Radost što sam Božje dijete, što sam neponovljiv i nezamjenjiv. Tu radost nitko mi ne može ukrasti ni oduzeti. Otkrivanje identiteta me oslobađa.

Francuska princeza izgubila je zlatnu ogrlicu i optužila sluškinju da ju je ona ukrala. Sluškinja se branila: „Činite mi nepravdu što mene optužujete!“ Princeza će: „Kako se usuđuješ tako meni odgovarati! Znaš li ti tko sam ja? Da sam ja kći jednoga kralja?“ Sluškinja će: „A znaš li ti tko sam ja? Ja sam Božja kći!“

Kada pronađem svoj pravi identitet (dijete Božje), ja se mijenjam i mijenja se sve drugo u mojim očima. Postajem slobodan od mišljenja ljudi, od straha, časti, neuspjeha. Nisam više nečija lutka, marioneta. Ne moram se više natjecati, činiti sve da zaslužim nečije poštovanje. Ne će me više (tako lako) pogađati nečija riječ, sud drugih.

Netko reče: „Ako misliš da si ono što tvoji prijatelji i neprijatelji kažu da jesi, očito ne poznajš samoga sebe.“ Ozdravljam kad shvatim tko sam. Kad mi dođe u svijest da ja nisam ono što sam u očima drugih ljudi, u onome što drugi kažu o meni, u tome cijeni li me netko ili ne cijeni, priznaje li me, hvali li me, nego da sam onakav kako me Bog gleda, da sam Božje dijete, tada postajem slobodan čovjek. Može me netko ne prihvaćati, ali ja se ne osjećam neprihvaćen. Može me netko mrziti, ali ne ću zbog toga pasti u depresiju. I ne ću dopustiti da mržnja zatruje moje biće.

Oslobađamo se tereta koje nosimo ako spoznamo tko smo. Ako mi se otvore oči pa shvatim da sam bio u zabludi što sam se identificirao sa svojom kućom, autom, izgledom i sl., postat ću slobodan, jer ja zaista nisam moja kuća, moj auto, moj izgled, moj novac, moj uspjeh, moja diploma. Isto tako, ja nisam moja nervoza, moj hendikep.

Otkrivši identitet u Bogu, shvatit ću da sam ja nebo, a sve drugo (riječi, misli i osjećaji) da su oblaci. Oblaci ne mogu sakriti ni zacrniti nebo, jer nebo je iznad. Oblaci dolaze i odlaze, a nebo ostaje slobodno.

GOSPINA HODOČASNICA

Gdje pronaći snagu, kada je više nema? Kako se vratiti u svakodnevnicu nakon velikih gubitaka? Na koji način čovjek može zahvaliti Bogu na svemu što mu je darovao? Kako podijeliti gubitke kada nas i same previše bole? Kako moliti za uspjeh u radu kad smo iscrpljeni od bezbrojnih neuspjelih pokušaja? Jesi li se ikada pitao dodije li Gospi slušati naše vapaje ili nam se svaki put iznova obraduje kad je zamolimo za nešto? Na koji način bismo trebali zahvaliti za sretan završetak posla, dobre rezultate nalaza, uspješno položen ispit, uslišanu molitvu i obavljen zavjet? Je li dovoljna naša molitva ili bismo trebali učiniti i neku dodatnu, vlastitu žrtvu?

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

NA POZIV JEDNE OBITELJI OTIŠAO SAM U POHODE NJIHOVOM BOLESNOM DOMAĆINU.

Pohod starim i nemoćnim vjernicima jedan je od susreta, koji ima jedinstvenu, nepovijeljivu priču. Posljednjih godina ležao je na bolesničkoj postelji, a njegovi su se ukućani skrbrili o njemu. Nastojali su mu olakšati bol, koju možda nije ni osjećao. Osjetio sam kako im je bilo lakše, jer su zajedno bili uz suprugu, očevu i djeđovu postelju, dok sam ga mazao svetim uljem. Kao da je dio tereta spao s leđa, a molitva ih je još više povezala. Nakon podijeljenoga sakramenta bolesničkog pomazanja domaćica me je zamolila da uz šalicu kave porazgovaram s njom. Dok je ona govorila, ja sam smu slušao i ne sluteći što će sve reći.

„Moj pratre, svašta bih ti imala reći. Baš mi je drago što si došao. Nabralo se tih godina na leđima, a i života, briga i djece. Htjela sam te ja i prije zvati, ali djeca mi nisu dala. Sve su mi govorili: 'Nemoj dosađivati pratrima, imaju oni i drugog posla. Starom će biti dobro, ne trebaš se toliko brinuti. Pusti ih da se malo i oni odmore.' Ma, jest i to, ali nekako sam u duši osjetila da se starom približio kraj. Željela sam malo i s pratom razgovarati. Viđam ja vas svaki dan ili čujem preko Radija Mir Međugorje, ali nije to isto. Htjela sam doći na ispovijed pa reći da se ne mislim ispovijedati, nego da malo porazgovaramo pa makar se na kraju i morala ispovijediti. Imala sam želju da me malo netko čuje.

Cijeli život sam radila. Od djetinjstva smo imali puno posla, jer je trebalo nahraniti sve nas u kući. Zemlja je bila škrt. Potrebe su bile velike. Udala sam se mlada. Bog me namjerio na dobra čovjeka. Izrodili smo sedmero djece. U mlade dane muž je morao otići u Njemačku i tamo je radio za nas kući. Nije ni njemu bilo lako. Izdržali smo do kraja boreći se za život sve do njegove mirovine. Došao je kući i mislila sam da će nam sad biti lijepo, jer ne trebamo više ni za što brinuti, a onda je stari imao moždani udar i legao u krevet. Imam osjećaj da mi je život tako brzo prošao. Nismo se uspjeli čestito ni vidjeti, a sad još mi ne može ništa ni reći. Boli me svaki dan gledati ga

kako leži na krevetu, a toliko je dobra za nas učinio. Znam da Bog ima neki svoj plan sa svim ovim.

ŽRTVA JE BOGU MILA

Starost je došla. Nisam ni primijetila da su se godine naredale. Ni ne okreneš se, a život proleti. Ne znam koliko će me Bog još držati na životu, ali se nadam da će mi dati snage da još koji put odem do moje Gospe u Međugorje. Išla bih ja i ovih dana, ali mi djeca ne daju. I sinovi i nevjeste na mene galame i govore: „Kud ćeš po ovakvom vremenu!? Zima je. Strpi se malo. Sjedi u kući i Bogu se moli!“, a ja bih im odgovorila: „Djeco moja, jest to i tako, ali treba i malo žrtve podnijeti. Možda me Gospa čeka kako bi mi uslišala i ovaj zavjet?“

Kroz život sam naučila svoju vjeru živjeti. Ponekad nije bilo lako, osobito kad smo imali teške bolesti u kući, iznenadne smrti i gubitke za vrijeme ovoga rata. Svega je bilo. Nikada nisam zaboravila reći Bogu hvala za sve što mi je darovao bez obzira koliko mi bilo teško prihvatiti bolest, smrt roditelja i pokapanje djece. Nekad sam bila i ljuta. Nisam pronalazila dovoljno snage da izdržim sve, a morala sam nositi i sebe i druge. Kad bih se malo sabrala shvatila bih da me cijelo vrijeme Bog upućivao kako ću sve to nositi.

Pred zadnji porod imala sam strašne probleme. Misli-la sam da ne ću izdržati ni ja ni dijete. Bila sam slaba. Ne znam kako mi se dogodilo, ali tijelo mi je odjednom oslabilo. Borila sam se dan po dan. Djeca su mi bila dobra i svi su jedni druge pomagali, a stari je iz Njemačke govorio da trebam malo odmoriti. Kud sam jadna mogla odmoriti kod pune kuće djece. Bogu hvala, tog ljeta se dogodilo i naše Međugorje. Sama sam sebi rekla tko će pomoći, ako ne će Bog? Čim sam čula za sve što se dogodilo, rekla sam djeci da čemo se uputiti pješice Gospi. Iako im je bilo drago da će napokon ići negdje od kuće, ipak su se uplašili što će biti sa mnom i kako ću to sve izdržati. Rekla sam im da se ništa ne boje. Bit će sve dobro.

USLIŠANA MOLITVA

Večer prije puta zavjetovala sam se Gospi da ću joj hodočastiti kad god budem mogla, samo ako mi izmoli milost da iznesem svoje dijete.

Krenuli smo rano ujutro i pješčili smo desetak sati. Djeca su bila dobra. Hodali su uz mene kao pilići uz kvocku. Tamo u Međugorju nije bilo ništa, osim crkve i puno svijeta. Svako je dolazio zbog svoje muke i zavjeta, kao i ja sama. Bili smo sretni što smo sretno stigli.

Porod je prošao dobro. Rodila sam živog i zdravog sina. Nakon toga sam održala svoj zavjet. Postala sam ti Gospina hodočasnica. Išla sam pješke u Međugorje više od sto i dvadeset puta. Svako od njih bih mogla opisati. Znam zbog čega sam išla prvi put, a i zašto sam išla i zadnji put. Svaki put bi bila velika potreba ili želja da zahvalim Gospi. Muke nam nije nedostajalo u životu. U tim danima postila sam o kruhu i vodi, a žrtva i odricanja su se samo umnažali. Često sam hodočastila sama. Djecu bi namirila i rekla im da budu dobri, dok se ne vratim kući. Znali su kud idem. Nije mi ih bilo lako ostavljati. S godinama je promet postao sve gušći, a vozači su sve manje obračali pozornost na pješake. Ali, Bogu hvala, uvijek sam sretno stizala.

U putu sam nosila samo komad kruha i nešto vode. Kru-nicu nisam ispuštala iz ruku. Molila sam cijelim putem. Djeca su mi znala govoriti da trebam umanjiti s pješče-

njem i molitvom, a ja sam imala osjećaj da trebam još više moliti. Kad su bili mali, molila sam Gospu samo da izdržim i da ih na prvi put izvedem. Nije lako bilo biti majka s punom kućom djece i starčadi u kući. Čovjek mi je bio dobar. Brnuo se o nama, ali viđali smo se tek nekoliko puta godišnje. Valjalo ti je i za njega moliti, jer kud bismo mi bez novca koji je on slao iz Njemačke.

Dok sam hodala do Međugorja, često sam razmišljala kako je meni i dobro u životu. Bilo je svakakvog jada u životu, ali nisam se pogubila. Bez obzira na sve što je bilo, Bog me očuvao u pameti. Vjera me je sačuvala.

Najveća mi je ljepota bila kad bih došla pred crkvu. Onda bih sjela kraj Gospina kipa da odmorim. Tad bih joj rekla sve što mi je bilo na duši. Dobro je bilo što ona nije morala govoriti, jer ne znam kad bismo nas dvije sve završile koliko sam joj jada imala reći. Nakon toga sam išla na ispovijed. Danas ti je to tamo posve drugačije. Prije smo se ispovijedali oko crkve na ledini, a sad je tamo sve uređeno. Milina mi je gledati kako mladost satima čeka ispred ispovjedaonica u redu. Strpljivo bih čekala s njima. Bila sam svjesna da Bogu ne znači puno moja žrtva i odricanje, ali oni su me održali na životu. To je bila moja najbolja terapija. Kad bi se muka i nevolja nagomilale, nisam išla doktoru, nego sam razmišljala kad bih opet mogla krenuti na zavjet Gospi. Ponekad sam ju molila za nemoguće, ali je uvijek uslišavala sve što mi je trebalo.

Pokoru sam uvijek molila u crkvi. To mi je bio poseban trenutak kada bih pred Presvetim molila za snagu i jakost. Nakon mise išla bih kući. Ranije sam morala i prije krenuti nazad, jer nisam znala kako ću se vratiti. U mojem strahu Bog je uvijek imao svoj plan, jer gotovo svaki put bi me netko povezoao kući.

DAROVNA MILOST

Pratre moj, danas ti se nisam htjela hvalliti, nego sam htjela reći da ne prestanete govoriti ljudima koju milost mi imamo tamo u Međugorju. Možda ste se vi tamo umorili od svega, kako moja djeca kažu, ali ne dopustite da vas taj umor svlada. Odmaraite se u molitvi i radu. Ne zaboravite postiti za nas koji vas i te kako trebamo. Nemojte biti mlaki u molitvi, nego i nas potičite da i mi to činom svim srcem i dušom. Ne zaboravite koja vam je samo milost darovana. Govorite o tome našoj mladosti. Vole oni Gospu, a ona će ih sigurno dovesti do Isusa. Vidjela sam da im ni žrtva ni pokora nisu strani, smo vi trebali biti jaki uz njih.“

MEĐUGORJE KAO ŽRTVA LAŽNIH VIJESTI

U cijeloj Europskoj uniji proteklih tjedana se vodi prilično živa rasprava oko toga kako stati u kraj fenomenu lažnih vijesti (engl. *fake news*). Hrvatska kao odana i poslušna članica pokušava slijediti najbolje globalne trendove pa razmišlja o nadzoru medijskog prostora, kaznama i mogućnostima ograničenja širenja takvih vijesti. Stvar je prilično jasna: informacije i vijesti koje nemaju veze sa stvarnošću ili su izvrnuta, odnosno krivotvorena slika stvarnosti, a kreirane su da nekome naškode i dovedu čitatelje (slušatelje ili gledatelje) u zabludu, uzimaju sve više maha. Dapače, načini njihova kreiranja postaju sve sofisticiraniji tako da ih se teško razlikuje od stvarnih vijesti, a kanali kojima se distribuiraju čine ih nezaobilaznima pa svi nesvjesno postaju njihovi konzumenti, ali i žrtve.

Danas zahvaljujući razvijenim komunikacijskim platformama i njihovoj dostupnosti najširim masama, svatko može kreirati informaciju i relativno ju lagano proširiti do tisuća primatelja. Uostalom dovoljno je pogledati kakve sadržaje plasiraju, „lajkaju“ i šire naši virtualni prijatelji na društvenim mrežama.

Jasno, sve bi bilo lakše kad bi se novinari i svi oni koji plasiraju informacije u eter i javnost više pridržavali jedne od deset Božjih zapovijedi – „Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga!“ Ta je zapovijed toliko jednostavna i jasna. Ona potiče ne samo vjernike već i sve ljude dobre volje na etičnost, društvenu odgovornost, svjesnost o moći izgovorene riječi, korektnost i istinsko poštovanje drugoga, njegove časti i ugleda, slobode i dostojanstva... Ta se zapovijed može primijeniti i na institucije koje također postaju objekti napada, omalovažavanja, širenja dezinformacija, ismijavanja i ocrnjivanja.

Uzmemo li standarde i mjerila, koji se u aktualnim raspravama zagovaraju u prepoznavanju lažnih vijesti i primijenimo ih u analizi medijskog izvještavanja o Međugorju proteklih

na hercegovačkih franjevaca, da mu je jedina svrha zarada, da je djelo nečastivih sila i koješta drugo što bi bilo nepristojno i prepričati. Nekada su se pozivali na provjerene izvore, nekada su se oslanjali na „stručnjake“, a najčešće su nam plasirali te informacije jednostavno kao ekskluzivnu istinu. Bili smo svjedoci i čistih pozivanja na Papu i „provjerenih“ interpretacija što je zapravo Papa mislio kad je nešto izjavio. Tako smo se naslušali najava kako će Međugorje uskoro biti „zabranjeno“, kako će rijeke hodočasnika presušiti, a „navodna“ ukazanja pasti u zaborav. Razlozi su nekada bile zločeste namjere, nekada brzopletost autora u zaključivanju, nekada želja za senzacionalizmom i stvaranjem sukoba, a nekada jednostavno nerazumijevanje i odsutnost dobre namjere. Lako se boriti protiv potpuno izmišljenih senzacija. Ali znamo da najsofisticiranija propaganda funkcionira tako da nam pruži komadić istine u formi neke stvarne činjenice, kako bismo zagrizli informaciju, a onda nas interpretacijama, načinom pakiranja ili dopunjenim proizvoljnim „činjenicama“ navede na potpuno krivi zaključak. Sve smo to imali priliku vidjeti i kad je Međugorje u pitanju. No, unatoč svemu, čini se da ništa od toga nije uspjelo.

E sad bi se mogli zapitati kako se Međugorje borilo protiv lažnih vijesti i ima li neki tajni recept kako preživjeti i nadživjeti sve te podvale, podmetanja i omalovažavanja!? Očito nitko od fratara i njihovih suradnika nije koristio sofisticirana komunikacijska sredstva analize i istraživanja, skupe medijske kampanje kako bi ljude razuvjerio i pokazao im drugu stranu priče ili podizao tužbe protiv zlonamjernih komunikatora, što sve zagovaraju stručnjaci. Bit će da su posrijedi moć istine, koja se ipak ne da zakloniti, te moć djela koja govore više od tisuću napisanih i izgovorenih riječi. Poruke Međugorja donose plodove i žive u sudbinama tisuća znanih i neznanih hodočasnika. Oni su živi glasnici i glasnogovornici. Međugorje svakodnevno pokazuje svoje lice ispred oltara i ispovjedaonica, na koljenima i sa sklopljenim rukama... Tko želi vidjeti, vidi. Kome činjenice kvare dojam može se i dalje hraniti virtualnom stvarnosti.

... gotovo nitko od nas ne može umaknuti sofisticiranoj propagandi i širenju lažnih vijesti budući da smo međusobno toliko umreženi i izloženi medijima na svakom koraku. Stoga nam jedino preostaju kritičnost i izbirljivost u pogledu medijskih sadržaja kojima smo izloženi, provjeravanje kredibiliteta i vjerodostojnosti izvora i na koncu zdrav razum i moć rasuđivanja.

BOŽO SKOKO

TRAČEVI ILI OBJEDE KOJI SU SE NEKADA ŠIRILI OD USTA DO USTA TE IZMEĐU GOSTIONICE I ULICE, KOLIKO GOD BILI ATRAKTIVNI, IMALI SU OGRANIČEN DOSEG. Danas zahvaljujući razvijenim komunikacijskim platformama i njihovoj dostupnosti najširim masama, svatko može kreirati informaciju i relativno je

lagano proširiti do tisuća primatelja. Uostalom dovoljno je pogledati kakve sadržaje plasiraju, „lajkaju“ i šire naši virtualni prijatelji na društvenim mrežama. Nekada je uistinu šokantno vidjeti na što sve ljudi nasjednu i čemu sve povjeruju kao vjerodostojnom, a o količini objavljenih sadržaja koji nemaju baš nikakve veze s odgovornošću za javno izgovorenu riječ,

bontonom ili pristojnim ponašanjem, bilo bi suvišno i govoriti. „Društvene mreže daju pravo riječi legijama imbecila koji su ranije govorili samo u birtijama nakon čaše vina, bez štete za zajednicu. Tada bi odmah bili ušutkani, dok sada imaju isto pravo na riječ kao i neki nobelovac“ – napisao je slavni talijanski književnik Umberto Eco.

Isto tako, gotovo nitko od nas ne može umaknuti sofisticiranoj propagandi i širenju lažnih vijesti budući da smo međusobno toliko umreženi i izloženi medijima na svakom koraku. Stoga nam jedino preostaju kritičnost i izbirljivost u pogledu medijskih sadržaja kojima smo izloženi, provjeravanje kredibiliteta i vjerodostojnosti izvora i na koncu zdrav razum i moć rasuđivanja.

godina, s pravom možemo ustvrditi kako je ovo svetište također bilo žrtva lažnih vijesti. Pojavljivale su se one u različitim situacijama i prigodama. Akteri i teme su također bili različiti. Ali namjere i povodi uvijek su slični – zbuniti, omalovažiti, ismijati i prividno ga udaljiti od izvora – Isusa Krista i njegove Majke Marije. Čitali smo tako da je Međugorje izmišljoti-

Prema tome, ako smo na strani istine, možda ćemo doživjeti kratkoročna razočarenja i udarce, podmetanja i ocrnjivanja. Ali se nemamo razloga bojati za budućnost. Lažnih vijesti je bilo i bit će. Ni najbolji zakonski okviri i regulative ne će ih moći ograničiti. Stvar je u nama – hoćemo li dopustiti da nas hrane ili ćemo tragati za činjenicama i istinom, hoćemo li dopustiti da nas skrenu s pravog puta ili ćemo se voditi trajnijim načelima... Ako sam svjestan da činim dobro, nitko me ne će uvjeriti da je to loše, a ako činim zlo, nijedna pohvala ne može umiriti moju savjest.

Foto Arhiv ICMIM

BORBA I HOD ZA ISTINU

Početak je nove kalendarske godine. Neki od nas pisali su svoje novogodišnje želje ili novogodišnje odluke koje će nastojati provesti u ovih novih 365 dana. Mislim da je malo tko pred sebe stavio potrebu koju nam u svojoj majčinskoj brizi i ljubavi Gospa svakodnevno ponavlja, a to je RAD NA VLASTITOM SRCU KAKO BI BILI SPOSOBNI SPOZNATI ISTINU.

PAULA TOMIĆ

KROZ FILOZOFIJU I RELIGIJU LJUDI ODUVIJEK TRAGAJU ZA ISTINOM. Definicija kaže da je „istina spoznaja situacije koja odgovara stvarnosti“. Tko od nas ne bi želio imati spoznaju situacije koja odgovara stvarnosti? Posebno danas kad nam se preko svih izvora informiranja prikazane situacije selekcioniraju ili iskrivljuju onako kako paše političarima na vlasti s ciljem iskriv-

ljavanja istine i oblikovanja spoznaje ljudi onako kako odgovara nečijim interesima. Nismo niti svjesni koliko samo zapravo izmanipulirani, jer od onoga što vidimo i od onoga što nam se prikazuje i prezentira – vrlo je malo istine! Postoje i studije koje pokazuju kako se rade vijesti ili fotografije na način da se iskrive i falsificiraju, da se u njima ono nebitno istakne kao udarna vijest, a pravi

događaj da se zataška ili relativizira. Da i ne govorim o majstorstvima blaćenja, iskopavanja skandala i širenja dezinformacija u težnji da se određene osobe „opasne po sistem“ diskreditira i sruši, kao i o majstorstvima uzdizanja i prikazivanja onih koji su favorizirani od elite društva, najčešće zbog svog liberalnog, antiklerikalnog, ljevičarskog i modernističkog pogleda na društvenu zbiljnost.

iskrivljena spoznaja postaje jedina stvarnost jer se polako gubi ono što je stvarnost zapravo.

Borba protiv istine vodi se na svakom koraku. I sama Gospa kaže: „**Vama se nude mnoge lažne istine.**“ Lažne istine uvriježenih vrijednosti, npr. LJEPOTE. Dajem jedan primjer: neki dan na TV-u velika reklama: krupni plan lica djevojke, muškobanjaste, kratko ošišane, prepune tetovaža i *piercinga* i natpis pokraj nje: Ljepota je osobna stvar. Čista laž! Ljepota nikako nije relativna niti osobna stvar. Aristotel definira *ljepotu kao koncept koji se ostvari kada svi dijelovi djeluju u harmoniji tako da nijedan dio ne privuče nepotrebnu pažnju samo na sebe. A osnovne forme ljepote su red, simetrija i proporcionalnost.* (usp. „Metafizika“, knjiga XIII.) Postoje dakle forme i zakonitosti koje neki predmet ili osoba trebaju imati da bi se reklo da je lijepo. Cilj ove laži je očigledno izrugivanje i izbjegavanje svakog mjerila, svake vjerodostojnosti, svakog zdravog razuma. Mladi čovjek koji takvu reklamu konstantno gleda na televiziji ima svako pokriće da se pred svojim roditeljem pojavi unakažen tetovažama, izbrijanostima, raščupanostima i *piercinzima* s objašnjenjem da je to njemu lijepo jer je to njegova istina. Istina da je to ružno, protuprirodno i štetno bit će proglašena konzervativnom zaostalošću. Uzimimo za primjer cjelokupnu umjetnost – i tu se izgubio kriterij lijepoga, skladnoga i nadasve otvarajućeg za Ljepotu i Istinu. Svako smeće se proglašava umjetnošću ako to nekome odgovara. Povezanost istine i ljepote upravo je vidljiva u definiciji osnovnog motiva i svrhe umjetnosti koju nam je ponudio papa emeritus Benedikt XVI. obračunajući se umjetnicima: *...nikada ne odjeljujte umjetničku kreativnost od istine i ljubavi; ne tražite nikada ljepotu daleko od istine i ljubavi, već bogatstvom svoje genijalnosti, svoga kreativnog zanosa, budite uvijek, hrabro, tražitelji istine i svjedoci ljubavi. Učinite da u vašim djelima sjaji istina i to na takav način da njihova ljepota u očima i u srcu onoga tko ih razmatra pobudi čežnju i potrebu svoj život učiniti lijepim i istinitim.* (4. srpnja 2011.)

Nadalje, iskrivljuju se pojmovi DOBRA I ZLA. Učili su nas na fakultetu o važnosti mitova, mitskog jezika koje je čovječanstvo kroz generacije stvaralo kako bi novim generacijama objasnilo zakonitosti i mehanizme ponašanja u najvećoj bitci postojanja čiji smo i mi sudionici: bitci između dobra i zla. Danas se mitovi više ne pričaju, većina ih se zaboravila ili se iskopava na svijetlo kroz filmove i serije, u kojima ih se iskrivljuje i obrće. To najviše vidimo u bajkama kroz koje bi djeca trebala usvojiti svoje prve spoznaje dobra i zla, naučiti kako se zlo samouništava ili pobjeđuje te kako se dobro isplati i na kraju pobjeđuje. Nove, raskošno ekranizirane bajke relativizirale su i iskrivile sve ono u što su jednaka djeca do jučer vjerovala i što smo im usađivali kao trajne vrijednosti za koje se isplati živjeti. I što ovakve poruke i karakterizacije likova mogu stvoriti u dječjim glavama koje su iz klasičnih pričala dobivale pozitivne i edukativne naputke o ispravnom ponašanju, skromnosti, poštenju, unutarnjoj ljepoti, požrtvornosti... Sigurno ništa dobro, jer su im se sada sve ove vrijednosti izokrenule!

„Najgori rat protiv istine je čini mi se po pitanju MORALA, VJERE I BIBLIJE. Svim silama se žele relativizirati katolički stavovi o celibatu, o nerazrješivosti braka, o počelima svijeta i evolucije, o pravima obitelji kao zajednici muškarca i žene... Preokreće se i cijela biblijska povijest, Božja riječ, likovi koji su stoljećima bili stupovi

vjere i glasnici Božjeg milosrđa u najnovijim holivudskim ekranizacijama najčešće rađenim od režisera koji su deklarirani ateisti i agnostici, postaju karikature: nekakvi vjerski fanatici ili šizofreničari. Najstrašniji je što se izvrću i iskrivljuju načela vjere i Boga (pali anđeli služe čovjeku, dok Bog postaje nemilosrdan, onaj koji kažnjava, zatire, neopravda, hirovit, srdit i osvetoljubiv). Čovjek se opet uvodi kao mjerilo stvarnosti i istine. Da je sve to dio smišljenog plana govori i činjenica da se s filmovima 'Noah' i 'Egzodus' pojavio jedan novi, *dosad neviđeni trend*; više se ne rade polarno suprotni beskompromisno kršćanski i beskompromisno prema kršćanstvu izrugujući filmovi. Na scenu su stupili *filmovi koji tobože racionaliziraju, demitologiziraju, naturaliziraju i humaniziraju Sveto pismo ne bi li srušili njegovu, tobože upitnu, vjerodostojnost, transcendentnost, bogoduhost.* Koliko će ovi filmovi biti vjerni biblijskom predlošku i u ljubavi tražiti istinu ako se već sada zna da su im režiseri ljudi bez vjere ili ljudi upleteni u okultne sfere? Sve je to dakle samo mašinerija koja namjerno i smišljeno sve radi da bi se pomutila percepcija istinske stvarnosti, istine o Bogu, svijetu i čovjeku koja nam je objavljena u Svetom pismu.“ (usp. Danko Kovačević, <http://www.bitno.net/kultura/hollywoodska-pasha-bez-boga/>)

Treba nam više primjera jer gdje god se okrenemo, od obitelji, škole, odgoja i obrazovanja, politike, ekonomije... sve je teže naći istinu i sve je teže djelovati u istini. Puštaju nam i hipnotiziraju nas nekim poluistinama, nakrivljenim i iskrivljenim istinama, kako bi polako potpuno izgubili osjećaj za istinitu istinu koja odgovara stvarnosti. Bez istine nismo na pravom putu jer je samo Isus put, istina i život, a Božja riječ svijetlo na toj stazi. To i Gospa kaže kad nas majčinski, zabrinuta za svoju djecu, uči ne upasti u zamke laži i lašca od početka. Poučava nas kako nadvladati laž možemo jedino **srcem očišćenim postom, molitvom, pokorom i evanđeljem.** I da je **to jedina istina i to je istina koju nam je njezin Sin ostavio.** Ove će godine izgleda najteži zadatak pred svima nama, Gospinim apostolima, biti borba za istinu i hod u istini. Neka nam je sam Bog, izvor i počelo svake istine, na pomoć!

FEDERICA PICCHI RONCALI, obraćenje u Međugorju i svjedočenje Boga u svijetu filma

MEĐUGORJE ME PROBUDILO IZ LETARGIJE

Kad sam Emanuelu, svom mužu priopćila ideju o osnivanju vlastite kuće za produkciju i distribuciju filmova: „Dominus Production“, on je komentirao: „To ti je potpuna ludost! Brzo ćeš je zatvoriti!“ Danas je on moj najveći strastveni obožavatelj – govori FEDERICA PICCHI RONCALI započinjući razgovor o svojoj doista jedinstvenoj, ponajprije ljudskoj i duhovnoj, a zatim i poduzetničkoj priči.

GEROLAMO FAZZINI

„Dominus Production“, iako osnovana tek 2010. godine, već postiže vrhunske rezultate, unatoč tome što djeluje „protiv struje“. Prvi film koji je ova produkcijska kuća distribuirala u Italiji bio je **Cristiada** (govori o progonu kršćana početkom 1900. godine u Meksiku) i dostigao je oko 50 000 gledatelja, unatoč tome što su joj stručnjaci na području distribucije filmova prognozirali potpuni fijasko.

Federica Picchi je osoba koja vas iznenađuje na svakom koraku. Iako poduzetnica, često nazivana uspješnom poslovnom ženom, unatoč tome što nema djece (ne po vlastitom izboru), sasvim sigurna tvrdi: „Najveća današnja zabluda jest kad žena potpuno žrtvuje svoj život radi posla i karijere. Ženin najvažnije poslanje u društvu je obitelj i podizanje djece.“

Rođena je u Liguriji, ali od 2012. živi u Firenzi. Ima 42 godine koje s lakoćom nosi („Svatko je star onoliko koliko se osjeća starim!“ – obožava reći). Studirala je u Italiji (Bocconi), a zatim na Georgetown University di Washington. Nakon studija započela je karijeru u svijetu visokih financija u Londonu. Današnje bavljenje filmom je plod onih neočekivanih spleta događaja koje samo Providnost može pripremiti.

Kako je do tog obrata došlo Federica ovako svjedoči: „Pred kraj 2008. godine moja majka je bila u terminalnoj fazi svoje bolesti. Otac je neočekivano umro par mjeseci prije, pa sam odlučila vratiti se živjeti u Italiju. Upalivši televiziju jednog dana, iznenadila sam se televizijskom zabavnom programu koji je bio sve gori od goreg. Zgađena tim banalnim sadržajima pomislila sam: „Kako trujemo našu mladež! Potrebno je nešto učiniti!“ I tako sam odlučila osnovati Dominus!“

DOMINUS PRODUCTION - VRIJEDNOSTI I ZARADA IDU ZAJEDNO „Dominus Production“ cilja više na distribuciju, nego na produkciju, jer kvalitetni proizvodi već postoje, ali nažalost nemaju uvijek odgovarajuće kanale distribucije“ – kaže Federica. Rezultati koji su postignuti do sada daju joj za pravo: drugi film koji su producirali bio je „Bog nije mrtav

- 1. i 2. dio“ (*God's not dead 1, 2*) i on je dostigao duplo više gledatelja nego prvi film. „To su hvalevrijedni brojevi ako se uzme u obzir da konkuriramo „gigantima“ poput Disney, Universal e Warner Bros (koji me ponekad kontaktiraju i traže pomoć pri distribuciji njihovih filmova s kršćanskim vrijednostima).

U programu su dva nova filma. Prvi je *Fotogrammi stupefacenti. Storia di una rivincita* (istinita priča o mladiću koji je izašao iz ovisnosti nakon obraćenja i zatim pomaže drugim ovisnicima) te film *La mia seconda volta* (istinita priča o djevojci Giorgii Benusiglio koja je čudesno spašena nakon presađivanja jetre, nakon što je konzumirala malu količinu ek-stazija u jednoj diskoteci). Oba filma imaju cilj doprijeti do mlade populacije i ukazati im na štetnost uživanja svih, pa i najlakših droga. A pomoću popratnog materijala koji ide uz

filmove žele u distribuciju uključiti škole i ustanove za odgoj mladeži.

Kako se od nule podiže jedno poduzeće ovakvog tipa?

Moje prijašnje radno iskustvo bilo je ovakvo: radila sam u IMB, zatim na području strateškog savjetovanja u okviru internacionalnih financija (*JP Morgan e Standard Bank*). Godinama sam se potpuno posvećivala poslu, bez privatnog života. Za nadopunu, puno sam putovala po svijetu i zarađivala pozamašni mjesečni dohodak, i uz to sam imala svojevrstno unutarnje zadovoljstvo jer sam već u tridesetim godinama zauzimala vrlo važnu poslovnu poziciju. Kad sam uplovila u posao s Dominus Productionom, odlučila sam u njega investirati svu svoju ušteđevinu jer sam ga osjećala više kao jedno svoje poslanje. Danas svoje zanimanje

shvaćam na drugačiji način: ne samo područja na kojem ću se osobno ostvariti, nego kao jedan doprinos boljitku društva.“

Na koji način?

Moram ići korak unatrag: dolazim iz obitelji koja je imala zdrave vrijednosti (otac je bio oficir, majka učiteljica) i u kojoj su pravila uvijek imala svoju važnost. Ali istina je da od moje mladosti vjera za mene nije bila iskustvo živoga Krista. Naprotiv, godinama sam živjela s velikom patnjom u srcu. Uvijek sam bila perfekcionista i živjela sam pod pritiskom vječnog nadmetanja unutar same sebe. Osjećala sam jednu neutaživu žeđ u duši, ali sam je pokušavala utažiti pogrešnim ciljevima. Sve dok...

Što je dakle donijelo preokret Vašem životu?

Odlazak u Međugorje na doček nove godine 2004.-2005. na poziv jedne moje prijateljice s posla. Naime, s tom sam prijateljicom trebala čekati tu novu godinu u Sankt Moritzu. Ali malo prije Božića mojoj je majci dijagnosticiran karcinom. Tada sam prvi put rukom dotakla ključni problem čovjeka, odnosno njegovu ograničenost. Nakon što sam shvatila kako na svijetu ne postoji liječnik koji bi mogao promijeniti tu situaciju, odlučila sam dakle prihvatiti ovaj jedinstveni poziv na odlazak u Međugorje. I tako smo se u zadnji čas priključile maloj grupi hodočasnika koja je kombijem kretala iz Parme. Nismo nikoga od njih poznavale, pa čak ni vodiča.

Dakle, umjesto luksuznog Sankt Moritza u BiH. I zatim?

Taj put u Međugorje me probudio iz moje letargije. Počela sam ići u crkvu (u jednu župu blizu Cityja), i korak po korak približila sam se i nekoliko katoličkih molitvenih grupa. Nastavila sam upoznavati različitosti karizmi koje su prisutne u Katoličkoj Crkvi. Sviđa mi se promatrati te različite katoličke udruge kao jedan veliki „buket cvijeća“ prikazan Bogu, svaki sa svojom osobnošću, bojom i mirisom.

U Međugorju sam proživjela najljepši doček nove godine u svom životu te udisala jedan mir koji nisam osjetila još od vremena kad sam bila dijete. Jasno sam iskusila kako predanje nekome tko te ljubi donosi autentičan i duboki spokoj. Na prvi dan nove godine, za vrijeme svete mise u trenutku posvećenja, osjetila sam kako mi tijelo obuhvaća ogromna toplina. Počela sam plakati. Nisam otišla primiti svetu pričest, jer sam baš u tom trenutku toplinu shvatila kako do tada nisam nikada bila prava vjernica.

A oko Vas sigurno puno pobožnih starica...

Ma kakvi! Jako se dobro sjećam grupe prekrasnih mladih Poljaka, vrlo jednostavnih, ali koji su u očima imali jednu neopisivu radost. Susrećući njihov pogled, shvatila sam da nešto sa mnom nije u redu. Vjerovala sam kako sve imam (bila sam upravo kupila prekrasan stan u centru Londona), ali neočekivano sam shvatila kako nemam ništa: nedostajao mi je Izvor koji je davao radost onim mladim Poljacima.

I kako je bilo kad ste se vratili u London?

Nastavila sam raditi u svojoj banci, ali ništa više nije bilo kao prije. Taj put u Međugorje me probudio iz moje letargije. Počela sam ići u crkvu i korak po korak približila sam se i nekoliko katoličkih molitvenih grupa. Nastavila sam upoznavati različitosti karizmi koje su prisutne u Katoličkoj Crkvi. Sviđa mi se promatrati te različite katoličke udruge kao jedan veliki „buket cvijeća“ prikazan Bogu, svaki sa svojom osobnošću, bojom i mirisom.

Tko Vas prati na Vašem duhovnom putu?

Vjerujem kako se snaga svakog kršćanina nalazi u svakodnevnoj svetoj misi i meditiranju Božje riječi. Jednomjesečna ispovijed je zatim nešto što pokušavam ne propustiti. Ispovijed je ogromni dar Božji koji nas „korigira“ – vraća na pravi put. Što se tiče duhovnog vodstva, često razgovaram s ocem Serafinom Tognettijem (nasljednikom don Dive Barsotti, osnivačem zajednice „Figli di Dio“ te jednim ocem franjevcem koji živi u potpunom siromaštvu u svojoj franjevačkoj zajednici na planinama blizu jezera Bracciano. To su dvije osobe koje su uronjene u molitvu i obojici puno dugujem.

Prevela s talijanskog: Paula Tomić

Novogodišnji seminar u Međugorju

U DRAČI NA BRDU UKAZANJA SUSRELI SMO ŽIVOGA BOGA!

Novogodišnji duhovni seminar u Međugorju poseban je dar. Istina, treba ga znati prepoznati i prihvatiti. Posebno u moru svjetovnih darova i poziva, koji se baš na novogodišnju noć nude mladima. Kafići, diskoteke, restorani, koncerti, putovanja... Plakati s primamljivim i specijalnim ponudama pozivaju na sve strane. Mame nas. Nude jednu „ludu“ i „nezaboravnu“ noć. A zapravo, ionako umornoga čovjeka, samo vuku još niže... Na drugoj strani, ne baš na primamljivim plakatima, nudi se i nešto drugačiji doček nove godine. Tiho i nenametljivo, zove čovjeka na mir. Na promjenu. Na susret sa živim Bogom. Ali i sa samim sobom. Na tako potrebnu dezinfekciju duše i godišnju inventuru života. Tko sam? Gdje idem? Dokle sam stigao? Kako ću dalje i što je moj cilj?

MEĐUGORJE NAM UVIJEK NUDI UTJEHU. Nudi majčinski zagrljaj. Mir. Istinu. Poziva na tišinu i unutarnju promjenu. To je ono što nam svima treba. I vjerujem da će nas svake godine biti sve više koji ćemo baš za Novu godinu željeti u užurbanu svakodnevicu života dovesti Krista. Naš Put, Istinu i Život!

I ove godine program seminara bio je potpuno ispunjen. Bila su to tri dana u kojima su se naše duše odmarale uronjene u Božji mir. Seminar je započeo krunicom i sv. misom na nedjelju Svete obitelji. Upravo je to

primjer prave obitelji – obitelji koja, za razliku od današnjih modernih, ostaje s Bogom i u kojoj vlada molitva, ljubav i poštovanje. Obitelj, kao najugroženija institucija danas, sve više je potrebna ozdravljenja i zajedništva, poslušnosti i služenja. Služiti jedni drugima i ljubiti jedni druge – poziv je za sve nas! Upravo je to i bila tema Novogodišnjeg seminara: „Služiti Bogu u veselju“. Radosno. Jer Božji je jaram sladak i breme je Njegovo lako. Odličan primjer služenja nalazimo upravo u Svetoj obitelji.

Duhovna voditeljica seminara i ovoga puta je bila sestra Ljilja Pehar. Neumorna tražiteljica Istine strpljivo nas je poučavala istini. Bez zadržke.

Pred živim Isusom, izloženim u Presvetom oltarskom sakramentu proveli smo prvu noć. Svatko je imao svoje vrijeme s Isusom. U tišini i sabranosti. Vanjska i unutarnja buka duše se utišala. Bilo je vrijeme za čuti Njega. Što nam to želi reći On koji zbog naše grješnosti nikada ne okreće glavu od nas već nam pruža ruku prijateljstva. Želi nam pomoći. Svima nama! Hvala ti Isuse!

Sljedeće jutro odlazimo na Križevac. Program seminara je ustaljen, a kao duhovno bogatstvo, program i način seminara nam je ostavio pokojni fra Slavko Barbarić.

I bez obzira koliko puta se program ponavlja, uvijek je drugačiji. Uspinjemo se na Križevac moleći križni put velečasnog Marina Kneževića.

I ovaj put kamenito tlo kojim se penjemo ima svoju simboliku. Gazimo po kamenju, a sunce se probija svojim zrakama, kao da nas bodri. Negdje se možda i spotaknemo, negdje okliznemo, kao i u svakodnevnom životu. Već na trećoj postaji križnog puta Isus pada. Bogočovjek pada. Ali ne odustaje. Diže se i nastavlja. To je poziv i nama da nikada ne ostanemo ležati u svome padu, ma kako težak i bolan bio. I nakon drugog i trećeg i bilo kojeg pada. Ustati i poći. Nastaviti sve do kraja. Sve do raja!

Zaustavljamo se na petoj postaji kada Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ. I ovdje imamo lekciju iz služenja i ljubavi. Šimun koji je bio prisiljen pomoći, ne prepoznaje u prvi mah da ima priliku osjetiti ljubav i služiti Bogu. Vjerojatno kao i mi u svom životu. Ne prepoznavamo te prilike. Mrmljamo. Gundamo. Okrećemo glavu. Bježimo... Ponovno, za dublje promišljanje zastajemo na 12. postaji kada Isus umire na križu. Sestra Ljilja nas potiče da u našim teškim trenucima života budemo s Isusom u Getsemaniju i s Isusom na križnom putu u trenutku umiranja. Dolazimo

Vjerujem da će i ovogodišnji seminar uroditi plodovima u nama i oko nas. Vjerujem da možemo biti male Božje svjetiljke u kojima će On svijetliti. Vjerujem da možemo biti radosni navjestitelji i širitelji Božje riječi. Bez straha i s velikim pouzdanjem u Božju svemoć. Sve, na slavu Njegovu.

na vrh Križevca s poticajem da se osamimo i provedemo vrijeme s Isusom u trenutku umiranja. Četrnaest postaja križnoga puta nepresušna su izvor razmatranja. I Božje okrjepje.

Sam doček nove godine za nas koji smo na seminaru je samo nastavak želje da Mu budemo bliže. Bez pretjerane novogodišnje euforije. Ma nema je nikako! Nas 40-ak na seminaru, rekla bih sa svih strana. Vlada radošno i dostojanstveno ozračje. Pjeva se, pleše, veseli i razgovara. Možda je najveće iznenađenje da se ovdje jako lijepo razgovara i međusobno upoznaje. Otvoreno i iskreno. Upravo ono što je danas problem među mladima. Na seminaru su pale i zaruke naše Hercegovke i jednog Riječanina. Veselje je još veće! Molimo za njihov blagoslov i pravi kršćanski brak po Božjem naumu!

Nekoliko njih na seminar je pristiglo iz Njemačke, potom iz hrvatskih gradova Splita, Knina, Šibenika, Metkovića, Rijeke, te naše Hercegovine.

Novogodišnjoj svetoj misi prethodi klanjanje, koje nas još više uvodi u dubinu Kristova života i Njegove prisutnosti u našim životima. Novogodišnje slavlje nastavljamo našim druženjem i veseljem.

Sljedećeg jutra sunce nas budi, jer nismo morali poraniti. Odlazimo na Brdo ukazanja uteći se našoj nebeskoj Majci. U trenutku molitve, nas četrdesetak okupljenih oko jednog od otajstava zastajemo na znak sestre

Ljilje. Zastajemo pogledati živog Boga na djelu. U drači. Skrivenog, a tako vidljivog u jednom poniznom mladiću. Sam, s krunicom u ruci iz tko zna koje zemlje svijeta, došao je za Novu godinu u Međugorje. I možda u očima svijeta izgleda kao kakav izgubljeni čovjek, kao usamljenik kojeg treba žaliti, ali znamo da je na i te kako dobru putu. S Bogom. I s krunicom u ruci. Drži je tako snažno i s vjerom, dok glavu naslanja na dlanove. U njemu se vidi Bog! On svjedoči samim svojim postojanjem. I poticaj je za sve nas. Da i u nama treba sijati Bog. Da Bogu damo prvo mjesto u svome životu, jer će jedino tako sve biti na svome mjestu.

I upravo nam Majka Marija može biti najbolji putokaz do Boga. Po Mariji do Isusa.

Imamo i meditacije na Biblijske tekstove. Učimo se i o važnosti čitanja Biblije. Jer Biblija je živa Božja riječ. Uvijek aktualna.

Razmatramo tekst o anđelovu navještenju Mariji. Naglas izgovaramo svoja razmišljanja. Na ovakvim druženjima je uvijek lijepo i zanimljivo čuti razmišljanja drugih. Svi razmatramo isti tekst, a svatko ima drugačiji kut gledanja. I svačiji je važan. I svačiji je točan. I učimo jedni od drugih. Učimo se pažljivo slušati jedni druge i međusobno se poštivati. Susrete upotpunjujemo i slavljeničkim pjesmama, a trenutke bez susreta puštamo da sve naučeno usadimo u svoja srca.

Opet je pred nama Sveta misa, cjelonoćno klanjanje, meditacije, molitva, svjedočenja... Zapravo, sve bliži prilazak Bogu i osluškivanje Njegove riječi.

Međugorje nam uvijek nudi utjehu. Nudi majčinski zagrljaj. Mir. Istinu. Poziva na tišinu i unutaraju promjenu. To je ono sto nam svima treba. I vjerujem da će nas svake godine biti sve više koji ćemo baš za Novu godinu željeti u užurbanu svakodnevnicu života dovesti Krista. Naš Put, Istinu i Život!

Vjerujem da će i ovogodišnji seminar uroditi plodovima u nama i oko nas. Vjerujem da možemo biti male Božje svjetiljke u kojima će On svijetliti. Vjerujem da možemo biti radosni navjestitelji i širitelji Božje riječi. Bez straha i s velikim pouzdanjem u Božju svemoć. Sve, na slavu Njegovu.

I ono anđelovo navještenje Mariji s riječima „Ne boj se“, tako nas ohrabruje za život pred nama. Kao da govori, ne boj se što će biti. Ne boj se, jer Bog ima plan. Puno bolji od tvoga. I možda se katkad čini život posut trnjem, ali upravo u tim trenucima imamo priliku susresti Njegovu lice i Njegovu ispruženu ruku koju nam pruža kao ruku pomirenja i prijateljstva. Uvijek i zauvijek!

Na kraju našeg trodnevnog susreta slijede zagrljaji i pozdravi. Oni iskreni. Nema maski lažnih ideala nego riječi blagoslova i potpore koje upućujemo jedni drugima, s porukom da ćemo jedni za druge moliti. I biti tu. I u radosnim i u žalosnim trenucima. Biti jedni drugima Šimun Cirenac i pomoći nositi križ. I ove godine, važnost ovog seminara koji okuplja mlade, prepoznao je međugorski župnik fra Marinko Šakota. Zahvaljujemo i njemu i našoj sestri Ljilji, te Bogu i Majci Mariji koji su nas sve okupili!

Priredila: Ana Buntić

Sedamnaesta godišnjica smrti fra Leonarda Oreča

U ponedjeljak 21. siječnja 2018. navršava se 17 godina od smrti nekadašnjeg međugorskog župnika i osnivača vjersko-humanitarne organizacije „Međugorje-Mir“ fra Leonarda Oreča (Posuški Gradac, 1928. – Zagreb, 2002.). U Međugorju je fra Leonardo služio od 1988. do 1991., a od toga je nešto više od godinu dana bio župnik.

Tijekom te tri godine ostavio je neizbrisiv trag kao iskusan i mudar svećenik, te gorljiv širitelj Gospine poruke mira i pomirenja. 1992. godine utemeljio je humanitarnu udruhu „Međugorje – Mir“.

Od 1997. fra Leonardo je djelovao u Generalnoj kuriji franjevačkoga reda u Rimu. Na toj službi bio je do srpnja 2001., kada ga je pogodila teška bolest. Upravo je tih dana bio proslavio svoju zlatnu misu – 50. godina svećeništva. Umro je u Zagrebu, 21. siječnja 2002. Pokopan je 23. siječnja u Posušju.

Statistike za siječanj 2019.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
25 000
Broj svećenika koncelebranata:
871 (28 dnevno)

Pola stoljeća crkve sv. Jakova u Međugorju

U siječnju se navršilo pola stoljeća od blagoslova župne crkve sv. Jakova u Međugorju. Nakon utemeljenja župe 1892., prva župna crkva, za ono vrijeme velika i lijepa, bila je dovršena 1897. godine. Zbog trusnoga tla na kojem je bila sagrađena, njezini su zidovi ubrzo počeli pucati, a cijelo zdanje tonuti, pa se odmah

nakon Prvog svjetskog rata počelo misliti na gradnju nove crkve, na kojoj su radovi trajali od 1934. do 19. siječnja 1969., kada je i blagoslovljena. S radovima se nastavilo i kasnije, a potpuno uređena je bila je 1980. godine i spremno dočekala sva kasnija događanja u međugorskoj župi.

Proslava 50. obljetnice braka Ivana i Mire Bencun

Dana 5. siječnja 2019. naši župljani Ivan i Mira Bencun proslavili su 50. obljetnicu svoga braka. Svetu misu u crkvi sv. Jakova predvodio je župnik fra Marinko Šakota.

Ivan i Mira (rođ. Soldo) vjenčali su se na Silvestrovo 1968. godine u međugorskoj crkvi.

Vjenčao ih je fra Radovan Petrović. Ivan i Mira imaju troje djece i devetero unučadi. I dan danas rade s hodočasnici u našoj župi. Od srca čestitamo na skladnom i uzornom braku i svim plodovima njihovoga cijeloživotnoga rada i truda.

Božićni koncert na Bogojavljenje u Međugorju

U nedjelju na svetkovinu Tri kralja ili Bogojavljenje u Međugorju je nakon večernje svete mise, koju je predslavio međugorski župnik fra Marinko Šakota, održan božićni koncert.

U potpuno ispunjenoj dvorani Ivana Pavla II. nastupili su međugorski zborovi i sekcije – Veliki župni zbor, Golubići mira, Frama, tamburaši, klape...

U nedjelju Krštenja Gospodnjega 13. siječnja, završava božićno vrijeme, a taj dan svete mise u župnoj crkvi sv. Jakova na hrvatskom jeziku slavit će se u 7, 8, 11 i 18 sati.

Nadbiskup Henryk Hoser susreo se s načelnikom općine Čitluk

Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Henryk Hoser posjetio je Općinu Čitluk te se susreo s općinskim načelnikom Marinom Radišićem.

Na sastanku je nadbiskup Hoser upoznao Radišića s ulogom apostolskog vizitatora koju mu je povjerio papa Franjo, iznio svoje dojmove o župi Međugorje, te govorio o plodovima Međugorja i planovima vezanim za izgradnju svetišta.

Načelnik Radišić svog je gosta upoznao s osnovnim karakteristikama općine Čitluk, a govoreći o aktivno-

stima jedinice lokalne samouprave Radišić je poseban naglasak stavio na aktivnosti vezane za unaprjeđenje infrastrukture u župi Međugorje koju svake godine posjeti veliki broj hodočasnika.

Mons. Hoser i Radišić, govoreći o planovima za buduće razdoblje, izrazili su spremnost na zajedničku suradnju kako bi se župa Međugorje nastavila razvijati na radost župljana koji u njoj žive, ali i kako bi župa Međugorje mogla pružiti što bolje uvjete hodočasnici koji svakodnevno posjećuju tu župu.

Bog je moj prijatelj
Jer me je stvorio
Jer želi da živim
Jer mi nudi vječni život

Bog je moj prijatelj
Jer me ljubi bezuvjetno
Jer me prihvaća takvog kakav jesam
Jer je spreman život svoj dati za mene

Bog je moj prijatelj
Jer me budi iz sljepila i grijeha
Jer me opominje kad krenem pogrešnim putem
Jer mi govori da mogu biti bolji nego prije

Za prijateljstvo s Bogom potrebno je
Željati to prijateljstvo
Imati neograničeno povjerenje u Njega
Ljubiti Ga
Imati otvoreno srce za Njegovu riječ
Dati Mu vrijeme i prostor
Biti strpljivi s Njim
Učiti od Njega
Željati biti Mu slični

Je li Bog tvoj prijatelj?

Foto Arhiv ICMM

MAJČINO SELO

LJETNI POVJETARAC PROŽIMA JE PLAVETNI UVOJAK POSVE NALIK SRPU NEBESKE RAŽI NA GLAVI MALE IVANE. A ona uporno, i iz koraka u korak, borila se s gospođom Gravitacijom kao maleni vojskovođa u boju s nemirima. Padala je i dizala se, dizala se i padala. Ivana je učila hodati. Sa stasom tjelehoritelja gruzijskog predsjednika i samopouzdanjem u držanju i koraku kao da je odašiljala poruku: sad mogu sama! Prošlog mjeseca na njenom životnom stablu zaokružilo se tek prvi god. U petom danu svog svjetlosnog žića došla je u Majčino selo. Ni tada, a ni sada nitko nije poznavao njenu zagonetku roditeljske krvi. Tek je Veliki Ravnatelj puteva u svom providenju iscrtao još jedan

ljudski usud. A on je u Majčinu selu postajao nada, trenutak, ispunjenje. I kao što se nebesko sjajilo zrcalilo u raširenim zjenicama male Ivane, tako je u njenom iskonu, njenom padanju i ustajanju, toplini kojom je bila zaogrnuta, Majčino selo još jednom potvrđivalo svoj smisao, svršihodnost i razlog postojanja. Donosimo razgovor s fra Draganom Ružićem, ravnateljem Majčina sela.

Majčino selo – projekt za zaštitu života

Majčino selo je idejni projekt za očuvanje i zaštitu života u svim njegovim oblicima. Institucionalno ono je: Ustanova za predškolski odgoj i socijalnu skrb. Kao što ime kaže, Majčino selo obavlja dvije osnovne

djelatnosti: odgaja djecu predškolske dobi iz Međugorja i okolice te skrbi o djeci koja su iz bilo kojeg razloga ostala bez roditeljske skrbi. U početnoj zamisli ova je usluga bila namijenjena ratnoj siročadi, ali vremenom okolnosti su se izmijenile. Dakle, u užem smislu Selo danas čine vrtić i sedam obiteljskih kuća u kojima su smještena djeca koja su tu pronašla toplinu doma i vedro ozračje za svoj ljudski i vjerski rast. Do prije koju godinu Selo je pripadala i tzv. 'sigurna kuća' za smještaj djevojaka-majki i žena koje su doživjele nasilje u svojoj obitelji (sad je ta kuća predana na upravljanje časnim sestrama!). Majčino selo u svom nastanku, svom razvoju i sadašnjosti jest i želi ostati izraz vjere koja se konkretizira u djelima ljubavi. Onaj posvojni pridjev „Majčino“ u njegovu imenu zapravo znači Gospino! Ta činjenica je upisana u DNK ovoga 'djela ljubavi' u kojem svoju sreću i poticaje za odrastanje već dvadeset godina pronalaze mnogi mladi ljudi. Majčino selo je osnovao pok. fra Slavko Barbarić te bio njegov početni zamašnjak i njegova anđeoska sjena do danas. Selo je

registrirano pri Sudu u Mostaru, a kao osnivač se navodi Franjevačka provincija. Ono je pod nadzorom nadležnih federalnih ministarstava te nastoji svoju djelatnost provoditi u skladu s pozitivnim zakonima te u dosluhu sa znanstvenim dostignućima odgojnih znanosti.

Koliko djece trenutno ima u Majčinu selu i zbog čega su oni tu?

Oko četrdesetak šticećenika na ovaj ili onaj način trenutno koristi usluge Majčina sela. Bilo da su smješteni po kućama u samome Selu, bilo da su u sveučilišnim središtima na studiju. Istina, po statutu ova ustanova skrbi o šticećenicima do svršetka srednje škole, ali što se promijeni u njihovim životima nakon završetka srednje škole? Ništa bitno. Stoga Majčino selo ulaže dodatne napore kako bi omogućilo onima koji žele i mogu nastaviti akademsku izobrazbu da se tako dodatno pripreme za život. Takvih je trenutno desetak, a studiraju od Zagreba do Mostara. Uzroci zbog kojih djeca dolaze u Selo su mnogobrojni i različiti. Ono što je zajedničko u svim slučajevima jest izostanak mogućnosti da oni nastave svoj život u svojoj biološkoj obitelji te im je potrebna skrb.

Kako im Majčino selo pomaže?

Majčino selo naravno ne može u potpunosti nadomjestiti sve one pogodnosti i udobnosti koje može dati jedna obitelj, ali ono nastoji stvoriti okružje i pogodno ozračje u kojem ovi mladi ljudi mogu naći sve potrebne poticaje za svoj ljudski i kršćanski razvoj. Osim tvarnih osnova koje im Majčino selo osigurava, ono im po svojim odgojnim mehanizmima biva oslonac i potpora, usmjerava ih na životnom putu, pomaže im zacijeliti moguće rane i nadići traume. Selo je od početka zamišljeno kao obiteljski dom, tako da djeca imaju svoja uporišta, svoje kuće, a time i osjećaj sigurnosti i zaštićenosti koji je tako potreban u toj životnoj dobi. Dakle, nije riječ o bezličnom, množvenom pristupu tipa vojarne, nego o pojedinačnom pristupu, u malim obiteljskim jedinicama. Djeca tu osim usluga odgojiteljica u svojim kućama mogu računati na potporu cijelog stručnog tima u kojem se nalaze: medicinska sestra, socijalna radnica, defektolog, psiholog, logoped, školski mentor. Nadalje Selo za njih

organizira duhovne obnove, razne radionice, predavanja, izlete. A nastoji ih pratiti i nerijetko pomagati i nakon što napuste okvirni prostor Sela.

Čime se sve djeca u Majčinu selu mogu baviti?

Djeca se u Selu mogu baviti svime onim čime se bave njihovi vršnjaci. Osim školskih aktivnosti, djeca sudjeluju u raznim zaduženjima vezanim za život u župi: ministranti, mali župni zbor, franjevačka mladež. Neki su zauzeti u vježbanju određenih sportskih vještina, zbog čega često putuju na natjecanja. Postoji i mali pjevački zbor koji obogaćuje liturgijsko slavlje, a prije je postojao i dramski odjel. Osim toga djeca pohađaju umjetničku radionicu koja je zamišljena kao okupaciona terapija, a u njoj djeca izražavaju svoje umjetničke darove, izoštravaju svoje estetske ukuse, vježbaju svoje stvaralačke mogućnosti.

Do koje životne dobi te osobe ostaju u Majčinu selu i kamo odlaze nakon boravka u Majčinu selu?

Po pravilniku djeca na skrbi mogu ostati u Majčinu selu do svršetka srednje škole. Nakon toga, oni koji žele nastaviti svoje akademsko usavršavanje, imaju mogućnost o trošku Sela nastaviti studij. Oni koji za to nemaju uvjeta ili jednostavno ne žele, obično traže namještenje i smještaj izvan Sela, koje im daje svesrdnu potporu i pomoć dok se ne uključe u društvo i ne zadobiju samostalnost. Ovo je možda najkritičniji dio Sela. Naime, djeca koja žive na ovaj način imaju strukturalnu poteškoću prilikom samostalnog uključivanja u društvo i tu bi se svakako trebalo poraditi da se osigura i vrijeme i mjesto za organiziraniju tranziciju tim mladim ljudima. Možda otvaranjem neke kuće izvan Sela u kojoj bi boravili jedno vrijeme sami, ali ipak pod nadzorom i pratnjom iz Sela.

Je li broj djece kojima Vi pomažete veći nego prije ili je sve manje djece kojima pomažete?

Broj djece na skrbi je trenutno manji od možda prije par godina. Vjerojatno i zato što su se u međuvremenu osnovale slične ustanove u drugim dijelovima zemlje, a možda i zato što su prošla ratna i poratna vremena u kojima su uslijed ratnih strahota stradali oni najnezaštićeniji. Osjeća se potražnja za smještajem djece s teškoćama u razvoju, ali naša Ustanova nije osposobljena, pa time ni registrirana, za tu vrstu skrbi.

Ako netko želi posvojiti dijete, na koji način to može?

Po trenutno važećem zakonu dijete je moguće usvojiti samo unutar granica Bosne i Hercegovine. Što se tiče načina, njih određuju isključivo središnjice za socijalni rad koje uostalom vode sve poslove oko usvajanja djeteta.

Kako postati kum nekom djetetu i što kumstvo podrazumijeva?

Obično, ovaj oblik 'posvojenja' iscrpljuje se u velikodušnosti čina ekonomskog značaja, ne uklanjajući razdaljinu između kuma i djeteta. Mi nastojimo da prostorna udaljenost ne bude zapreka konkretnoj povezanosti u ljubavi. Selo naime dopušta kumovima da se dopisuju s djecom, kao i da ih povremeno posjećuju. Tako se kumovi mogu uvjeriti kako se troše njihova sredstva, ali i osobno upoznati dijete koje pomažu. Najveće bogatstvo za djecu je znati da ih pomaže netko tko ih voli, tko ih hrabri da budu dobri u školi jer misli na njihovu budućnost, da ih se sjeća i podupire u uspjesima i porazima, dijeleći s njima radosti i boli...

Sve informacije u vezi s kumstvom mogu se naći na našoj web stranici: www.mothersvillage.org

Okuplja li Majčino selo oko sebe još neke humanitarne udruge i kako one pružaju pomoć onima kojima je potrebna?

U sklopu Majčina sela nalazi se i Udruga za pomoć u rehabilitaciji ovisnika „Milosrdni Otac“. I nju je samo godinu prije svoje smrti, 1999. utemeljio pok. fra Slavko koji je u ovisnicima prepoznavao one posljednje, malene, gurnute na rub, 'javne grješnike' koje je Isus rado susretao i u susretu ozdravljao i vraćao u život.

Zajednica nudi trogodišnji terapeutski program koji se bitno temelji na molitvi, manualnom radu i zajedničkoj podjeli iskustva i osjećaja, dakle uzajamnom pomaganju. Ulazak u zajednicu je dobrovoljan i besplatan, za sve muškarce koji imaju bilo kakvu poteškoću vezanu za ovisnost o drogi, alkoholu, igrama na sreću ili nekim drugim porocima. Terapija uključuje i rad s obiteljima iz kojih dolaze ovisnici, jer ozdravljenje ne znači samo uzdržavanje (apstinencija), nego uklanjanje uzroka koji su doveli do ovisničkog ponašanja. Osim toga zajednica nastoji utjecati preventivno kampanjama posvjescivanja koristeći medije, svjedočenjem po školama ili na župnim skupovima za mlade i roditelje. U sklopu toga rada jednom

te velike Božje velikodušnosti. Molitvom dajemo hvalu Bogu, ali molimo i za daljnju providonosnu pratnju, kao i za dobročinitelje kojima se providnost služi. Nadalje, ljudi nam mogu pomoći ljudskom i kršćanskom potporom. Preporukom i lijepom riječju o djelovanju Majčina sela. A onda i novčanim priložima, darivanjem u opremi i hrani (dovoljno je reći da se svakoga radnog dana u Selu priprema više od 200 obroka!), ostavštinom.

Što za kršćanina znači pomagati drugima?

Kaže se, bez dvojbe pretjerujući, kako je suvremeno društvo izmislilo javnu socijalnu pomoć da udalji od svojih očiju prizor boli, kao što je proglasilo zakone protiv prosjačenja radi pomaganja razvoju turizma. Mi smo civilizirano društvo i trpjeti je među nama zabranjeno. Sve se čini kako bi se prikrio strah od bijednika i potrebitih. Ali sav taj napor je uzaludan: „U svijetu imate muku. Ta siromaha ćete svagda imati uza se“ (usp. Iv, 16,33; Mt 26,11), rekao je Isus, a njegovo proroštvo obistinjuje se i u bogatim zemljama.

opasnosti: reći premalo ili pak previše. Sad kad gledam s odmakom na njegov lik, djelo i na ono što je ostalo nakon njega, najradije bih usporedio fra Slavka sa starozavjetnim prorocima. Bio je duhovni vođa Međugorja, pobornik svega onoga dobrog što se događalo u Međugorju i po Međugorju. Bio je čovjek Riječi i Duha: ispitivao je događaje svoga vremena, i u njima raspoznavao tragove Božje. S Bogom je imao prisran odnos kako u molitvi, tako i u prirodi, ali i u onima koji su bili najslabiji, nezaštićeni i odbačeni.

Njegovu duhovnost odlikovala je jednostavnost, jasnoća i toplina. Znao se prilagoditi potrebama hodočasnika i svu svoju energiju trošio je u radu s njima. Htio im je navijestiti Riječ Božju, Gospodinovu blizinu i želju da ih spasi i sebi privuče. Svoje talente umnažao je zauzetim trudom, neumornim radom i potpunim predanjem Onomu kojemu je povjerovao.

U zajednici je bio ugodan, zainteresiran za drugoga i njegove poteškoće, imao je smisla za humor, ponekad se šalio i na svoj račun, a resila ga je i doza ironije.

Katkad se činio opor i krut, ali to je bio samo privid. U sebi je nosio osjećajnu dušu, iz koje su i nastale tolike ideje i projekti na dobrobit onih najslabijih. Jednom mi je neka talijanska hodočasnica ispričala kako je o njemu dugo imala krivo mišljenje, jer ju je jednom odbio i kruto postupio, sve dok nije vidjela Majčino selo i zapravo je tu otkrila pravu stranu njegova velikog srca.

I opet poput života proroka ni njegov život nije bio samo cvijet nego i oštri trn. Bio je, kao i oni, neshvaćen i neprihvaćen. I njegove su postupke krivo tumačili. Godine 1999. kad se našao u rascjepu između onoga što je započeo i posluha, rekao mi je: hajde, vrati se iz Rima i preuzmi Majčino selo. U tom trenutku bio je posve ozbiljan, a činilo mi se da se šali. Kako god, već šestu godinu kušam u njegovu duhu voditi ovo Gospino selo, odgajati i pomagati rast onih najugroženijih u njezinoj školi. Od ovih mojih riječi svakako više govori svakodnevni pohod hodočasnika na njegov grob te mnoštvo cvijeća i svijeća koje donose njemu u spomen.

Priredio: Maximilian Domej

tjedno u zajednici svoje sastanke održava klub anonimnih alkoholičara, dok odgovorni iz zajednice sudjeluju u radu kluba za kockare u Mostaru. Osim kuće u Međugorju, postoji i područna kuća u Sloveniji. U sklopu Sela djeluje i humanitarna udruga Međugorje – Mir koja pomaže na različite načine siromašnima, starima i bolesnima iz mjesta i okolice. Udruga posjeduje vlastito skladište u kojem skuplja i razdjeljuje humanitarnu pomoć te ortopedski pomagala: od bolničkih kreveta do ortopedskih pomagala.

Na koje sve načine ljudi mogu pomoći radu Majčina sela?

Može zvučati kao pobožna patetika, ali ljudi mogu pomoći Majčinu selu prije svega molitvom. Selo želi biti čudo dobrote, ali prije nego to može postati potrebna je providnost. I treba reći da je Selo tijekom ovih dvadeset godina uglavnom živjelo od nje, od

Istinska ljubav međusobnog dobročinstva ostaje i ostat će nezamjenjiva i uvijek potrebna. Kršćanin, uz to i prvenstveno u svakom patničkom licu vidi lice samoga Krista, i stoga njegova ljubav prema bratu pretvara se, za njega, u susret s 'čovjekom boli' u pravom smislu riječi, s trpećim Kristom uvijek prisutnim: „Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“

Ovaj božanski susret omogućuje trajnu dobrotvornost u svakodnevnom obiteljskom, profesionalnom i društvenom životu. On – samo On – može dati smisao zbunjujućoj tajni bola. Nitko više od njega ne daje snage ljubavi prema bližnjemu. Nikakav humanitarizam nikada ne će moći zamijeniti ovu ljubav, koja dostiže Boga i čovjeka samo u jednom zagrljaju. Čovjek-patnik za nas je kršćane sakrament Božje prisutnosti. Ljubav prema bližnjemu najintenzivniji je i najvjerodostojniji znamen i način molitve.

Vi ste poznavali fra Slavka Barbarića. Što možete reći o njemu i njegovoj duhovnosti?

Da, poznavao sam fra Slavka, a posebno sam imao prigodu upoznati ga u razdoblju od 1994. pa do njegove smrti, jer je u to vrijeme moja majka bila u Majčinu selu. Obično kad se govori o pokojnoj osobi u dvojako smo

mary's
meals

a simple solution
to world hunger

MARIJINI OBROCI

MARIJINI OBROCI JEDNOSTAVNA SU IDEJA KOJA DJELUJE.

Marijini obroci rade uz lokalne volontere kako bi pružali školske obroke u nekima od najsiromašnijih zajednica svijeta. Obećanje hranjivog obroka potiče djecu, koja bi u suprotnom bila prisiljena raditi, prositi ili tražiti hranu po smetlišcima, da dođu u školu i steknu obrazovanje koje će im poslužiti kao izlaz iz siromaštva.

Istraživanja pokazuju da u školama u kojima se dijele Marijini obroci više se djece upisuje u školu i dolazi na nastavu, a manje ih odustaje od školovanja, pri čemu su djeca sretnija, zdravija i postižu bolje rezultate na nastavi. Marijini obroci u početku su hranili samo 200 djece u Malaviju 2002. godine. Danas ova humanitarna organizacija osigurava hranjive obroke za više od 1.4 milijuna djece u najugroženijim zajednicama svijeta.

MARIJINI OBROCI SADA HRANE 1,4 MILIJUNA DJECE SVAKOGA ŠKOLSKOG DANA

Zahvaljujući velikodušnim poduzeteljima iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i svijeta, broj djece koja primaju Marijine obroke na mjestu obrazovanja narastao je za skoro 14% od siječnja 2018. Ova je humanitarna organizacija uključila još 197.363

djece – i 414 novih škola, vrtića i obrazovnih centara – u svoj program prehrane na mjestu obrazovanja.

„Svako dijete uključeno u obitelj Marijinih obroka daje nam razlog za slavlje i presretan sam što sada po prvi put dopiremo do djece u Zimbabveu. Predivno je vidjeti kako sada više od 1.4 milijuna djece u 18 zemalja uživa u obrocima, posluženima s ljubavlju, svakoga školskog dana. Zahvalan sam svima koji omogućuju ovaj divan rad kroz velikodušne donacije novca, vještina, vremena i molitve. Vaša dobrota pomaže djeci u najsiromašnijim zajednicama svijeta da steknu dragocjeno obrazovanje, koje otvara vrata mogućnosti svjetlije budućnosti.“ (Magnus MacFarlane-Barrow)

Marijini obroci nedavno su proširili svoj uspješan program prehrane na škole u Zimbabveu. U zemlji koja se nekoć nazivala 'žitnicom Afrike', godine nasilnih preokreta, prisilne raspodjele zemlje i suša imale su razorne posljedice za mnoge obitelji koje se bave poljoprivredom i dovele su do širenja gladi u nekim dijelovima zemlje. Uz

pomoć lokalnih volontera, Marijini obroci sada hrane 18 435 ranjive djece u 40 škola u siromašnom Okrugu Tsholotsgo. Šalica kaše obogaćene vitaminima koja se poslužuje svaki školski dan pomaže gladnoj djeci da u potpunosti iskoriste svoje obrazovanje.

U posljednjih nekoliko mjeseci, organizacija je proširila svoj program prehrane u školama na mjesta koja su bila u posebnoj potrebi, uključujući dodatnih 27 707 djece u Zambiji i 5 566 nove djece u Liberiji. Marijini obroci također pružaju neophodan školski obrok za dodatnih 1 744 djece u četiri škole u ratom razorenom gradu Alepu u Siriji.

Ako želite saznati više o radu Marijinih obroka možete kontaktirati informativni centar Marijinih obroka na medjugorje@marysmeals.org ili nazovite broj 00387 36 655 178. Donaciju u BiH možete uplatiti na račun udruge: Predstavništvo strane nevladine organizacije "Mary's Meals Škotska", Bijakovici bb, 88260 Čitluk, na broj žiro računa u Unicredit Banci 3381207700022778 s naznakom "donacija za Mary's Meals".

Svjedočanstvo dr. sc. Richarda Kochera

BUDITE VJERNI VJERI NAŠE CRKVE!

Oduvijek mi je bio zanimljiv taj tihi hodočasnik, velečasni Kocher. Poznajem ga već dobrih desetak godina. Bore oko njegovih očiju odaju čovjeka s velikim životnim iskustvom, čovjeka koji zna u čemu je mudrost života, a stalni blagi osmijeh na njegovu licu oduvijek mi je govorio da otac Richard Kocher širi Božju riječ jednim strpljivim, samaritanskim, humanističkim pristupom. Njegov je osmijeh motivirajući, skroman, a snažan, kao da nam hoće reći: „...odsad idem kamo šalješ me Ti.“ S vremenom sam saznala da je ovaj mirni, samozatajni hodočasnik Međugorja direktor utjecajnoga katoličkog radija Horeb iz Njemačke. Nisam se iznenadila. Ta On zaista teške zadatke dodjeljuje svojim jakim vojnicima.

Dr. sc. Richard Kocher, svećenik, doktor teologije, rođen je 1959. godine u Augsburgu u Njemačkoj. Za svećenika je zaređen 1986. Doktorirao je godine 1992. na temu učenja o providnosti u današnjoj teologiji. Od rujna 1995. župnik je u mjestu

Balderschwang u Njemačkoj te uz dozvolu augsburškog biskupa glavni direktor programa radija Horeb.

Recite nam, molim Vas, kako Vi vidite Međugorje? Kako ga doživljavate?

Međugorje doživljam na dva načina. S jedne strane, kao jedno duhovno mjesto, u kojem djeluje milost Božja na jedan poseban način. Bog je očito odabrao ovo mjesto kako bi ljude dotakao u njihovim srcima te ih ponovno privukao Crkvi. Dostatno je jedno iskustvo ispovijedi u Međugorju da biste toga postali svjesni. Ni na jednom drugom mjestu nisam doživio da se ljudi obraćaju i da se u potpunosti okreću Bogu, i to ponekad tako jako i intenzivno, kao ovdje u Međugorju. S druge strane Međugorje je sasvim obično, jer se tu živi sve ono što je u Katoličkoj Crkvi samo po sebi razumljivo i što možemo naći i na mnogim drugim mjestima: slavljenje svete mise, klanjanje, molitve za ozdravljenje, krunica, ispovijed, ali i druge stvari koje su kod nas zapale u zaborav, kao na primjer post, tj. sposobnost za odricanjem. Čini mi se da je važna točka u duhovnosti Međugorja – srce. Stalno se govori da bismo trebali moliti, postiti i obraćati se srcem. Nema nikakve koristi pred Boga stavljati razne molitve, ako je naše srce odsutno. Već kod proroka Izaije (29,13) čitamo: „Jer mi narod ovaj samo ustima pristupa i samo me usnama časti, a srce mu je daleko od mene...“ Također ni opraštanje bez srca nema smisla. U prispodobu o nemilosrdnom dužniku piše: „Tako će i Otac moj nebeski postupiti s vama ako ne oprostite jedni drugima od svega srca.“ (Mt 18,35)

Kada ste prvi put čuli za Međugorje?

Prvi sam put za Međugorje čuo za vrijeme svoga studija osamdesetih godina. Na bogosloviji u Augsburgu bila su i četiri studenta franjevca iz Hercegovine; među njima i Ivan Landeka, koji je kasnije postao župnikom u Međugorju. U to doba nisam mogao primijetiti da je bio osobito naklon priznatim Marijnim ukazanjima u Lourdesu i Fatimi ali se pod utjecajem duhovnih plodova Međugorja potpuno promijenio. Više sam se puta susreo s njim. Uvijek mi je govorio: „Kako se mogu ignorirati svi ti pozitivni plodovi Međugorja? Treba ih prihvatiti objeručke, a ne pobijati.“ Također me se jako dojmilo to što se podvrgavao odluci Crkve. Dakle, činiti sve ono što Crkva u vezi Međugorja odluči.

Kada ste počeli dolaziti u Međugorje kao hodočasnici?

Moje prvo hodočašće u Međugorje bilo je neposredno nakon što sam zaređen za svećenika. Već sam puno bio čuo o ovom mjestu i želio sam ga i sam posjetiti. Stoga sam godine 1986. s prijateljima otputovao u Međugorje. Proveli smo tamo samo jedan dan te smo se vratili kući. Bilo je to kratko, ali osobito dojmljivo iskustvo.

Imate li neki poseban doživljaj s ovih hodočašća, koji biste htjeli s nama podijeliti?

Nemam samo jedan nego više doživljaja s mojih hodočašća u Međugorje. Tamo sam primio neke od najvećih milosti. Ne samo u ovom mjestu, nego također i u Šurmancima, mjestu u blizini, gdje se štuje slika Milosrdnoga Isusa. Čudo koje se dogodilo pred ovom slikom, bilo je od odlučujućeg značaja za proglašenje sestre Faustine svetom. Isus je istupio iz ove slike i izljevio jednog čovjeka koji se od rođenja borio s invaliditetom. Posljednjih sam godina i sam, zbog obilnog i zahtjevnog posla programskog ravnatelja radija Horeb, imao podosta zdravstvenih problema tjelesne, ali i duševne prirode. Upravo u Šurmancima doživio sam milost izlječenja. Stoga se uvijek sa zahvalnošću i s radošću vraćam tamo. Želio spomenuti da je Radio Maria, koji je raširen diljem svijeta u 80 zemalja, također nastao na ovom mjestu. Ja sam programski urednik Radija Maria (Radio Horeb) u Njemačkoj i stoga uvijek iznova dolazim ovamo zahvaliti se na tome. Zahvaljujući našem radiju, mnogi se ponovno vraćaju vjeri i u okrilje Crkve.

Imate li možda neku poruku za naše čitatelje?

Da, ostanimo vjerni vjeri naše Crkve. U našoj zemlji svjedoci smo jedne sekularizacije, koju nitko prije nije mogao ni zamisliti. Samo 10% mladih još mole. Kakve nam koristi od materijalnog blagostanja, ako izgubimo ono bitno, vjeru, vezu s Bogom? Povijest je pokazala da je to opasno jer su onda ljudi bez oslonca te se njima lako može manipulirati. Molim sve one koji čitaju ove retke da u svojim obiteljima njeguju molitvu, naročito molitvu krunice. Znam da to nije lako. Kad sam imao 18 godina, prvi sam put pročitao Gospinu poruku iz Fatime. I tamo nas ona moli da krunicu molimo svaki dan. I meni kao mladiću koji je u glavi imao druge stvari, to je teško palo. Ali sam započeo s molitvom i siguran sam da sam kroz molitvu krunice otkrio svoj poziv. Stoga moja poruka jest: budite vjerni vjeri svoje Crkve i pokušajte ju produbiti! Međugorje je idealno mjesto za to!

Privedila: Ivana Grbavac

26. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA ORGANIZATORE HODOČAŠĆA, VODITELJE CENTARA MIRA I MEĐUGORSKIH MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA

Dvadeset šesta međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održat će se u Međugorju od 18. do 22. ožujka 2019. godine.
Tema susreta je: „Idi za mnom!“ (Mk 10, 21)

U Gospinoj školi

PROGRAM

Ponedjeljak, 18. 03. 2019.

15,00 Registracija sudionika
17,00 Večernji molitveni program u crkvi

Utorak, 19. 03. 2019.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Predavanje, stanika
11,00 Susret i razgovor s predavačem
15,00 Rad po jezičnim skupinama
17,00 Večernji molitveni program u crkvi
21,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

Srijeda, 20. 03. 2019.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Predavanje, razgovor, stanika
11,00 Susret i razgovor s predavačem
14,00 Molitva na Križevcu
17,00 Večernji molitveni program u crkvi
19,00 Meditacija i večera sa župljanima (kruh i čaj)

Četvrtak, 21. 03. 2019.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Predavanje, stanika
11,00 Susret sudionika sa župnikom
12,30 Zajednički ručak
15,00 Molitva na Brdu ukazanja
17,00 Večernji molitveni program u crkvi

Petak, 22. 03. 2019.

9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu
9,30 Iskustva sudionika, sv. Misa

Predavač na duhovnoj obnovi je fra Marinko Šakota, župnik župe Međugorje

Predavač: fra Marinko Šakota, župnik župe Međugorje Fra Marinko Šakota rođen je u Čitluku 1968. godine. Nakon sjemeništa u Dubrovniku 1987. oblači franjevački habit. Studij filozofije i teologije započeo je u Sarajevu na Franjevačkoj teologiji (1989.- 1990.), nastavio u Zagrebu na Isusovačkom učilištu (1990.- 1992.), a završio u Fuldi, u Njemačkoj 1995., gdje je i diplomirao. Vječne zavjete položio je u Širokom Brijegu 1993. godine. Za đakona je zaređen u Zagrebu 1996., a za svećenika u Frohnleiten 1996. godine. Službovao je u Innsbrucku, Frohnleiten u Augsburgu. U Mostaru je bio kapelan tri godine, a zatim župnik u Gradničima sedam godina. Od rujna 2010. na službi je u Međugorju kao kapelan, a od 2013. župnik župe Međugorje.

NAPOMENA

Dvadeset šesta međunarodna duhovna obnova organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se u Novoj dvorani u Međugorju od 18. do 22. 03. 2019. godine. Broj mjesta je ograničen prostorom, stoga vas molimo da što prije prijavite svoj dolazak na ovaj seminar. Prijave izvršiti e-mail: seminar.marija@medjugorje.hr Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđan odgovor. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena je 50 € po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada (predavači, simultani prijevod i zajednički ručak zadnji dan). Prilikom plaćanja na početku duhovne obnove svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu. Za smještaj u Međugorju treba se pobrinuti svakom osobno. Budući da ne možemo doći do svakog organizatora osobno, ovim putem pozivamo sve organizatore hodočašća, vodiče, voditelje centara mira i molitvenih i karitativnih skupina da obavijeste one koji su zainteresirani za ovaj susret. Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

POZIV SUDIONICIMA

Međugorski je fenomen u cijelom svijetu mnoge potaknuo na izdavanje različitih publikacija. Željeli bismo imati svu raznovrsnost tih publikacija i sačuvati ih u arhivu Informativnoga centra Međugorje. Stoga vas molimo da sa sobom donesete u Međugorje ili drugačije dostavite: 1. vaše časopise, okružnice, novine, knjige, audio i video zapise i ostale publikacije - po mogućnosti u dva primjerka 2. pojedinci ili organizacije koji posjeduju privatni arhiv vezan za međugorska događanja, ako je moguće, neka dostave originale i/ili kopije, i/ili barem popis sadržaja koje posjeduju. Molimo navesti ime, prezime ili naziv organizacije, te adresu i kontakt.

Navedene materijale dostaviti na: INFORMATIVNI CENTAR „MIR“ MEĐUGORJE ZA ARHIV, MARIJA DUGANDŽIĆ Gospin trg 1, 88266 Međugorje Bosna i Hercegovina

Molimo vas da ovaj poziv prenesite svima za koje znate da se bave izdavačkom djelatnošću vezanom za međugorska događanja.

Hvala vam za sve što činite!

UDRUGA FRA SLAVKO BARBARIĆ

TKO JE MOJ BLIŽNJI?

KARLO LOVRIĆ

Ovo pitanje staro je koliko i čovjek. Drugi vatikanski sabor pozabavio se ovom temom. U konstituciji *Gaudium et spes* (Radost i nada) Sabor želi naglasiti poštivanje čovjeka; svatko mora smatrati svoga bližnjega, ne izuzevši nikoga, kao „drugoga samoga sebe“ u prvom redu vodeći brigu o njegovu životu i o sredstvima koja su mu potrebna za dostojan život, da ne nasljeđuje onog bogataša koji nije vodio nikakve brige o siromašnom Lazaru. U našim danima posebice postoji hitna i neodložna obaveza da budemo bližnji baš svakome čovjeku i da mu, kad se s njime susretnemo, djelotvorno pomognemo: strancu od svih napuštenu, stranom radniku nepravedno prezrenu, izbjeglici, djetetu iz nezakonite veze koje nezasluženo trpi zbog grijeha koji nije njegov, gladnome koji se poziva na našu savjest podsjećajući nas na Gospodinovu riječ: „Meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće.“ (Mt 25,40)

Povrh toga sve što se protivi samom životu, kao što je ubojstvo bilo koje vrste, genocidi, pobačaji, eutanazija pa i svojevrijedno samoubojstvo; sve što povrjeđuje integritet ljudske osobe, kao što su sakaćenja, tjelesna i moralna mučenja, psihološke prisile; sve što vrijeđa ljudsko dostojanstvo, kao što su neljudski uvjeti života, proizvodnja hapšenja, deportacije, ropstvo, prostitucija, trgovina bijelim robljem i mladeži; zatim nedostojni uvjeti rada, gdje se s radnicima ne postupa kao sa slobodnim i odgovornim osobama, nego kao sa sredstvima zarade: svi ti i slični postupci zacijelo su sramotni već sami po sebi, i dok truju ljudsku civilizaciju više kaljaju one koji tako postupaju nego one koji nepravdu trpe, i u proturječju su sa Stvoriteljevom čašću. (Radost i nada 28)

S religioznim pojmom čovjek ide i pojam bližnji – upravo je to otkriće židovstva. Židovstvo je stvorilo bližnjega, a time i pojam čovječnosti, humanosti u pravom smislu, u smislu razumijevanja života bližnjega, poštovanje čovjekova dostojanstva, strahopoštovanje pred Božanskim u svemu što nosi ljudsko lice. Ljubav prema bližnjemu može se naći u svim vjerama i kulturama, ali bi priča o **Milosrdnom samaritanцу** mogla biti uzor svima.

Kako je došlo do ove priče?

Neki židovski učitelj Zakona najvjerojatnije je htio iskušati Isusa kad mu je postavio pitanje: „Što moram činiti da baštinim vječni život?“ „Što stoji“ – odgovori mu – „pisano u Zakonu? Što tamo čitaš?“

Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, a svoga bližnjega kao samoga sebe!“ „Pravo si odgovorio“ – reče mu Isus – „To vrši pa češ živjeti!“

A on želeći se pokazati pravednim, zapita Isusa:

„**Tko je onda moj bližnji?**“

Isus ne bježi od odgovora. Mogao mu je odgovoriti jednostavno, da bližnji nije samo onaj po krvnom srodstvu nego svaki čovjek, ali on je odgovor umotao u jednu priču.

„Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jerihon te zapade među razbojнике koji ga svuku i još k tomu izrane, ostave napola mrtva pa odu. Slučajno je istim putem silazio neki svećenik, pa kad opazi, zaobiđe ga i prođe. Isto tako neki levit kada dođe tu i kad ga opazi, zaobiđe ga i prođe. Neki putnik

Samaritanac dođe blizu njega, pa kad ga vidje, sažali se. Pristupi mu, opra rane uljem i vinom i zavi ih. Zatim ga stavi na svoje kljuse, odvede u gostionicu i preuze za nj brigu. Sutradan izvadi dva denara i dade ih gostioničaru: „Brini se za nj“ – reče mu – „i ako što više potrošiš, ja ću ti na svom povratku platiti“. „Koji se, po tvome mišljenju, od te trojice pokazao bližnjim onomu što je zapao među razbojнике?“ „Onaj koji mu iskaza milosrđe“ – odgovori. „Idi i ti i čini tako!“ – reče mu Isus.

Žrtva ove priče ostaje anonimna. Ipak bi to mogao biti Židov. Druga dva lika su Židovi – svećenik i levit. Nijedan od njih nije pomogao. Za Židove je Samaritanac negativan lik. Tim više bili su iznenađeni, jer je on pomogao unesrećenom čovjeku.

Socijalna odgovornost je miraz proročke predaje Izraela. U Knjizi Izreka siromah se naziva „vlasnik dobročinstva“ koje mu se treba iskazati; ne dopustiti mu ga, znači uskratiti mu ga ili čak okraštati ga. U ovoj židovskoj tradiciji ima korijen mlado kršćanstvo. Ono je preuzelo najprije izričitu Isusovu baštinu pokazati se pri jelu i piću bližnjim. Logika prvotne Isusove misije nije tražila dobročinstvo nego zajedništvo stola. Tako se razvija kršćanska đakonija za opskrbu obrocima i briga za životno uzdržavanje.

Ranokršćanska socijalna pomoć bila je pretežito karitas u zajednici i bila je usko povezana s proslavom euharistije. Ljudi su dolazili na misno slavlje i davali svoj dar u vidu milostinje i to se poslije dijelilo siromašnjima. Poslije se išlo korak dalje. Pomagalo se i siromašnjima u drugim zajednicama. U 2. i 3. stoljeću proširile su se uskoro kuće za strance, bolnice i sirotišta.

Evo što crkveni otac Tertulijan oko 200 g. piše o razvoju socijalne pomoći u zajednici: „Na našim susretima predsjedaju oni najpovjerljiviji stariji koji su do ove časti došli ne jer imaju novac nego jer imaju dobar glas. Nijedan Božji dar ne može se kupiti novcem. Iako ima jedna vrsta kase, ona se ne puni članarinom, što bi bila jedna vrsta prodaje religije nego svaki pojedinac daje jedan umjereni dar u određeni dan u mjesecu, ili kad on hoće, ukoliko samo hoće i može. Jer nitko se ne prisiljava; svatko daje dragovoljno svoj doprinos. To su takoreći novčići pobožnosti. Jer od toga se ništa ne daje za beskorisna jela i pića nego za uzdržavanje i pokop siromašnih, uzdržavanje djece bez roditelja i za već ostarjele i za posao nesposobne ukućane, za brodolomce, za one u rudnicima, kao i za one na otocima i zatvorima...Pomoć se davala pod uvjetom da su potrebni pomoći pripadali zajednici i da ih je nevolja snašla radi Božjeg zajedništva. Dakako, bilo bi previše za mladu Crkvu da svoje polje pomaganja proširi i na druge koji ne pripadaju zajednici, jer se i sama nalazila u tjeskobi svake vrste“.

Milanski biskup sv. Ambrozije (3. st.) znao je prodavati crkveno posuđe da bi pomogao potrebnima, otkupio ljude iz ropstva, žene u opasnosti spasio od sramote, djecu od zaraze idola.

Zanimljiva je priča o sv. Martinu iz Toursa. Dok je još bio vojnik, susreo ga na cičoj zimi na gradskim vratima oskudno obučeni siromah. Molio je najprije prolaznike za milostinju, ali su nesretnoga čovjeka svi mimoilazili. Martin nije nosio ništa nego vojnički mantil, sve ostalo što je imao već je podijelio siromašnjima. Uzme svoj mač koji je bio o pasu, prereže mantil po sredini i dade polovicu siromahu, a drugom polovicom se pokrije. Iduće noći javi mu se Isus u snu s jednim dijelom mantila s kojim se bio pokrio siromašni čovjek. Tražio je od Martina da dobro

pregleda i prepozna dio mantila koji je dao siromahu.

U 12. i 13. st. vojvotkinja od Šlezije još kao 12. godišnja djevojčica bila je zaručena za Henrika I. Rodila je šestero djece i poslije toga živjela je strogim asketskim životom. Vodila je brigu o siromašnjima. Kad je nastupila opća glad, sve je podijelila ljudima, najprije žito pa onda meso.

Dakako, poštivanje i ljubav moraju se protegnuti i na one koji drugačije misle od nas i rade u društvenim, političkim i vjerskim pitanjima. Jer, što s više čovječnosti i ljubavi prodremo u njihov način mišljenja, lakše ćemo moći s njima zapodjenuti dijalog. Naravno, ta ljubav i dobrohotnost nipošto nas ne smiju učiniti ravnodušnima prema istini i dobru. Štoviše, samo ljubav potiče Kristove učenike da svim ljudima navješćuju spasonosnu istinu. (Radost i nada, 29)

„Ako vidiš ljubav na djelu, vidiš Trojstvo“ – pisao je sv. Augustin.

U enciklici **Deuscaritasest** (Bog je Ljubav) papa Benedikt XVI piše: „Ljubav prema bližnjemu ukorijenjena u ljubavi prema Bogu, na prvome je mjestu i nadasve zadaća svakog pojedinog vjernika, ali je zadaća cijele crkvene zajednice, i to na svim njezinim razinama. Crkva i kao zajednica mora činiti ljubav. To ima za posljedicu da ljubav treba također biti organizirana kako bi predstavljala organizirani oblik služenja. Svijest o toj odgovornosti imala je konstitutivnu važnost u Crkvi od samih njezinih početaka: „Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanija i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao.“ (Dj 2,44-45)

U istoj enciklici **Deuscaritasest** piše papa dalje Benedikt XVI: „Crkva je Božja obitelj u svijetu. U toj obitelji nikomu ne smije nedostajati ono što je nužno za život. Istodobno ipak caritas-agape nadilazi granice Crkve. Prisposoba o milosrdnom Samaritanцу ostaje kao neko mjerilo koje nalaze univerzalnu ljubav prema svakom potrebitom čovjeku kojega slučajno susretnemo (usp.Lk10,31), tko god on bio. Ni na koji način ne osporavajući tu univerzalnu dimenziju ljubavi, Crkva ima također jednu specifičnu odgovornost: u Crkvi kao obitelji, niti jedan njezin član ne smije trpjeti oskudicu. U tome smislu vrijedi istaknuti učenje iz *Poslanice Galacianima*: „Dakle, dok imamo povoljnu priliku, činimo dobro svima, posebno onima koji po ovoj vjeri pripadaju istoj obitelji.“ (6,10)

FRA SLAVKO BARBARIĆ, PRIJATELJ TALENATA

„Svi mi želimo kad dođemo k liječniku da je taj liječnik najbolji; kad dođemo k odvjetniku ili sudcu da su isti najstručniji. Kad je to tako, mi trebamo dati sve od sebe da pomognemo našim studentima koji studiraju medicinu, pravo ili neki drugi studij da postanu najbolji liječnici, odvjetnici, pravnici...“ Te fra Slavkove riječi bile su razlog zbog kojeg je 1991. g. utemeljio udrugu Prijatelji talenata.

Ta udruga imala je za cilj pomoći školovanje siromašnih i nadarenih studenata. Takvima je fra Slavko na razne načine nastojao pružiti pomoć. Jedan primjer je i njegov poziv talijanskom umjetniku Carmelu Puzolu, koji je u Kući mira vodio tečaj slikanja za likovno nadarene. Na pet takvih tečajeva mladi su uz pomoć učitelja otkrivali svoju darovitost i učili se tehnici slikanja. Kasnije su neka njihova uspješna djela prodavana, a utržak se stavljao u fond.

Posebnost udruge bila je u tome što nije djelovala samo da studentima svakog mjeseca podijeli novčanu pomoć, nego je i dvaput godišnje okupljala studente na trodnevni molitveni susret u Kući mira. Jedan susret je bio krajem srpnja, kad bi za studente započeo ljetni odmor, a drugi krajem prosinca, kada su u međugorskom molitvenom ozračju dočekivali Novu godinu.

Razlog njihova okupljanja nalazi se

OVE GODINE ANIMATOR JE BIO APOSTOLSKI VIZITATOR ZA MEĐUGORJE DR. HENRYK HOSER. STUDENTI SU BILI VEOMA PAŽLJIVI NA SVAKU RIJEČ KOJU IM JE UPUTIO. NA SUSRETU JE SUDJELOVALA I POTICAJNIM RIJEČIMA SE OBRATILA I BIVŠA STIPENDISTICA A SADAŠNJA DOBROČINITELJICA IZ VITEZA GOSPODICA JELENA STIPOVIĆ.

Foto Arhiv ICMM

u njegovu stavu da studentima nije potrebna samo financijska pomoć, već im istovremeno treba dati i duhovni poticaj, okupiti ih da budu zajedno, hrabriti ih i poticati na što bolje korištenje svojih darova.

Činjenica je da su mladi studenti vrlo rado dolazili na molitvene susrete i oduševljeni odlazili s njih, a za to su, naravno, postojali razlozi. Nadarenim studentima fra Slavko je više puta govorio da moraju razvijati svoje talente. Griješe ostanu li samo kod dara, zadržavajući samo ono što su primili. Tako postaju lijeni i sebični. Budu li razvijali svoje darove, postat će darivatelji, čime će oplemenjivati ovaj svijet. „Sebičan odnos prema darovima najopasnija je varka za čovjeka. Onaj tko daruje darovano, on će biti iz dana u dan sve više obasut darovima, sve bogatiji, sve mirniji i sretniji.“

Udruga Prijatelji talenata nakon fra Slavkove smrti odlukom sudionika skupštine održane 30. ožujka 2001. dobila je ime po svom utemeljitelju:

Fond fra Slavko Barbarić. To je učinjeno s pravom jer je upravo fra Slavko, prema riječima jedne bivše stipendistice toga fonda, bio prvi među prijateljima studenata.

RAD I PLODOVI FONDA FRA SLAVKO BARBARIĆ

Od osnivanja do sada udruga je podijelila **1 702** stipendije za što je utrošeno **1 778 131, 00 KM** i **3 795** potpora za što je utrošeno **1.808.380,00 KM**, tako da je zaključno s 2018./19. akademskom godinom Udruga ukupno podijelila **3 586 511, 00 KM**

Sredstva za stipendije pribavljamo na razne načine. Jedan dio je od prijatelja dobročinitelja –međugorskih hodočasnika, a najveći dio radom i zalaganjem članova Udruge.

U okviru Udruge djeluje Likovna kolonija Međugorje pod vodstvom Marija Vasilja Totinog. Slike nastale na koloniji, kao i slike koje su darovali umjetnici, nuđene su na aukcijama slika i na taj način je prikupljeno najviše novca. Do sada je Udruga, uz svesrdnu pomoć prijatelja, uspješno organizirala 19 aukcija slika i to: 4 u Međugorju, 12 u Zagrebu, 1 u Italiji i 2 u Neumu. Posljednjih nekoliko godina pristigle su značajne donacije od naših dobročinitelja iz Švicarske: od Gebetsaktion iz Luzerna te bračnog para Brigitte i Huge Freya iz Brunna.

Od osnivanja do sada kroz Udrugu je prošlo brojno članstvo. Oni koji ne mogu više aktivno sudjelovati u

radu Udruge, ostali su kao počasni članovi Udruge. Trenutno članovi Skupštine Udruge su: fra Karlo Lovrić – predsjednik, fra Marinko Šakota – dopredsjednik, Milenko Čilić – jedan od osnivača, Damir Ivanković i Mario Vasilj-Totin. Jedina uposlenica u Udruzi od početka do danas je tajnica gospođa Ljiljana Gospić.

Želite li Vi financijski pomoći siromašnim i nadarenim studentima, možete to učiniti uplatom na ovaj broj računa:
UNICREDIT BANK DD
Kardinala Stepinca bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
S.W.I.F.T.
IBAN BA 39 3380 6048 0274 4358
COR.BR. 15001518101 ZA EURE
COR.BR.15001518102 ZA DOLARE
Transakcijski račun za KM
3381202200109974
COR.BR. 15001518000

SUSRET STIPENDISTA FONDA

Svake godine 29. prosinca biva organiziran **SUSRET SA STUDENTIMA** u Međugorju. Osim što potpišu ugovore s Udrugom, upute im se poticajne riječi da jednoga dana i sami budu dobročinitelji i darivatelji. Nakon toga sudjeluju na večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova u Međugorju i zahvale Bogu za proteklu godinu i mole za dobročinitelje i pokojnog fra Slavka Barbarića.

DUHOVNE OBNOVE U MEĐUGORJU

„Duhovne obnove vrlo su važan aspekt Međugorja“ – istaknuo je mons. Hoser u svojoj izjavi za Večernji list od 5. 1. 2019. godine. I doista, duhovna i molitvena klima Međugorja, mogućnost molitve u zatvorenim (crkva, kapelica) te otvorenim prostorima, u prirodi (Podbrdo, Križevac), postojanje dvorane za susrete te smještajni kapaciteti doprinose da je ovdje doista ugodno i plodonosno održavanje različitih seminara, susreta i duhovnih obnova. Puno hodočasnika i duhovnika svjedoči kako se ovdje kao nigdje drugdje na svijetu srca ljudi čudesno otvaraju Božjoj milosti. Na ovom mjestu ukratko ćemo donijeti pregled duhovnih obnova koje se svake godine održavaju u Međugorju, kao i njihove glavne ciljeve.

SEMINARE POSTA, MOLITVE I ŠUTNJE

Seminare posta, molitve i šutnje utemeljio je fra Slavko Barbarić 1991. godine s namjerom omogućiti hodočasnima još jedan način intimnijeg i dubljeg susreta s Bogom. Do sada je u župnoj kući Domus Pacis organizirano više od 400 ovakvih seminara, a u njima je sudjelovalo više od 14 000 ljudi iz cijeloga svijeta. Seminari su organizirani po jezičnim skupinama. Predavanja vode uglavnom franjevački svećenici: fra Marinko Šakota, fra Perica Ostojić, fra Ivan Dugandžić i fra Ljubo Kurtović.

Ovi seminari su poput „Gospine osnovne škole“ koja je temelj za svaki duhovni hod. Seminari posta, molitve i šutnje su jedno skroz posebno duhovno iskustvo. To je stvarni život s kruhom u kojem se na duhovni način dotiče pravi nebeski Kruh i u konkretnosti se iskusi ono da „čovjek ne živi samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.“ Upravo su najčešća svjedočanstva polaznika (posebno onih koji su bili po prvi put na seminaru) bila kako su

Od 1991. do konca 2018. godine u kući Domus pacis su održana:
1 292 seminara – 45 676 osoba.
Od toga je održano:
455 seminara posta i molitve – 15 990 sudionika;
496 seminara za Framu, Treći franjevački red, ministrante i djevojke – 17 910 sudionika;
341 ostalih seminara – 11 716 sudionika.

imali strah od odricanja od hrane, odnosno od posta na samo kruhu i vodi, a kako su uz molitvu i Božju pomoć otkrili nevidenu izdržljivost i novu snagu koja se u njima probudila.

Osim jutarnjeg i poslijepodnevog predavanja, sudionici imaju molitvu na Križevcu, Podbrdu, klanjanje pred Presvetim i večernji molitveni program u župnoj crkvi.

MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA ORGANIZATORE HODOČAŠA, VODITELJE CENTARA MIRA, MOLITVENIH I KARITATIVNIH SKUPINA VEZANIH ZA MEĐUGORJE

Međugorje je danas u svijetu nešto puno više od malenog mjesta u Hercegovini koje nosi to ime. Ono je pokret koji je ovo ime izazvalo otkada vidioci svjedoče da im se od 1981. do danas ukazuje Kraljica Mira. Ovaj pokret ima svoja različita obilježja: to je DUHOVNI pokret, HODOČASNIČKI pokret, pokret OBNOVE, pokret HUMANITARNE POMOĆI...

a to je postao zahvaljujući ljudima koji su počeli osnivati molitvene skupine i centre mira, izdavati časopise, pisati knjige, dovoditi hodočasnike u Međugorje...

Svećenici koji rade u župi Međugorje od samoga početka nastojali su čuvati čistoću Gospina ukazanja i njenu jasnu poruku prenositi dalje. S tim ciljem, prigodom 13. obljetnice Gospinog ukazanja župni ured je od 22. do 23. lipnja 1994. u Međugorju organizirao prvi susret voditelja molitvenih i karitativnih skupina te centara mira, koji su željeli zajedno moliti i razmišljati o Gospinim porukama. Tijekom vremena to se

okupljanje oblikovalo u „molitveno – obrazovni“ seminar.

Seminar se zatim održavao na različitim lokacijama: 1995. god. u Baškoj vodi, 1996. god. u Tučepima, 1997. do 2000. god. u Neumu, da bi od 2001. god. dobio svoj stalan termin u Međugorju. Broj sudionika se svake godine povećava, a domaći i strani teolozi kroz predavanja nastoje teološki i crkveno definirati fenomen međugorskih ukazanja, njegovo mjesto u Crkvi te različita značenja Gospinog poruka za suvremeni svijet. Na kraju seminara, nakon molitve, zajedničke izmjene iskustava i razmišljanja redovito se donosi IZJAVA koja donosi glavne zaključke, prijedloge ili odluke o dotaknutim pitanjima na seminaru.

Kroz ovih se 25 godina susreta formirao jedan stalan broj sudionika koji i sami, zajedno sa seminarom sazrijevaju u međugorskoj Gospinoj školi. Ističe i kako je svrha ovih susreta da se jednom godišnje okupe oni koji rade s hodočasnima ili na bilo koji način rade na širenju Gospinog poruka iz svih krajeva svijeta, sa ljudima koji iz župe također rade na tom polju, kako bi se međusobno iskoordinirali, pohvalili ili pokudili, te vidjeli kako zajedno još bolje mogu Gospine poruke živjeti i svjedočiti.

MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA ŽIVOT

Duhovna obnova za liječnike i medicinsko osoblje, branitelje života, molitva za one koji su izgubili dijete, koji su ranjeni pobačajem, spontanim pobačajem, za supružnike koji žele djecu, za pro-life aktiviste, za žrtve obiteljskog nasilja, samohrane roditelje, trudnice...

Ideja za pokretanjem jednog PRO LIFE seminara rodila se spontano 2014. godine na Drugom međunarodnom duhovnom seminaru za liječnike i medicinsko osoblje, na kojem je glavni predavač bio p. Kornelije Marko Glogović, i sam vrlo angažiran u borbi za život nerođene djece. Zajedno sa međugorskim župnikom fra Marinkom Sakotom i voditeljicom lokalne inicijative „40 dana za život – Mostar“ Teom Sušac uočili su veliku potrebu u ljudima za duhovnim iscjeljenjem prenatalnih rana, kao i rana koje su nastale kao posljedice pobačaja. Jedna je dimenzija izmjenjivanje i širenje informacija o životu koji počinje od začeca, o

IZVJEŠĆE O SEMINARIMA U DOMUS PACISU ZA 2018. GODINU

U 2018. godini u Domus pacisu održana su:
53 seminara – 1 912 sudionika.
Od toga je održano:
17 seminara posta i molitve – 554 sudionika;
15 seminara za Framu, Treći franjevački red i ministrante – 609 sudionika;
6 molitvenih seminara za djevojke – 196 sudionika;
15 ostalih seminara – 553 sudionika.

Foto: Arhiv Crkve

važnosti svakog ljudskog života i novosti koje on nosi... ali sasvim druga i dublja dimenzija je liječenje ranjenih srca koja su živjela razapinjanje neželjenosti u trudnoći ili koja su i sama razapela „Nevinog Jaganjca“ u liku svog nerođenog djeteta u svojoj utrobi.

Međugorje se uistinu otkriva kao idealno mjesto za ovu misiju: *Mnogi hodočasnici svjedoče o iskustvu nutarnjeg mira i kako dobivaju snagu pobijediti nutarnje nemire i tjeskobe.* Dr. Andrej Resch, profesor biblijskih znanosti na Alfonzianumu i ravnatelj instituta za granične znanosti, parapsiholog, svjedoči u istom smislu kad kaže da je Lourdes mjesto ozdravljenja, Fatima mjesto pokore, a Međugorje mjesto nutarnjeg mira. *To je milost koja se osjeća jer je Marija kao Majka spremna uzeti svako svoje dijete u naručje i voditi ga k Isusu.* (usp. fra Slavko Barbarić, Poruka za sadašnji trenutak, str. 210).

Međugorje je doista mjesto u kojem se od samih početaka ukazanja širi snažna poruka važnosti i vrijednosti života. Nerijetko, u porukama Gospa naziva Boga Oca Bogom Stvoriteljem (usp. Zato vas pozivam da ljubite najprije **Boga Stvoritelja vaših života**, a onda ćete i u svima Boga prepoznati i ljubiti, kao što on ljubi vas. (25.

studenog 1992.)) te otkriva da tek onda kad uz ljubimo Njega – začetnika života, postajemo sposobni ljubiti i cijeniti život i Božja stvorenja.

HODOČAŠA ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I OSOBE S INVALIDITETOM

Hodočašća za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, njihove prijatelje i volontere u Međugorje započela je prvi put 1998. godine s. Rastislava Ralbovski iz Đakova. U suradnji s pokojnim fra Slavkom imali su tada osiguran besplatni smještaj u kući molitve Domus Pacis. Za jubilarnu godinu 2000. u hodočašće su uspjeli uključiti sve zajednice „Vjere i svjetla“ u Hrvatskoj, a fra Leonard Oreč im je omogućio korištenje dvorane sv. Ivana Pavla II. iza crkve za zajedničke točke molitve i svjedočan-

Foto: Arhiv Crkve

u programu je i zakuska koju priređuju trećoredci Čitluka, Gradniča i Blatnice, te nastavnici i roditelji OŠ Bijakovići. Podrška i želja za suradnjom je u svim segmentima organizacije: od župnog ureda, ureda informacija, Radio Mira, fotografske službe, tehničara župe i dvorane, prevoditelja... uistinu svatko tko može, svesrdno pomaže.

DUHOVNA OBNOVA ZA SVEĆENIKE

Svakom je čovjeku ponekad potrebno vrijeme u kojem bi napunio istrošene baterije životnog elana i prisjetio se smisla svog poslanja kroz jednu duhovnu obnovu, a koliko je više to potrebno onima koji sami trebaju biti obnovitelji i voditelji u svojim župama i zajednicama. Uviđajući ovu potrebu svećenika, u ime svetišta Kraljice Mira, 1996. god. pok. fra Slavko Barbarić pokrenuo je, u suradnji s talijanskim svećenikom don Cosimom

Cavaluzzom, seminar za svećenike, pod nazivom „Svećenici u Marijinoj školi“. Od tada svake godine početkom srpnja ovaj seminar okuplja nekoliko stotina svećenika i redovnika iz cijeloga svijeta.

Jednostavan koncept seminara: sudjelovanje u molitvenom programu župe, predavanja, svjedočanstva, posjeti Podbrdu, ispovijed na Križevcu i posjet grobu fra Slavka trebao bi im pomoći da se u njihovu srcu, u slobodi i ljubavi, rađa Božja riječ kroz njihovo osobno usavršavanje u krjepostima, molitvi i svetosti. Jer budući da služe Riječi, oni sami moraju biti ta Riječ.

Za vrijeme trajanja seminara, svećenici su besplatno ugošćeni od strane međugorskih obitelji, kako je to od početaka tražio fra Slavko. Želio je tako konkretno povezati obitelj i svećenika koji su pozvani živjeti jedni za druge i jedni od drugih u međusobnu darivanju.

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE: MLADIFEST

„Sve što zovemo ljudskom povijesti (...) duga je i strašna priča o tome kako čovjek pokušava naći nešto što će ga usrećiti – nešto drugo osim Boga.“ (C. S. Lewis)

Priča o Mladifestu je priča o mla-

dim ljudima koji su otkrili da je njihova sreća u Bogu i zato dolaze u Međugorje to zajedništvo s Bogom i ljudima svjedočiti i živjeti. Ljeto, sunce, more, razuzdane zabave uz drogu, alkohol i seks... postavljaju se mladima kao imperativi ljetnog odmora. Nasuprot toj ispravnoj zabavi, fra Slavko Barbarić, na nagovor mladih iz Irske, 1989. godine započinje „molitveni susret mladih“ – današnji MLADIFEST. Cilj je bio pokazati mladima, ali i svijetu, da pravog odmora nema bez Boga, bez molitvenog zajedništva, bez čistog druženja u bratskoj ljubavi i bez žrtve. Čovjek je tako stvoren da ga odmoriti može samo njegov Tvorac. Čovjek je tako potrebit da ga može ispuniti samo zajedništvo s braćom i sestrama u Duhu Svetom.

Kao i puno drugih stvari koje je fra Slavko započeo, Mladifest nije samo događaj, on je puno više od toga: on je Gospina škola odmora. Fra Slavko je u njega „utkao“ mnoge Gospine i pedagoške smjernice koje su potrebne za pravilan psihološki, duhovni, emocionalni i tjelesni odmor duše i tijela:

PSIHOLOŠKI:

Čovjek je biće odnosa. Ispunjavaju ga kvalitetni odnosi s kvalitetnim ljudima. Mladifest je upravo idealno mjesto za pastoralni rad s grupama mladih iz molitvenih skupina, župe, Frame, različitih pro-life pokreta, inicijativa, udruga... Idealno mjesto za zdravo zajedništvo u pjesmi, igrama, međusobnoj komunikaciji, grupnim izmjenama iskustava...

Čovjek je biće koje imitira. Fra Slavko je uvijek isticao važnost dobrih primjera, modela koji se stavljaju pred djecu i mlade. Znao je da djeca, a i svi mi, uče imitirajući ono što vide. Zato je Mladifest mjesto prekrasnih svjedočanstava i primjera ljudi koji su u svom životu doživjeli Božji zahvat, ali nisu ostali pasivni nego su sa svoje strane odgovorili na Božji poticaj i s Gospom nastavili raditi na širenju Dobra.

DUHOVNI:

Čovjek je duhovno biće. Duh je njegov pokretač. Duh je ono što ga obilježava i oblikuje. Zato je vrlo važna higijena duhovnog života. Mladifest uistinu nudi „probranu“ duhovnu hranu, same specijalitete... Snaga Duha posebno

stva. Hodočašća su se, uz mali prekid, od 2006. godine redovito nastavila svakog zadnjeg vikenda u rujnu s tim da su se glavni zajednički susreti premjestili u prostorije Majčina sela. Cilj hodočašća je, osim pronalazanja ohrabrenja i nove snage za nošenje njihova križa, postao i uključivanje lokalnih udruga u rad i animaciju osoba s invaliditetom. Od 2011. godine udruga „Susret“ iz Čitluka aktivnije se uključuje u te jednodnevne susrete.

Prvo Međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom bilo je 2012. godine, u sklopu hodočašća iz Đakovica, zadnjeg vikenda u rujnu, kada župa Međugorje uz udrugu „Susret“ i „Majčino selo“ postaje suorganizator i u organiziranju jednodnevnog hodočašća za sve zainteresirane udruge iz okolice. Prekrasni dojmovi i ohrabrenja, posebno fra Svetozara Kraljevića, tada ravnatelja Majčina sela, potaknuli su sve tadašnje organizatore da

se sljedeće godine, dakle 2013. pokuša s višednevnim programom.

Drugo hodočašće, a prvo višednevno održano je od 19. do 22. rujna 2013. pod nazivom „Živite svoju vjeru“.

Zadnjih godina hodočašće okuplja oko 1 500 sudionika. Osobe s teškoćama i invaliditetom imaju taj dar da u drugim ljudima probude i istisnu na vidjelo svu skrivenu dobrotu koju nose u sebi. I upravo se to događa na ovom hodočašću. Puno dobrote vidi se na svakom koraku. Od besplatnog smještaja koji za sve sudionike omogućuju župljani Međugorja, od nekih restorana koji ugošćuju župne volontere, odaziva članova zajednice Cenacolo, lovačkih društava Golub i Orao iz Čitluka, HGSS-a Čitluk, Marijinih ruku, Taxi službe koji na nosilkama ili na leđima nose velik broj nepokretnih osoba na Podbrdo i tako im omogućuju doći do mjesta ukazanja što je za većinu njih nedostižni san. A

se osjećala u nadahnutim propovijedima koje navečer na sv. misi imaju predavači od toga dana. Ali još više, snaga duha osjeća se u „pročišćenim“ srcima prisutnih koji su svoje duše očistili u sakramentu svete ispovjedi koja traje tokom cijeloga dana.

TJELNESNI: Čovjek je biće pokreta. Posebnost edukativnog i liturgijskog programa Mladifesta je svakako puno pjesme i njihova animacija pokretima. Slobodan pokret tijela izlazi iz slobode

duše. Zato je ovaj veseli hod u pjesmi i jedna velika terapija oslobađanja onog velikog djeteta koje se krije u svima nama.

Fra Slavko je iskusio snagu pročišćenja tjelesnog pokreta, rada, i radne terapije. Na Mladifestu stoga ne nedostaje žrtve i hodanja. Već prvog dana ujutro u šest sati mladi pohode Brdo ukazanja i mole krunicu, a završetak je na Križevcu gdje se ujutro u 5 sati slavi misa svetkovine „Preobraženja Gospodinova“ kojom završava Festival mladih.

DUHOVNA OBNOVA ZA BRAČNE PAROVE

Zadnja bitka između Boga i Satone vodit će se preko obitelji i braka – riječi su to s. Lucije dos Santos, vidjelice iz Fatime, koje je napisala 1980. u pismu biskupu Bologne kardinalu Carlu Caffarru. To su riječi koje oslikavaju današnju svjetsku situaciju i gorući problem krize obitelji i braka, bilo zbog unutarnjih problema bračnih parova, nezrelosti osoba, ekonomskih problema ili još gorih vanjskih udara preko pokušaja redefiniranja pojma obitelji i nasilnog uguravanja rodne ideologije u sve pore društva i odgoja. Statistika bračne trajnosti iz godine u godinu je sve poraznija. U našim krajevima ispada da se skoro svaki treći brak raspadne, a u razvijenijim zemljama poput Amerike i svaki drugi. Sve to ostavlja neizbrisive razlike, sukobe, rane, boli, i oštećenja ne samo za pojedince i djecu koji to proživljavaju, nego sve to stvara i raspukline društva i svijeta u kojem živimo. Iz braka i obitelji sve proizlazi, cijelo tkivo društva u kojem živimo. S obzirom na ovakvu nesretnu bračnu statistiku, Duhovna obnova za bračne parove koja se od 1999. godine održava u Međugorju, postaje sve značajnija.

Pokazuju to svjedočanstva samih učesnika, ali i organizatora seminara: Gospođa Marija Dugandžić koja je tu od početka svjedoči kako na seminare dođu upravo oni bračni parovi koje Gospa pozove. Oni na skoro čudesan način saznaju za seminar, obično u trenutku u kojem vape Bogu za pomoć i bivaju privučeni. „Glavni režiser svega uvijek je Gospa“ – ističe gđa Marija.

Fra Marinko Šakota, koordinator Duhovne obnove ovih posljednjih godina zaključuje da je zapravo „kriza braka“ u stvari „kriza vjere“ – jer bez vjere u Isusa Krista nemoguće je bezuvjetno ljubiti svoju ženu i bezuvjetno poštovati svoga muža. I baš zato je ovo vrijeme u Međugorju, s Marijom i Isusom tako važno za supružnike da zajedno prije svega mogu koračati u molitvi i vjeri.

MIRTA MILETIĆ

BOG, PRVOG ČOVJEKA STVARA NA SVOJU SLIKU. Čovjek je postavljen u prijateljstvo sa svojim Stvoriteljem, postavljen je u sklad sa samim sobom i sa stvorenjem. Kaže Katekizam Katoličke Crkve kako je znak bliskosti čovjeka s Bogom što ga Bog postavlja u vrt. On tu živi da ga obrađuje i čuva, tu rad nije muka, nego suradnja muškarca i žene s Bogom na usavršavanju vidljivoga stvorenog svijeta (KKC 378). Padom prvog čovjeka u svijet ulaze nered i smrt. Nered ulazi i u odnos između muškarca i žene.

BOG JE U SRCE ŽENE OSTAVIO KOMADIĆ RAJA

Žena će čeznuti za ljubavlju koju joj muškarac teško iskazuje, a muškarac će imati potrebu za poštovanjem koje žena ponekad ne zna pokazati. Oko ove dvije potrebe: ljubavi i poštovanja, vrti se problem nerazumijevanja muškarca i žena, svađa i rastava mnogih brakova.

O ovom problemu željela bih pisati sa ženske strane (možda neki muškarac napiše i mušku stranu...) Što to nama ženama nedostaje? Koje su opasnosti? Kako pokazati poštovanje? Vraćamo se u rajski vrt... Zašto je Eva zavedena? Ona je živjela u raju, ali je htjela još nešto više. Nije bila zadovoljna. Možemo reći da je Eva bila nezasićena. Žena nikada nije zadovoljna. Eva je težila za nečim što je bolje od raja. Teži biti kao Bog, možda još i bolja i mudrija od Njega. I ta joj njena težnja nije bila sporna. Smatrala je to jako važnim. Pokušajmo sada to povezati s danjašnjim kršćanskim majkama. Kršćanske žene uglavnom teže k tome da budu mudre i dobre. Tu dobrotu i mudrost žele svojim muževima i djeci. Zapravo one žele savršen brak, savršenu

djecu i savršenog muža. Ako idemo još malo dublje, žele da svi budu poput njih. Kada bi svi bili poput njih, sve bi funkcioniralo!

Bog je doista u ženino srce stavio ideale, ostavio je ostatke Raja. Njezino srce teži za onim što je dobro, mudro i Bogu milo. No njezini ideali su ponekad ostalim članovima obitelji nedostižni. Takva majka tada postaje nasilna i pokušava na taj način suzbiti sve tragove nesavršenstva kod svoga muža i djece. Trudi se na silu mijenjati nesavršenosti oko sebe. Ljuti se jer djeca i muž ne mogu pratiti njezin ritam. Prepoznajete li se?

Nažalost muškarci (mislim ovdje i na mušku djecu) se ne prilagođavaju ženskom idealu onoliko brzo koliko bi to žena željela. Stoga će žena kako bi „izgradila“ muškarca, često upadati u zamku kritiziranja. U njoj će se vrlo brzo roditi gorčina i prijezir, koji rađaju nepoštovanjem. Problem leži u tome što žena želi savršenstvo u nesavršenom svijetu. Kao da ne prihvaća istinu o Isusovu otkupljenju grješne ljudske naravi i činjenici „da su svi sagriješili“ (Rim 3,23) i da nikada ne će biti savršeni.

Postoji li rješenje? Jesu li sve kršćanske majke takve? Rješenje se nalazi u prepoznavanju tih ženskih sklonosti. Majke i žene koje su svjesne te potrebe za „savršenom obitelji“ trudit će se pronaći ravnotežu između svojih zamišljenih ideala i stvarnosti. Trudit će se susprezati gorčinu i prijezir prema mužu koji ne dostiže njezine ideale. Razmišljati će o djeci kao Božjem daru i pustiti Njemu da on vodi njihov život. Povjerovat će u činjenicu da Bog ima

plan za njezinu djecu koji se možda razlikuje od njezinih planova.

I sama se često u sebi borim s ovim problemom. Prepoznajem u sebi sve ovo o čemu sam pisala. I agresiju, i očaj, i nemoć i nepoštovanje... Često ne razumijem zašto uvijek moram poticati na zajedničku obiteljsku molitvu, zašto djeca rade uvijek iste pogriješke i propuste, zašto moj muž nije savršen! Takav stav me brzo odvede u frustraciju koja ubija ljubav. A ljubav sve pokriva, zar ne? Potrebno se svjesno svaki dan odlučiti na drugačije ponašanje. Kada padnem, potrebno se dići! I ne očajavati! Žena ima veliku ulogu u obitelji. Svojim ponašanjem ima moć obitelji razoriti ili očuvati. Nalazimo se u mjesecu veljači, u kojem se spominjemo Dana života i Dana braka. Trudite se kroz ovaj mjesec živjeti svoju majčinsku ulogu drugačije. Trudite se prepoznati ovu nezasićenost o kojoj sam pisala. Odlučite se svaki dan na drugačiji način razmišljanja i ponašanja. Trudite se svojoj djeci i mužu donijeti više razumijevanja i ljubavi, a manje nezadovoljstva i gorčine.

OBNOVIMO SVOJE OČINSTVO U BOGU - IZVORU SVAKOG OČINSTVA!

KREŠIMIR MILETIĆ

BOG NAS JE STVORIO IZ LJUBAVI I NIJE NAS PRESTAO LJUBITI UNATOČ NAŠIM GRIJESIMA KOJIMA RANJAVAMO I RASKIDAMO TAJ ODNOS. Ostao je uz nas,

nudeći nam uvijek novu šansu da se vratimo u Njegov zagrljaj. Jedna od najsnažnijih prisposoba iz evanđelja koja oslikava tu očinsku ljubav jest ona o izgubljenom sinu. Vjerujem da smo svi proživjeli u našim životima ulogu izgubljenog sina i prepoznali se u radosti njegova povratka, osobito nakon dobre ispovjedi. Ili u reakcijama onog drugog sina, koji je ostao uz oca cijelo vrijeme, ali se nije znao radovati radi spasenja svoga brata i njegova povratka.

No, vjerojatno ćemo nešto rjeđe reći kako smo iskusili ulogu Oca u toj prisposobi. I razumjeli kako je Gospodinu izrazito važno da nas pouči o jednoj od najvažnijih uloga u našem životu. O ulozi oca. O očinstvu. Činjenica je da nas nitko nije zapravo učio kako postati dobar otac. Kako otkriti puninu našeg očinstva. Za to ne postoje škole. Naše očinstvo ili sposobnosti da budemo bolji ili lošiji očevi često ovise o onome što smo ponijeli iz naših obitelji. A često naši očevi nisu bili savršeni. Zato je važno učiti od Gospodina, čije je očinstvo savršeno. Od Boga, koji je izvor svakog očinstva.

Kad razmišljamo o našem odnosu sa zemaljskim ocem, lako ćemo uočiti one stvarnosti koje su nam ostale u lijepom sjećanju, ali i one za koje smo kao djeca željeli da su bile drugačije. Onih najljepših trenutaka je uvijek

bilo nedovoljno. Ako je otac bio često odsutan, nedostajao nam je. Jedan prijatelj je na ovu temu rekao kako je imao loš osjećaj kao dijete radi očeva pretjeranog angažmana izvan obitelji. To je tada razumio na način da je otac držao vrjednijim to nešto izvan obitelji, negoli njih kao svoju djecu, kao svoju obitelj. Čeznuo je za time da oca bude važniji od svega drugoga. Upravo radi toga je donio odluku da želi biti drugačiji otac, koji će žrtvovati neke aktivnosti izvan kuće da bi bio više s obitelji. Jer ne želi da i njegova djeca prolaze slične osjećaje kakve je on prolazio radi očeve odsutnosti.

Ovo je tek jedan od mnogih primjera kako očinstvo koje nije odraz Božjeg očinstva može ostavljati duboke tragove u ljudskim životima. A radosna je vijest da je baš svatko od nas najvažniji našem Ocu koji je na nebesima. Radi tebe je stvorio ovaj svijet. Radi tebe je osmislio čitav pot-hvat spasenja kako bi s tobom mogao biti u savršenom i vječnom zajedništvu. Upravo radi toga što je slika oca često iskrivljena našim osobnim obiteljskim iskustvom nesavršenih očeva, nama je ovu istinu ponekad teško srcem povjerovati. Zato je prvi korak u obnavljanju našeg vlastitog očinstva vratiti se izvoru očinstva. I učiti od Njega.

Istraživanja pokazuju da su muškarci u pravilu manje religiozni, ali da je očinski utjecaj na religioznost djece mnogo značajniji od utjecaja majke. Ova činjenica stavlja na nas očeve veliku odgovornost. Moj osobni odnos s Gospodinom značajno i ponekad presudno utječe na odnos moje djece prema Bogu. Moja je zadaća da oni upravo u meni vide svjedočanstvo i smjerokaz prema izvoru moje snage, moje postojanosti, moje zauzetosti za njih, mog očinstva. Da vide oca koji kleči pred Bogom. Koji svojom molitvom usmjerava svoj, ali time i njihov pogled prema Bogu. Da i nakon

Foto Arhiv ICM

što umrem i kad me više ne bude s njima, znaju tko je bio izvor i mog očinstva i njihova života. Tko je njihov Otac!

Ako se ponašam 'kao da Boga nema', kao da sve ovisi samo o mojim snagama, o mojoj pameti, ako živim oholim životom, to uništava vjeru moje djece. Tada zakriljujem istinu da je Bog izvor svakog blagoslova, da drži moj život i život moje djece u svojim rukama. Tada im skrivam njegovu neizmjernu ljubav koju ima za njih i usmjeravam pogled moje djece isključivo na sebe. To ne samo da je jako sebično, već je i jako štetno za moju djecu. A ako tijekom mog života ne upoznaju Onoga koji je Ljubav sama, Put, Istina i Život, tada ne samo da im nisam dao ono najvažnije, nego sam im to najvažnije sakrio, otežao im da Ga pronađu.

Zato je osobno obraćenje nas očeva izrazito važno ne samo za naše osobno spasenje nego i za spasenje naše djece, za njihov rast u vjeri i istini, u Bogu. Ako ostavim u mojoj djeci svojim ponašanjem i življenjem lošeg očinstva utisnutu pogrješnu sliku i sadržaj očinstva, djeca će imati poteškoće prepoznati Boga kao dobrog Oca. Zasiurno će

AKO SE PONAŠAM 'KAO DA BOGA NEMA', KAO DA SVE OVISI SAMO O MOJIM SNAGAMA, O MOJOJ PAMETI, AKO ŽIVIM OHOLIM ŽIVOTOM, TO UNIŠTAVA VJERU MOJE DJECE. TADA ZAKRILJUJEM ISTINU DA JE BOG IZVOR SVAKOG BLAGOSLOVA, DA DRŽI MOJ ŽIVOT I ŽIVOT MOJE DJECE U SVOJIM RUKAMA. TADA IM SKRIVAM NJEGOVU NEIZMJERNU LJUBAV KOJU IMA ZA NJIH I USMJERAVAM POGLED MOJE DJECE ISKLJUČIVO NA SEBE.

Ako ostavim u mojoj djeci svojim ponašanjem i življenjem lošeg očinstva utisnutu pogrješnu sliku i sadržaj očinstva, djeca će imati poteškoće prepoznati Boga kao dobrog Oca. Zasiurno će prolaziti teži put, koji često uključuje životna lutanja, nesnalaženja, stranputice.

prolaziti teži put, koji često uključuje životna lutanja, nesnalaženja, stranputice. Slika oca će biti iskrivljena i ponijet će u svoje obitelji te iskrivljene slike i u svojim obiteljima će nastaviti 'sijati' očinstvo koje nije odraz Božjeg očinstva. Ako im pak ostavim sliku pravog oca, koji svojim očinstvom usmjerava i pokazuje na Božje očinstvo, na izvor očinstva, onda će i oni moći živjeti svoje očinstvo u punini i na blagoslov svoje djece.

Kako mogu konkretno obnavljati svoje očinstvo i dopustiti Bogu da me mijenja? Potrebno je ciljano odvojiti vrijeme za svakodnevnu molitvu i razvoj odnosa s nebeskim Ocem. Potrebno je svaki dan odvojiti neko vrijeme za čitanje Svetog pisma. Zaista, nitko od nas ne može reći kako nemamo vremena za čitanje Svetog pisma, pored tolikih nebitnih sadržaja na koje gubimo dragocjeno vrijeme. Posvijestiti važnost i redovito pristupati sakramentima pomirenja i euharistije. U svojoj okolini svjedočiti iskustvo predivnih djela koje Otac čini u mojem životu i životu moje obitelji. Organizirati nedjeljne sadržaje u obitelji na način da zajedno s obitelji prepoznamo, da se divim i zahvaljujem na predivnim darovima i djelima koje je Gospodin činio u našim životima.

Za kraj, poslušajmo riječi svetoga Pavla koji je prošao ovaj proces i upoznao ljepotu i puninu Božjeg očinstva. 'Zato prigrabim koljena pred Ocem, od koga ime svakom očinstvu na nebu i na zemlji: neka vam dadne po bogatstvu Slave svoje ojačati se po Duhu njegovu u snazi za unutarnjeg čovjeka da po vjeri Krist prebiva u srcima vašim te u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni možete shvatiti sa svima svetima što je Dužina i Širina i Visina i Dubina te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu da se ispunite do sve Punine Božje. Onomu pak koji snagom u nama djelatnom može kateheze učiniti mnogo izobilnije nego li mi moliti ili zamisliti – Njemu slava u Crkvi i u Kristu Isusu za sva pokoljenja vijeka vjekovječnoga! Amen.' (Ef 3,14-21). Neka nas na tom putu prati zagovor Kraljice Mira!

MEDUGORJE

PORUKE
KRALJICE
MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEDUGORJE

Knjigu možete naći u
Suvenirnici Informativnog
centra MIR Medugorje.

R. Guardini (1885.- 1968.): „Stoljetni dar“ Crkvi i svijetu (Benedikt XVI.)

LITURGIJA I LITURGIJSKI ODGOJ U DJELU R. GUARDINIJA

Pedeset je godina minulo od smrti velikoga Romana Guardinija, a stotinu godina od objave njegova teološkoga prvijenca kojim se oglašio na teološkoj pozornici dvadesetog stoljeća „O duhu liturgije“ (1918.). Djelo je objavio u 33. godini života, još se nije bio habilitirao za sveučilišnog predavača, ali je bio zanesen božanskom liturgijom koju je iskustvo u benediktinskim samostanima Beuronu kao mladi teolog, a potom kao svećenik u Maria Laach, gdje je s onodobnim opatom pokrenuo seriju „Ecclesia orans“ – Crkva u molitvi. Započeo je svoje javno djelovanje u Crkvi djelom o liturgiji, a njegova će liturgijska misao i obnova doživjeti svoj vrhunac na Drugom vatikanskom saboru. U mnogočemu bio je istinski pionir, krčio putove prema novomu, boljemu, na starim zasadama. Kao tihi i uporni radnik, kao tihi revolucionar.

FRA TOMISLAV PERVAN

BIO JE KAO ŽIVA RIJEKA DUHA

Tko je bio Romano Guardini? Stanovalo vrijeme nakon njegove smrti, pa i nekoliko godina prije smrti, pitanje se nije postavljalo. Kao da se spustio zaborav nad tim neponovljivim likom. Međutim, danas pedeset godina nakon njegove smrti pitanje je ponovno

aktualno. Danas gotovo i nema živih svjedoka koji su u stotinama punili velike auditorije na sveučilištima u Tübingenu i Münchenu da slušaju predavanja nestora katoličke misli dvadesetoga stoljeća. Slušateljstvo bijaše raznorazne duhovne provenijencije, vjernici i nevjernici, katolici i nekatolici, sa svih fakulteta, raznih usmjerenja. Čini se da je Guardini svojim riječima doticao u ljudima ono bitno, dirao zapretane strune duše, zanemarujući efemerno, svakodnevno. Dirao strune, kao na harfi, i onda bi u srcima zaszvirale njegove melodije. Zašto to bijaše tako? Zato što se Guardini orijentirao prema istini, što se

cijelim svojim bićem vezao uz istinu. Mogli bismo to obilježiti kao temeljno ishodište njegova života i djelovanja.

Tko je on bio? Pitanje se postavlja pedeset godina nakon njegove smrti i ponovno je aktualno. Nakon vremena zaborava i potiskivanja, fokusiranja na pomodno i „aktualno“, što je Guardini u svome promišljanju uvijek zane-marivao, imamo stanovitu renesansu njegova lika i djela, kad se stavi na stranu ono vremenom uvjetovano.

Bio je kao živi potok, živa rijeka duha. Duh u prolazu, duh koji je poprimalo gotovo osjetni oblik, duh koji se otjelotvorio u živom liku. Iza sebe je ostavio golemi pisani opus, više od osamdeset knjiga, a njegova bibliografija broji više od 1850 uradaka.

Ponajprije, Guardini je po zvanju svećenik. I uvijek je naglašavao da je svećenik i da samo to želi biti. Svećenik Isusa Krista. Odluka nije došla lako, nakon što je pokušao s druga dva studija. U odluci za svećeništvo nije imao podršku ni u vlastitoj obitelji, vrijeme je to modernizma i nutarnjih sukoba te antimodernizma u Crkvi, što sa sobom nije nosilo draž ni afinitet odlučiti se za život u Crkvi kao svećenik. Međutim, nakon obraćenja, „udara milosti“ na temelju Mt 10,39, u potkrovlju roditeljske kuće, čvrsto je bacio svoje sidro u Crkvu i tu se uhvatio i držao cijeloga života. A Isusova riječ ondje glasi: „Tko nađe svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, naći će ga!“ On se do kraja svom Gospodinu izručio, a Gospodin mu uzvratio svojim darovima. I pismeno se očitovao da je cijelim bićem za Crkvu. Dakle, život u Crkvi, s Crkvom, za Crkvu.

TRAJNO JE U POTRAZI ZA BITNIM

Time je omogućio da i drugi pronađu zavičaj u Crkvi, udomljenje; u Crkvi koja je Božje i ljudsko djelo, u napetosti između slobode i institucije, karizme i zakona, istine i duha vremena. Ako si sam osvjedočen, uvjeren, ako si iskustvo te ako si iskustvo u pitanjima vjere, možeš drugima biti putokaz i

učitelj. Bio je navjestitelj, kerigmatik koji je raz-ot-krivao tajnu kršćanstva i osobu Isusa Krista. Htio je da ponovno zasja lik Isusa Krista, ne s pomoću suvremenih egzgetičkih metoda, nego u simbiotičkom, egzistencijalnom odnosu prema Isusu Kristu, suživljavanjem s tim likom kroz molitvu, promišljanje, kontemplaciju, liturgiju. Upravo kao kod apostola Pavla.

Stoga je u žarište svoga života stavio liturgiju kao doživotnu službu pred Bogom i kršćanskom zajednicom, u skromnosti, nenametljivosti, kakav bijaše cijela života. Svoj je pisani opus, kako gore spomenusmo, započeo upravo s djelom o liturgiji, nakon intenzivna druženja s benediktincima te njihovom molitvenom praksom. Svega svoga života nije se obazirao na suvremenu psihoanalizu i psihijatriju, kratko se vrijeme bavio C.G. Jungom, ali je odbacio te, kako ih je nazvao, „inženjere ljudskih duša“, jer je imao drukčiji pojam ljudske osobe. Osoba nije egzistencija. A čitao je i studirao i S. Freuda, Jungu predbacio sklonost i blizinu s gnozom i gnostičkim naukam.

Bio je on učitelj, odgojitelj, *Praeceptor Germaniae*, „učitelj Njemačke“, kako ga je nazvao jedan opat (*Praeceptor-Germaniae* bijaše Hrabanus Maurus, autor himna „Veni, Creator Spiritus“ iz 9. stoljeća), zatim je bio savjetnik, učitelj, predavač, profesor, što je uključivalo ne više praktični nego teoretski rad i osvjetljavanje. Svoju je misiju smatrao izvorno kao „Seel-sorge“ – „skrb oko duše“, ljudske duše, pa je svoje vrijeme posvećivao ljudima u njihovim traganjima i potrebama. Svoju misao temelji na objavi, u Crkvi, na Platonu i Augustinu, Tomi Akvinskome, Bonaventuri. Trajno je u potrazi za bitnim. Promatra i promišlja sve iz preambula vjere.

LITURGIJA MORA IMATI ODJEKA U SRCU

Objava i vjera prve su datosti s kojih polazi, one su mu ishodište, na njima sva njegova misao počiva. Objava i kao odgovor na objavu vjera. Propituje svijet sa stajališta vjere. Svoj nauk razvija u koncentričnim krugovima: najprije liturgija, pa ekleziologija (nauk o Crkvi), pa tumačenje pojedinih značenih egzistencija iz povijesti i suvremenika, zatim kristologija, te nakon katastrofe Drugog svjetskog rata etika i antropologija koja je ujedno i nauk o Bogu. Za svoga pohoda Njemačkoj papa Ivan Pavao II. 1980. stavio ga je

uz bok Albertu Velikom, Nikoli Kuzanskomu i drugim likovima iz duhovne njemačke baštine, što će reći da je oplodio teološku i filozofsku misao u Crkvi, a Benedikt XVI. reče da je Guardini „stoljetni dar“ Crkvi i svijetu.

Praktični hod u Crkvi i životu temelji na liturgiji, uvođenju u liturgiju, jer je to ishodište i kršćanske dogme. U liturgiji je čovjekovo tijelo od bitnoga značenja. Guardini naglašava konkretnu poveznicu između tijela i duha u liturgiji jer liturgija je daleko više od čisto povijesnog ili pak teoretskog uprizorenja kršćanskih misterija. Kršćanstvo nije neprijateljski raspoloženo prema tijelu, i upravo je to odlučni kriterij autentičnosti kršćanske vjere. Stav prema tijelu odlučuje o konačnoj istini o Bogu Stvoritelju te čovjeku. Teologija tijela jest nosivi stup kršćanske liturgije. Zašto? Pa kršćanstvo je vjera utjelovljenja Logosa. Logos je temeljni princip njegova mišljenja – logos pred etosom – a Logos je postao tijelom, čovjekom u Isusu Kristu.

Njegova knjiga o „Svetim znakovima“ divno je malo, pravo mistagoško djelo koje nas uvodi u temeljne liturgijske znakove, simbole, akcije i čine koje svakodnevno činimo, poput znaka križa, klečanja, stajanja, svijeće, tamjana, zvona, blagoslovljene vode, vrata, stuba, oltara, blagoslovljena, sakramentalna itd. Znalčki on tumači, na nenadmašiv način. Fenomenološki, razlažući i ponirući u bit stvari, jer je ishodište njegove filozofije fenomenologija, promatranje stvari kakve jesu, što ja naučio od M. Schelera. Upravo promatranje, gledanje, zrenje.

Liturgija mora imati odjeka u srcu, biću, u čovjekovu subjektu. Ona nas mora zahvatiti iznutra jer cijeli čovjek treba sudjelovati u svetim činima, i duh i duša i tijelo. Duh i duša trebaju se izricati u tjelesnim kretanjima, zato nam treba odgoj za liturgiju kako bi naša tjelesnost bila produhovljena. Ne zagovara Guardini čisto duhovnu pobožnost, pobožnost u duhu i nutrimi, nego treba da se nutrina izrazi i odrazi i vani. Stoga su bitne vježbe, kretanje, stajanje, šetnja, čovjek u pokretu, što je napose prakticirao s mladima u Burgu Rothenfelsu.

U liturgiji božanski misterij ulazi u ljudsku povijest, tajne spasenja se u njoj uprisutnjuju te se povijesni događaj otkupljenja u Kristu Isusu usadašnjuje u životu vjernika i vjerničke zajednice. I tu se očituje primat logosa pred etosom. *Agere sequitur esse*. Iz bitka slijedi djelovanje. U liturgiji se ne mora ukloniti ni jedan jedini dio Isusove povijesne pojavnosti, ali treba istaknuti nadvremenitost Isusove pojave. „Liturgija nije puko prisjećanje (tj. anamnesis, memoria) na ono što je nekoć bilo, nego je ona živa prisutnost, ona je trajni hod i život Isusa Krista u nama, potom vjernika u Kristu, i to vječna protežnica živoga Boga i čovjeka Krista“. Sve se jasno odvija u Duhu nakon Duhova.

LITURGIJA JE ANTICIPACIJA VJEČNOSTI

Čovjek je po naravi otvoren za istinu, a istina nije u teoriji, nego u konkretnom i živom, u osobi Isusa Krista. Nije naše mišljenje ishodište ni početak koji postavlja kriterije, nego je Isus onaj koji kriterije ruši i (po)stavlja prava mjerila. On je prvi kriterij spoznaje i istine, a Isus se ne može podvesti niti svrstati ni u jednu našu ljudsku kategoriju. On nadilazi sve. Liturgija je mjesto gdje čovjek može izraziti samoga sebe. I to onaj čovjek kakav bi trebao biti, a ne kakav jest. U liturgiji postaje očitom konačna istina o čovjeku i svijetu, jer sve ima svoje ispunjenje u Kristu. Liturgija je anticipacija vječnosti,

konačnice, eshatona. Stoga toliki naglasak na liturgiji u njegovu životu i opusu. Zbog svojih djela o liturgiji bio je pozvan na Drugi vatikanski sabor kao stručnjak, ali nije mogao sudjelovati zbog poodmakle dobi i bolesti, a kao profesor umirovljen je tek u 77. godini života (1962.)!

Kako dosegnuti taj stupanj? Kako čovjek može odgovoriti svomu poslanju? Tek ako je formiran prema slici onoga koji je „put, istina i život“ (Iv 14,6), ako je prožet Isusovim likom. Bit stvorenoga čovjeka dosiže tek onda punu jasnoću kad uniđe u svoj živi prauzor, pralik koji ga zatim u potpunosti prožme, koji sve smušeno posloži, sve pogrešno odstrani, a ono što je u dubini zapretano oslobodi te stvori pravi odnos prema sebi i Stvoritelju.

Liturgija iziskuje promišljanje, novu svijest, novi poredak vrjednota te osjećaj za lijepo, novi način osjećanja. Liturgija nam kaže jedno, naime, ona je izražaj čovjeka kakva još nema te kakav bi trebao biti. Treba se zaputiti u njezinu školu. Moraš postati ono što bi trebao biti. To novo jamče ti Krist i Crkva. On koji te je otkupio jest također onaj koji ispunja Crkvu, a njegov Duh oblikuje i liturgiju. Liturgija je služba, dijalog između Boga i čovjeka.

Stoga liturgija nužno uvodi u kristologiju, nauk o Kristu; Sveto vodi u Svetoga, što bijaše kod njega slučaj. Kristologija pak prerasta u dogmu, u vjerske istine o Kristu i Bogu. Naime, znani „lex orandi-lex credendi“ – „Zakon i pravilo molitve i bogoslužja stvorio je zakon i pravilo vjere i vjerovanja“, tj. vremenom crkvenu dogmu. O tome svjedoči i Poslanica Filipljanima, 2,6-11.

Preko liturgije i kroz liturgiju došao je do dubokih promišljanja o Crkvi i osobi Isusa Krista. Liturgija kao put do kristologije, pune spoznaje Isusa Krista. A Isus Krist je punina spoznaje, milosti i istine, istinski i jedini tumač svoga Oca – o čemu je Guardini nenadmašivo govorio, svjedočio i pisao. Napose u svome remek djelu „Gospodin“ (Der Herr, 1937.) koje je dosada doživjelo samo u Njemačkoj 20 izdanja, napisano kao protimba nacističkom vodi Hitleru koji se prozvao „Führerom“ – Vođom. Jedini pravi Gospodin i Učitelj jest Isus Krist. Sam on ostaje na pozornici, dok svi drugi otpadaju kao jesensko lišće sa stabla i vjetar ih nosa, povijesni zaborav ih prekriva.

Venezuela: Biskupi traže da se prosvjednici poštuju

Komisija Iustitia et pax Venezuelske biskupske konferencije u posebnom je priopćenju 25. siječnja od snaga sigurnosti te zemlje zatražila da poštuju građane koji prosvjeduju, izbjegavajući nasilnu represiju, proizvoljna zatvaranja, okrutnosti te uporabu vatrenog oružja i otrovnih tvari u svrhu kontrole mirnih prosvjeda, na koje građani, prema venezuelskom Ustavu, imaju pravo. Komisija je upozorila da je Nacionalna skupština te zemlje u ovom trenutku jedino državno tijelo koje ima legitimno pravo vršiti svoju vlast. Cilj građanskih prosvjeda, kako navode venezuelski biskupi, jest tzv. „Cabildo-abierto“, odnosno „gradska vijećnica na otvorenom“, venezuelskim Ustavom zajamčeno pravo građana na sudjelovanje u donošenju za državu obvezujućih odluka u kriznim vremenima.

Na kraju priopćenja „Iustitia et pax“ katoličko stanovništvo te zemlje i sve ljude dobre volje potiče na molitvenu podršku u ovom odlučujućem povijesnom trenutku za Venezuelu.

Mons. Ante Jozić novi nadbiskupski nuncij u Obali Bjelokosti

Papa Franjo imenovao je 2. veljače nadbiskupom i apostolskim nuncijem u Obali Bjelokosti svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Antu Jožića. Mons. Jozić rođen je 16. siječnja 1967. godine u Trilju. Osnovnu školu završio je u Trilju, sjemenište i bogosloviju pohađao je u Splitu. Za svećenika je zaređen 28. lipnja 1992. godine po rukama nadbiskupa Ante Jurića. Mons. Jozić tri godine je službovao kao kapelan u Makarskoj (1992.-1995.), potom ga je nadbiskup poslao na studij u Rim (1995.-1999.). U diplomatsku službu Svete Stolice ušao je 1999. godine. Djelovao je u apostolskim nuncijaturama u Indiji, Ruskoj Federaciji i Filipinima. Poznaje talijanski, španjolski, engleski, francuski, portugalski, njemački, ruski, kineski i poljski jezik. Detalji biskupskog ređenja bit će objavljeni naknadno.

Filipini: Krvavi napad na katoličku katedralu

U eksplozijama ispred i u samoj katoličkoj katedrali Gospe Karmelske u gradu Jolo na otoku Sulu na jugu Filipina ubijeno je prema trenutačnim podacima 20, a ranjeno više od 80 osoba.

Među ubijenima su 15 civila i petorica vojnika. Bomba je eksplodirala u neposrednoj blizini oltara, u prvim redovima klupa. Ta je katedrala već više puta bila cilj terorističkih napada, tako je godine 2009. dvoje ljudi ubijeno u napadu islamističkih terorista skupine „Abu Sayyaf“; godine 2012. na katedralu je bačena granata koja je urušila krov, no nitko nije bio ozlijeđen. Prema podacima portala Rappler ukupno je od godine 2000. u neposrednoj blizini i u samoj katedrali izvršeno deset bombaških napada. Filipinska biskupska konferencija okupljena na plenarnom zasjedanju u Manili u priopćenju je napad najoštrije osudila kao teroristički. Predsjednik Filipinske BK nadbiskup Romulo Valles izrazio je sućut i blizinu žrtvama. Kršćane je pozvao da se na početku mirovnog procesa kroz stvaranje autonomne muslimanske regije na Mindanu u zajedno s miroljubivim muslimanima i domorocima zauzimaju protiv nasilnoga ekstremizma.

Potvrđena oslobađajuća presuda Asiji Bibi

Progonjena pakistanska kršćanka Asija Bibi konačno je puštena na slobodu nakon što je u uto-
rak 29. siječnja Vrhovni sud u Islamabadu odbio
peticiju za revizijom procesa koji je 31. listopada
prošle godine doveo do poništenja smrtno
kaznena na koju je ta majka petero djece godine
2010. osuđena zbog navodne blasfemije.

Proces u Islamabadu vođen je pod najvišim

mjerama sigurnosti. Više ne postoje pravne
prepreke zbog kojih Asija Bibi i njezina obitelj
ne smiju napustiti zemlju u kojoj nisu sigurni.
Zbog stalnih prijetnji radikalnih islamista
od puštanja iz zatvora 7. studenoga Asija je
boravila na tajnom mjestu okružena snagama
sigurnosti. Mnoge su zemlje iskazale spremnost
pružiti joj utočište.

Na Kubi otvorena prva katolička crkva izgrađena nakon revolucije

U mjestu Sandino na Kubi prošlih je dana za bogoslužje otvorena crkva posvećena Presvetom Srcu Isusovu, prva katolička crkva izgrađena u toj zemlji nakon revolucije 1959. godine. To je jedna od tri katoličke crkve čiju je izgradnju, kao znak poboljšanja odnosa s Vatikanom, odobrila kubanska Vlada. Župnik Cirilo Castro, koji je slijedio sve faze njene izgradnje, usporedio je taj događaj s prijelazom iz noći u dan, dodavši kako suznali da će se jednoga dana i to dogoditi. Crkva je izgrađena zahvaljujući donacija-

ma američkih građana, objasnio je Ramon Hernandez, svećenik koji je 1980-ih emigrirao na Floridu i vratio se na Kubu kako bi bio nazočan otvaranju crkve u Sandinu. Za njenu je izgradnju donirano oko 90 000 USD, a smještena je na rubu mjesta i može primiti oko dvjesto vjernika. Druge dvije crkve koje je odobrila kubanska Vlada nalaze se u Havani i Santiagu de Cubi. Nova crkva u glavnom kubanskom gradu otvorena je za bogoslužje, ali građevinski radovi još nisu završeni, dok crkva u Santiagu čeka početak izgradnje.

Švicarski biskupi: Ne potpomognutom samoubojstvu

Švicarska biskupska konferencija u poruci za Svjetski dan bolesnika upozorava na nove smjernice Švicarske akademije medicinskih znanosti o potpomognutom samoubojstvu.

Je li potrebno praviti razliku između „dobrog“ samoubojstva, koje bi bilo opravdano, i začiju se izvedbu brinu institucije, i „lošeg“ samoubojstva, koje treba spriječiti preventivnim djelovanjem – pitaju se švicarski biskupi u poruci za Svjetski dan bolesnika, koji se obilježava 11. veljače. Švicarski biskupi ističu da je s kršćanskoga stajališta ljudski život primljen od Boga i Njegov je dar. Patnja, životna snaga koja se smanjuje s godinama, bolest i smrt, dio su činjenice da su ljudi stvoreni. U poruci biskupi naglašavaju da se patnja mora što više ublažiti te ističu da, prema crkvenom učenju, u Božjem planu spasenja čak i patnja može imati posebno značenje.

U Siriji je ostalo samo još 2 posto kršćana

Apostolski nuncij u Damasku kardinal Mario Zenari upozorio je da je kršćanska nazočnost na Bliskom istoku u opasnosti od potpunog nestajanja.

Zbog sukoba koji sedam godina razara Siriju u zemlji je ostalo još samo 2% kršćana, i to ne zbog toga što su razorene crkve nego i između ostaloga zato što muškarci iseljavaju, a obitelji sastavljene od kršćana i muslimana uglavnom slijede islam, napomenuo je kardinal Zenari opisujući stanje u Siriji u predavanju na Katoličkom sveučilištu Péter Pázmány u Budimpešti. Kardinal je istaknuo da su kršćani nakon II. svjetskoga rata činili 25% stanovništva u Siriji, a taj je postotak i prije sukoba koji je počeo godine 2012. pao na 6%.

Papa Franjo odredio 29. svibnja spomendanom Pavla VI.

Papa Franjo proglasio je 29. svibnja liturgijskim spomendanom za svoga prethodnika Pavla VI. (1963-1978), kojega je kanonizirao 14. listopada 2018. Sveta Stolica objavila je 6. veljače Dekret o uvrštenju blagdana za Pavla VI. u Opći rimski kalendar. Giovanni Battista Montini, papa Pavao VI., zaređen je za svećenika 29. svibnja 1920. Na dan njegova rođenja za nebo, 6. kolovoza, slavi se blagdan Preobraženja Gospodinova. Dekret je još 25. siječnja potpisao prefekt Kongregacije za bogoslužje i sakramentalnu stegu kardinal Robert Sarah.

MILE MAMIĆ

OHOLOST I NJEZINA DRUŽINA

Fra Jeronim Šetka u knjizi *Hrvatska kršćanska terminologija* pod natuknicom *Oholost* piše: „poznata ljudska mana, prvi od glavnih grijeha, uzrok drugih grijeha...“ Prema tome što je oholost izvor drugih grijeha često se kaže da je ona „majka“ svih grijeha, naravno, u figurativnom smislu. Ako je ona „majka“, onda su svi grijesi njezine „kćeri“. Kako je *oholost* jedna u nizu od sedam, moglo bi se govoriti o oholosti i njezinim „sestrama“ ili o sedam zlih sestara. Čini mi se kao da tu časnu riječ *majka*, *kći* i *sestra* time obeščašćujemo. Stoga bi bilo primjerenije govoriti o glavnim ili smrtnim grijesima. Katekizmi obično navode sedam glavnih ili smrtnih grijeha. Svi se slažu u tome koji su to grijesi, navode ih jednakim redom, ali ih različito nazivaju. Taj popis potječe od pape svetoga Grgura Velikoga i svetog Ivana Kasijana. Dobro bi bilo kad bi ih bilo samo sedam. Ali ih ima znatno više. Evo ih redom: 1. Oholost, 2. Škrtost/Lakomost/Pohlepa, 3. Pohotat/Bludnost, 4. Zavist/Zavidnost, 5. Neumjerenost (u jelu i piću), 6. Srditost/Srdžba/Ljutnja/Gnjev i 7. Lijenost.

Ta mala četa na čelu s oholosti razara, unesrećuje, donosi nemir, ubija. Imamo li oružje protiv toga razarajućeg zla? Što je tomu suprotno? Možemo li ih pobijediti?

Imamo i možemo! Ne postoji, doduše, tako utvrđen popis pozitivnih osobina. To nije ni bitno. Ali filozofija i teologija nude mnoštvo dobrih osobina. Te osobine filozofi radije nazivaju vrlinama (lat. *virtus*, grčki *ἀρετή*, *aretē*), a teolozi – krjepostima/krepostima. Obično navode četiri glavne: 1. *Razboritost*, 2. *Pravednost*, 3. *Jakost* i 4. *Umjerenost*. Nazivamo ih stožernim (kardinalnim) krjepostima jer se sve druge oko njih „vrte“, iz njih proizlaze. Svi ističu da se u krjepostima/vrlinama treba vježbati; one nam moraju postati dobre navike, trajne osobine.

Dobar je pokušaj časopisa *Book* (<https://book.hr/sedam-glavnih-grijeha-kreposti-kojima-ih-mozemo-pobijediti/>) da svakom glavnom grijehu suprotstavi odgovarajuću krjepost. Tako se npr. oholosti suprotstavlja poniznost, pohlepi/škrtosti – darežljivost, pohlepi/ požudi – samokontrola (možda bolje: obuzdanost, razboritost), zavisti – ljubav, ljutnji/srditosti – blagost, ljubaznost, neumjerenosti u jelu i piću – umjerenost, lijenosti – gorljivost (žar).

Dodajmo tomu i darove Duha Svetoga, milosti Božje koje dobivamo u svetim sakramentima. To je silno duhovno bogatstvo, neiscrpan rudnik Božje snage. Osim zvijezda nebeskih koje nam svjedoče o svojemu Tvorcu, imamo i svece – Zvijezde Srca Isusova (tako se zove zbirka pjesama Milana Pavelića o svecima). Te „zvijezde“ na čelu s Marijom svojim nam primjerom svijetle i pomažu na trnovitom putu kroz život.

U ovom ćemo se članku usredotočiti na *oholost*, lat. *superbia*. Ona je odvratna Bogu i ljudima. Svi je imamo, ali tuđu bolje vidimo. Najviše je imamo kad mislimo da je nemamo. Riječ *oholost* je izvedenica od pridjeva *ohol*. Ohola osoba je *oholica* (muškoga i ženskoga roda). Od toga je posvojni pridjev *oholičin*. Ima i glagol *oholiti* se

i s prefiksom *uz* – *uzoholiti* se. Hrvatski jezični savjetnik (Zagreb, 1999.) donosi i riječi *oholnik*, *oholnica*. Akademijin rječnik u značenju „oholost“ donosi i ove riječi: *ohol* (kao imenicu ženskoga roda), *oholnost* (prema pridjevu *oholan*) i *oholast* kao imenicu ženskoga roda. Ta imenica prevladava u dubrovačkom i čakavskim govorima, pa i bez završnoga –t. I on prema pridjevu *oholan* ima imenicu *oholnik* i *oholnica*. Imenicu *oholast* nalazimo u početku Gundulićeva epa Osman: „Ah, čijem si se zahvalila, tašta ljudska oholasti, sve što više steres krila, sve ćeš paka niže pasti...“

O riječi *oholost* Rječnik biblijske teologije govori u četiri stupca. Velika biblijska konkordancija donosi mnoštvo biblijskih potvrda o riječima *ohol*, *oholo*, *oholost*, *oholica* u raznim njihovim oblicima. Manje potvrda ima za riječi *oholičin*, *oholnik*, *oholiti* se.

Sličnoznačnice riječi *oholost* jesu: *bahatost*, *drskost*, *taština*, *osornost*, *uobraženost*, *uznositost*, *hvalisavost*, *napuhanost*, *zavist* itd.

Suprotno oholosti je, kako smo rekli, *poniznost*, koja je „majka“ svih krjeposti/vrlina iako je nema u užem popisu. Umjesto poniznosti kao suprotnice riječi *oholost* Ivica Studenović navodi *malodušnost* (Misli i zapažanja: Ljudska oholost, 16.2.2018. u: Svjetlo riječi). On navodi mnoštvo primjera ljudske oholosti u Bibliji i grčkoj mitologiji. Vrlo pronicljivo ističe kako se između tih dviju suprotnica (a suprotnosti se dodiruju!) nalazi časna riječ *ponos*, koji lako može prerasti u *oholost*. *Ponos* je „zlatna sredina“ između dviju krajnosti, ali ga moramo razborito čuvati da se ne obeščasti. (Tko je preponosan, lako dobije po nosu.)

Spomenimo izvrstan članak Katice Kiš: *Poniznost i oholost* (www.hercegovina.info/vijesti/zanimljivo/katica). Ističe blagoslov poniznosti i prokletstvo oholosti, suprotstavljajući njihove plodove. Tako kaže: „Oholost je negativna osobina ljudskog karaktera, temeljni grijeh čovjeka koji vodi do drugih grijeha kao mržnje i nesloge. To je stanje kada čovjek sebe smatra boljim i superiornijim od drugih ljudi... Ohol čovjek je uvjeren da sam sve može postići, ponižavajući druge, tražeći da ga se hvali i uzdiže, ne tražeći tuđi savjet. Ako ga se uhvati da je u krivu, postaje ljutit.“ Zatim potanko navodi obilježja oholih ljudi, dubinu njihove nesreće i razornosti.

Oholost može zahvatiti može zahvatiti vjernike i nevjernike, kršćane i nekršćane, pojedince, skupine i narode, pa i Crkvu (Božji narod). Ona je uzrok raznih podjela i razjedinjenosti. Ona je kumovala nejedinstvu kršćana. Ona je rak-rana koja rastače otajstveno tijelo Kristovo.

Valja istaknuti i to da *oholost* nije samo ljudska osobina. I neki su se anđeli uzoholili te se pobunili protiv Boga. Zatim po njihovom napatku i prvi ljudi. Mogli bismo pomisliti: Kako bi bilo divno u svemiru da nije bilo oholosti! Ta, ne bi bilo ni smrti! Ali onda ne bi bilo ni potrebe za otkupljenjem, spasenjem. A Navještenje? Utjelovljenje? Isus Krist i Marija? Kad to imamo na umu, koliko god *oholost* bila odvratna Bogu i ljudima, možemo parafrazirati svetog Augustina: O, felix *superbia*! O, sretne li oholosti!

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne vrijeme Mise
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Petak, 15. 2. 2019.

Post 3,1-8; Ps 32,1-2.5-7; Mk 7,31-37

Subota, 16. 2. 2019.

Post 3,9-24; Ps 90,2-6.12-13; Mk 8,1-10

Nedjelja, 17. 2. 2019.

Jr 17,5-8; Ps 1,1-4.6; 1Kor 15,12.16-20; Lk 6,17.20-26

Ponedjeljak, 18. 2. 2019.

Post 4,1-15.25; Ps 50,1.8.16bc-17.20-21; Mk 8,11-13

Utorak, 19. 2. 2019.

Post 6,5-8; 7,1-5.10; Ps 29,1a.2.3ac-4.3b.9c-10; Mk 8,14-21

Srijeda, 20. 2. 2019.

Post 8,6-13.20-22; Ps 116,12-15.18-19; Mk 8,22-26

Četvrtak, 21. 2. 2019.

Post 9,1-13; Ps 102,16-21.29.22-23; Mk 8,27-33

Petak, 22. 2. 2019.

1Pt 5,1-4; Ps 23,1-6; Mt 16,13-19

Subota, 23. 2. 2019.

od dana: Heb 11,1-7; Ps 145,2-5.10-11; Mk 9,2-13

Nedjelja, 24. 2. 2019.

1Sam 26,2.7-9.12-13.22-23; Ps 103,1-4.8.10.12-13; 1Kor 15,45-49; Lk 6,27-38

Ponedjeljak, 25. 2. 2019.

Sir 1,1-10; Ps 93,1-2.5; Mk 9,14-29

Utorak, 26. 2. 2019.

Sir 2,1-11; Ps 37,3-4.18-19.27-28.39-40; Mk 9,30-37

Srijeda, 27. 2. 2019.

Sir 4,11-19; Ps 119,165.168.171-172.174-175; Mk 9,38-40

Četvrtak, 28. 2. 2019.

Sir 5,1-8; Ps 1,1-4.6; Mk 9,41-50

Petak, 1. 3. 2019.

Sir 6,5-17; Ps 119,12.16.18.27.34-35; Mk 10,1-12

Subota, 2. 3. 2019.

Sir 17,1-15; Ps 102,13-18; Mk 10,13-16

Nedjelja, 3. 3. 2019.

Sir 27,4-7; Ps 92,2-3.13-16; 1Kor 15,54-58; Lk 6,39-45

Ponedjeljak, 4. 3. 2019.

Sir 17,24-29; Ps 32,1-2.5-7; Mk 10,17-27

Utorak, 5. 3. 2019.

Sir 35,1-12; Ps 50,5-8.14.23; Mk 10,28-31

Srijeda, 6. 3. 2019.

PEPELNICI
Jl 2,12-18; Ps 51,3-6a.12-14.17; 2Kor 5,20 – 6,2; Mt 6,1-6.16-18

Četvrtak, 7. 3. 2019.

Pnz 30,15-20; Ps 1,1-4.6; Lk 9,22-25

Petak, 8. 3. 2019.

Iz 58,1-9a; Ps 51,3-6a.18-19; Mt 9,14-15

Subota, 9. 3. 2019.

Iz 58,9b-14; Ps 86,1-6; Lk 5,27-32

Nedjelja, 10. 3. 2019.

PRVA KORIZMENA NEDJELJA
Pnz 26,4-10; Ps 91,1-2.10-15; Rim 10,8-13; Lk 4,1-13

Ponedjeljak, 11. 3. 2019.

Lev 19,1-2.11-18; Ps 19,8-10.15; Mt 25,31-46

Utorak, 12. 3. 2019.

Iz 55,10-11; Ps 34,4-7.16-19; Mt 6,7-15

Srijeda, 13. 3. 2019.

Jon 3,1-10; Ps 51,3-4.12-13.18-19; Lk 11,29-32

Četvrtak, 14. 3. 2019.

Est 4,17k-m.r-t; Ps 138,1-3.7-8; Mt 7,7-12

Petak, 15. 3. 2019.

Ez 18,21-28; Ps 130,1-8; Mt 5,20-26

24 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

